

อนุสรณ์เจ้าครูบอภัยวัฒนมงคล
๘๔ ปี พระภาวนาโกศลเถร

อนุสรณ์เจ็ตรอบอายุวัฒนมงคล
๘๔ ปี พระภาวนาโกศลเถร
(วีระ คณุตฺตโม)

รองเจ้าอาวาสและอาจารย์ใหญ่ฝ่ายวิปัสสนาธุระ
วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ

๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖

พระภิกษุสงฆ์และสามเณร
ในโครงการจัดงานฉลองอายุวัฒนมงคล ๘๔ ปี พระภาวนาโกศลเถร

อนุสรณ์เจ็ตรอบอายุวัฒนมงคล

๘๔ ปี พระภาวนาโกศลเถร

(วีระ คณุตตโม)

เจ้าภาพจัดพิมพ์

พระภาวนาวิสุทธิคุณ (เสริมชัย ชยมงฺคโล)

เจ้าอาวาสวัดหลวงพ่อดงธรรมกายาราม อ.ตำเนินสะพาน จ.ราชบุรี

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์เพชรเกษมการพิมพ์ อ.เมือง จ.นครปฐม

พิมพ์เมื่อ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖

จำนวนพิมพ์ ๒,๐๐๐ เล่ม

พระทองคำบริสุทธิ์ สร้างขึ้นเป็นที่ระลึกมอบให้แก่ผู้ทำบุญรายใหญ่
ในโอกาสจัดงานฉลองอายุวัฒนมงคล ๗ รอบ ๘๔ ปีพระภาวนาโกศลเถร

สมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า
เจ้าคณะใหญ่หนเหนือ
เจ้าอาวาสวัดปากน้ำ ภาษีเจริญ

อายุวัฒนกถา

พระพุทธองค์ทรงตรัสเปรียบเทียบถึงการขึ้นมามีดวงอาทิตย์ไว้
ตอนหนึ่งว่า “ก่อนที่จะดวงอาทิตย์จะขึ้น ย่อมจะมีแสงเงินแสงทองปรากฏ
ให้เห็นก่อนนั้นใด ก่อนที่อริยมรรคซึ่งเป็นข้อปฏิบัติสำคัญในทาง
พระพุทธศาสนาจะเกิดขึ้น ก็มีธรรมบางประการปรากฏขึ้นก่อนเหมือน
กับแสงทอง ฉะนั้น”

ธรรมที่เป็นเหมือนแสงเงินแสงทองนี้ พระพุทธองค์ทรงตรัส
ไว้หลายประการด้วยกัน แต่ที่ทรงเน้นย้ำมากประการหนึ่งคือ “ความ
มีกัลยาณมิตร” พระพุทธองค์ทรงตรัสว่า “ถ้าความมีกัลยาณมิตรนี้
เกิดขึ้นแก่ภิกษุหรือเกิดขึ้นแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งแล้ว ก็หวังได้ว่า
อริยมรรคจะเกิดขึ้นแก่บุคคลนั้น” ดังนั้น ความมีกัลยาณมิตรนี้
จึงเป็นธรรมที่สำคัญ

บุคคลเมื่อต้องการเดินเข้าไปสู่อริยมรรค คือ เข้าไปสู่ข้อปฏิบัติ
ที่ถูกต้องที่จะนำไปสู่จุดหมายหมายของพระพุทธศาสนา ตามปกติโดย
ทั่วไปต้องอาศัยมัคคุเทศก์ หรือมีสื่อที่จะชักนำเข้ามา ความมี
กัลยาณมิตรนี้เองที่จะเป็นตัวนำ หรือเป็นมัคคุเทศก์ที่สำคัญ เพราะ
ว่าเมื่อมีกัลยาณมิตร ซึ่งเปรียบเสมือนผู้รู้ทางหรือเคยเดินทางนั้น

มาแล้ว หรืออย่างน้อยก็เคยผ่าน เคยใกล้ทางนั้นมาแล้วเป็นผู้ชี้ทาง
แนะนำทางที่ถูกต้องแล้ว ก็จะทำให้บุคคลนั้นรู้จักและเข้าใจ หรือเห็น
ทางที่ถูกต้องสามารถนำพาตนเองไปสู่จุดมุ่งหมายปลายทางอันประเสริฐ
ได้ในที่สุด

ในทางตรงกันข้าม หากไม่มีกัลยาณมิตรที่จะคอยให้คำแนะนำ
ในทางที่ถูกต้องให้ ก็ไม่สามารถมองเห็นทางได้ ไม่รู้แม้กระทั่งว่าตน
เองเดินอยู่ตรงไหน เป็นผลทำให้ดำเนินชีวิตอย่างผิดพลาด เปรียบ
เสมือนคนหลงทาง จำต้องเดินวนเวียนไปมาอยู่ ฉะนั้น

กัลยาณมิตรในทางพระพุทธศาสนา พระพุทธองค์ทรงแบ่ง
ออกหลายประเภทด้วยกัน กล่าวคือ ฝ่ายคติโลก พ่อแม่ นับได้ว่า
เป็นกัลยาณมิตรที่สำคัญของลูก เป็นต้น ฝ่ายคติธรรม พระพุทธองค์
ทรงเป็นกัลยาณมิตร ที่เป็นแบบอย่างของกัลยาณมิตรโดยทั่วไป
ความข้อนี้พระองค์ทรงตรัสไว้ด้วยพระองค์เองว่า “เราเป็นกัลยาณมิตร
ของสัตว์ทั้งหลาย คือเป็นผู้ที่ช่วยชักนำสรรพสัตว์ให้ออกไปจากทุกข์
ภัยในสงสาร ด้วยการสั่งสอนให้เดินไปในทางของอริยมรรค”

นอกจากนี้ พระสงฆ์ก็ถือว่าเป็น “กัลยาณมิตร” ที่สำคัญ
ของญาติโยมโดยทั่วไป ซึ่งจะคอยชี้แนะแนวทางที่ถูกต้อง ให้รู้จักธรรม
ให้ดำเนินชีวิตตามธรรม ให้ปฏิบัติต่อกันตามธรรม และให้ดำเนินชีวิต

อยู่ในโลกอย่างมีธรรม

วัดปากน้ำได้จัดการศึกษาอบรมอันเกื้อกูลต่อธุระสำคัญในทาง
พระพุทธศาสนา ประการคือ คันถธุระ ๑ วิปัสสนาธุระ ๑ นับตั้งแต่
สมัยของพระเดชพระคุณพระมงคลเทพมุนี หลวงพ่อวัดปากน้ำเรื่อยมา
และยังคงปฏิบัติสืบทอดกันมาจนถึงปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้าน
วิปัสสนาธุระนั้น วัดปากน้ำได้อาศัย “อาจารย์ท่านเจ้าคุณภาวนาโกศล
เถร (วีระ คณุตตโม)” รองเจ้าอาวาสวัดปากน้ำ อาจารย์ใหญ่ฝ่าย
วิปัสสนาธุระ ปฏิบัติหน้าที่เป็น “กัลยาณมิตร” ที่สำคัญซึ่งคอยให้
คำแนะนำแก่ญาติโยมที่ได้เดินทางปฏิบัติธรรมยังวัดปากน้ำได้อย่างถูก
ต้องตรงตามพุทธวิธี อีกทั้งยังถือได้ว่าเป็นพระเถระที่เป็นกำลังสำคัญ
รูปหนึ่งซึ่งได้ช่วยรับภาระและสืบทอดเจตนารมณ์ในด้านวิปัสสนาธุระ
ของหลวงพ่อวัดปากน้ำเสมอมาจวบจนกระทั่งปัจจุบัน

การอบรมพัฒนาทางด้านจิตใจในทรรณะของพระพุทธศาสนา
ถือได้ว่าเป็นธุระสำคัญอย่างสูงสุด เพราะจิตใจเป็นพื้นฐานในด้าน
พฤติกรรมไปในทางที่ติงามด้วย ยิ่งกว่านั้นปัญญาจะเจริญงอกงามได้
ย่อมต้องอาศัยจิตใจที่ได้รับการฝึกฝนดีแล้ว ความข้อนี้แม้พระ
พุทธองค์ก็ทรงตรัสรับรองไว้ว่า “จิตตํ ทนฺตํ สุขาวหํ” แปลความว่า
“ใจเป็นนาย กายเป็นบ่าว” ยิ่งเรื่องที่เกิดหรือพิจารณานั้นมีความยาก

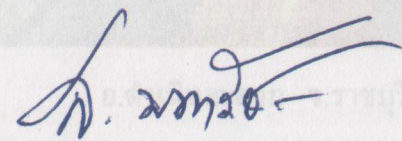
หรือละเอียดลึกซึ้งเพียงใดก็ยิ่งต้องอาศัยจิตใจที่สงบแน่วแน่ ไม่ฟุ้งซ่าน
กระวนกระวายจึงจะคิดได้ชัดเจนและมองเห็นทางได้ทั่วตลอด

ดังนั้นการอบรมพัฒนาทางด้านจิตใจจนเกิดปัญญาความเห็นแจ้ง
อันเป็นส่วนของวิปัสสนาธุระนี้จึงถือได้ว่าเป็นธุระสำคัญอย่างหนึ่งที่ทางวัด
ปากน้ำมองเห็นความสำคัญและให้การสนับสนุนส่งเสริมแก่พุทธบริษัทตาม
กำลังความเพียรและสติปัญญาของแต่ละท่านพร้อมทั้งจะยังคงดำเนินการ
ให้ไปอยู่อย่างนี้ตลอดไป

ในศุภวาระอายุวัฒนมงคล ๗ รอบ ๘๔ ปี ของอาจารย์
ท่านเจ้าคุณพระภาวนาโกศลเถร ที่ได้เวียนมาบรรจบครบรอบในวันที่
๑๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๖ นี้ คณะศิษยานุศิษย์ได้พร้อมใจกันจัดงาน
ทำบุญเพื่อน้อมบูชาคุณของครูอาจารย์ อันสงเคราะห์เข้าในมงคลชื่อว่า
“บูชา จ ปุชณียาน เอตมมงคลมุตตม” แปลความว่า “การบูชาผู้ที่
ควรบูชา นี่เป็นมงคลอย่างสูงสุด” ซึ่งเป็นการบูชาที่พระพุทธองค์
ทรงสรรเสริญ นอกจากนี้ก็เพื่อเป็นมุทิตาจิตอันแสดงออกถึงความ
เป็นผู้มีกตัญญูกตเวทิตาธรรม ที่คณะศิษยานุศิษย์มีต่อท่านอาจารย์
เจ้าคุณ ฯ ตลอดมา

ในโอกาสอันเป็นอุดมมงคลนี้ ในนามเจ้าอาวาสวัดปากน้ำ
ขอตั้งกัลยาณจิตอำนวยพร โดยอามเภาคุณพระศรีรัตนตรัย คือ

คุณพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ และคุณแห่งศีล สมาธิและปัญญา
ที่ท่านอาจารย์เจ้าคุณ ฯ ได้บำเพ็ญมา พร้อมทั้งบุญบารมีรัศมีกำลัง
ฤทธิ์ของพระเดชพระคุณหลวงพ่อดำปากน้ำทั้งหมดนั้น จงมาคุ้มครอง
ปกป้องรักษาให้ท่านอาจารย์เจ้าคุณ ฯ เจริญด้วยอายุ วรรณะ สุขะ พละ
ปฏิภาณ ธรรมสารสมบัติ มีความเจริญงอกงามไพศาลในบวรพุทธ
ศาสนาขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตลอดกาลนานเทอญ

(สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์)

เจ้าอาวาสวัดปากน้ำ

หลวงพ่อบุญนาโกศลเถร พระมหาเถระผู้เปี่ยมด้วย พรหมวิหารธรรม

พระภavanaวิสุทธิคุณ

(เสริมชัย ชยมงคล ป.ธ.๖, นธ.เอก, รป.ม. มธ.)

เจ้าอาวาสวัดหลวงพ่อดุสิตธรรมกายาราม

อ.ดำเนินสะดวก จ.ราชบุรี

.....

หลวงพ่อบุญนาโกศลเถร (วีระ คุณุตตโม) รองเจ้า
อาวาสและอาจารย์ใหญ่ฝ่ายวิปัสสนาธุระ วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ
กรุงเทพฯ ซึ่งต่อไปนี้จะขำพเจ้าจะขอเรียกชื่อท่านโดยย่อว่า “หลวงพ่อบุญนา
พระภavana” เป็นสัทธีวาทริกในพระเดชพระคุณ หลวงพ่อดุสิตปากน้ำ
พระมงคลเทพมุนี (สด จนฺทสโร) ซึ่งต่อไปนี้จะขอเรียกชื่อ พระเดช
พระคุณหลวงพ่อบุญนาว่า “หลวงพ่อดุสิตปากน้ำ”

หลวงพ่พระภานาฯ ท่านได้เข้ามาเป็นศิษย์เข้ารับการอบรม การเจริญภาวนาธรรมตามแนวสติปัฏฐาน ๔ ถึงธรรมกาย กับพระเดช พระคุณหลวงพ่วัดปากน้ำ ตั้งแต่ยังเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์ เมื่อเกิดสงครามโลก (ครั้งที่ ๒) ทางราชการได้สั่งปิด มหาวิทยาลัย ท่านจึงได้เข้ามาบวชเป็นสัทธิวิหาริกในพระเดชพระคุณ หลวงพ่วัดปากน้ำ และได้รับถ่ายทอดวิธีการเจริญภาวนาถึงวิชา ธรรมกายชั้นสูง (วิชาสะสางธาตุธรรม) ได้อยู่ศึกษาอบรมธรรมปฏิบัติ และเจริญภาวนาวิชาธรรมกายชั้นสูงใกล้ชิดกับ พระเดชพระคุณ หลวงพ่วัดปากน้ำ มาตลอด จนพระเดชพระคุณ หลวงพ่ท่าน ได้มรณภาพ เมื่อวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๐๒ พระภานา โกศลเถร (ธีระ คล้อยสุวรรณ) ได้รับแต่งตั้งเป็นรองเจ้าอาวาสและ อาจารย์ใหญ่ฝ่ายวิปัสสนาธุระ วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ อยู่ชั่วระยะ เวลาหนึ่งก็ได้มรณภาพลง ต่อมาหลวงพ่พระภานาฯ องค์ปัจจุบัน ซึ่งเดิมได้รับพระราชทานสมณศักดิ์ เป็นที่พระครูภานาภิรมย์ ก็ได้ รับแต่งตั้งเป็นรองเจ้าอาวาสและอาจารย์ใหญ่ฝ่ายวิปัสสนาธุระสืบต่อ มา และได้รับพระราชทานสมณศักดิ์ เป็นที่ พระภานาโกศลเถร เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๑

หลวงพ่พระภานาฯ เป็นพระมหาเถระผู้มีอริยาศัยพุดน้อย แต่จริงใจ เปี่ยมด้วยพรหมวิหารธรรมและจริงจังในธรรมปฏิบัติตาม

แนวทางที่พระเดชพระคุณ หลวงพ่วัดปากน้ำฯ ได้ปฏิบัติและแนะนำ สั่งสอนไว้อย่างเคร่งครัด ดังปรากฏตามพระธรรมเทศนา ที่พระเดช พระคุณ หลวงพ่วัดปากน้ำฯ ได้แสดงไว้เรื่อง “รัตนะ” เมื่อวันที่ ๒๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ เนื่องในโอกาสที่คุณโยมบิดามารดาของ หลวงพ่พระภานาฯ ทำบุญฉลองพระบวชใหม่ (พระวืระ คุณตุดโม ปัจจุบัน คือ หลวงพ่พระภานาฯ) มีข้อความ ๒ ตอน ว่า

.....พุทธอุปาทา จ ทูลโก ความบังเกิดขึ้นของพระ พุทธเจ้าเป็นของไต่ยาก เกิดขึ้นของพระพุทธเจ้าเนะ นียากใหญ่ ที่เดียว ไม่ใช่เป็นของพอดิพอร้ายละ ผู้ที่ทำเป็นจึงจะรู้ว่ายาก จึงจะ รู้ว่าเป็นของลึกซึ้ง พวกที่ทำธรรมกายเป็น เข้าถึง “ธรรมกาย” เป็นละก็ นั่นแหละเป็นความบังเกิดขึ้นของพระพุทธเจ้าที่เดียว ไม่ใช่ง่ายที่เดียว ดูนุชย์ในประเทศไทยหมดทั้งประเทศ หมดทั้ง ชมพูทวีป เวลานี้มีธรรมกายในต้วนะ มีญาติของพระบวชใหม่ (วืระ คณตุดโม) และพระบวชใหม่นี้เป็นคนรู้แล้วเรียนแล้ว จะเอาไปสอน เข้าเป็นไม่กี่คนนัก แล้วก็ไปอยู่สามสิบกว่าคนแล้วฯ

..... เป็นพุทธศาสนาแท้ ๆ เป็นมิฉฉาภิฏฐิเสียจนได้ เมื่อ เป็นเช่นนี้ก็เป็นขณะอสมัยกับเขา เป็นขณะอสมัยแท้ ไม่ได้ มรรคผล พวกเหล่านี้ต่อเมื่อใดพระพุทธเจ้ามาอุบัติตรัสในโลก เชื่อแท้เห็นแท้เหมือนกับพระบวชใหม่ อย่างนี้มันก็ต้องทำ

ธรรมกายเหมือนอย่างนั้นนั่นแหละ เขาถึงพร้อมด้วยขณะสมัย
อย่างนั้นนั่นแหละ ถึงพร้อมด้วยขณะสมัยอย่างนั้นนั่นแหละ สมบูรณ์
บริบูรณ์ทีเดียว พระพุทธเจ้าในนิพพานตาย (คือ พระพุทธเจ้าที่
ดับขันธปรินิพพานด้วยอนุภาทิสสนิพพานธาตุ) เดี่ยวเขาไป
เฝ้าพระพุทธเจ้าก็ได้ ไปถามพระพุทธเจ้า ไปจับมือถือแขนท่าน
ก็ได้ พระพุทธเจ้าจะลูบลูบหัวท่านก็ได้ พระพุทธเจ้าท่านจะเอา
มือลูบลูบหัวก็ได้ จับมือถือแขนท่านก็ได้ อย่างนี้ เขาห่วงไว
อย่างนี้ อย่างนี้แหละถึงจะอยู่ใกล้พระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้า
ท่านนิพพานไปแล้ว เขาเกิดเป็นมนุษย์เช่นนี้เขาก็เหมือนพระ
พุทธเจ้ามีพระชนม์อยู่ เขาจะเฝ้าพระพุทธเจ้าเวลาใดก็ได้
เวลานั้น ให้พระพุทธเจ้ามาสู่หาเวลาใดก็มาสู่หาเขาเวลานั้น
ในขณะที่จิตนั้นไม่คลาดเคลื่อน นี่เขาถึงพร้อมด้วยขณะด้วยสมัย
มันเป็นอย่างนี้ ได้ยากนี้ไม่ใช่เป็นของง่ายฯลฯ

จึงยอมเป็นที่ประจักษ์แก่ศิษยานุศิษย์ในพระเดชพระคุณหลวงพ่
วัดปากน้ำ ด้วยกันทุกคนว่า หลวงพ่อพระภาวนาฯ ท่านรักในทาง
ปฏิบัติ รักที่จะสอนให้ผู้รักธรรมปฏิบัติให้ปฏิบัติได้ถึงธรรมกาย
(โปรดดูพระคาถาธรรมกายตอนถัดไป) และพยายามสอนให้ได้ถึง
วิธีเจริญภาวนาวิชาธรรมกายขั้นสูง เพื่อช่วยกันสืบบรรพ
พุทธศาสนาและช่วยกันเจริญวิชา ธรรมกายขั้นสูง ช่วยบำบ

ทุกขบำรุงสุขและช่วยรักษาสถาบันชาติ พระพุทธศาสนาและ
สถาบันพระมหากษัตริย์ เต็มกำลัง สถิตปัญญา ความสามารถ
และภูมิธรรมของแต่ละท่านที่ปฏิบัติได้ อยู่อย่างเจียบๆ แบบ
ปิดทองฐานพระ ตลอดมาจนเท่าทุกวันนี้

ข้าพเจ้าได้มีความสนใจในการศึกษาสัมมาปฏิบัติ ตั้งแต่ครั้ง
ยังเป็นฆราวาส ทำงานเป็นพนักงานวิจัยอยู่สำนักงานข่าวสารอเมริกัน
กรุงเทพฯ และได้มากราบขอมอบตัวเป็นศิษย์เข้ามารับการอบรม
ภาวนา ธรรมกับหลวงพ่พระภาวนาฯ โดยการแนะนำของพระ
ณัฐนันท์ กุลสิริ (ปัจจุบันเป็นที่พระครูไกรสรวิลาส) เมื่อพ.ศ. ๒๕๑๔
เมื่อข้าพเจ้าได้ไปพบท่านเพื่อขอลาถวายตัวเป็นศิษย์นั้น ท่านกล่าวสั้นๆ
เพียงว่า

“เอ้อ ! มาทันเวลาพอดี ตามหาอยู่นานแล้ว เกือบจะ
สายไป”

ท่านพูดเพียงเท่านี้ มีความหมายแก่ข้าพเจ้ามาก ข้าพเจ้าคิด
แวบในใจว่า คงจะมีงานสำคัญให้ข้าพเจ้าทำเพื่อรักษาพระพุทธ
ศาสนาเป็นแน่ แต่ข้าพเจ้าก็ไม่ได้พูดอะไร เมื่อเข้าถวายรูปเทียน
และกราบท่านแล้ว ท่านก็ได้เริ่มสอนภาวนาวิชาธรรมกายขั้นสูง
(วิชาสะสางธาตุธรรม) ให้ ณ บัดนั้นเลยทีเดียว และได้มอบหมาย

ให้ข้าพเจ้าและพระภิกษุเหล่านั้นจัดพิมพ์หนังสือ “มรรคผลพัสตาร” (เล่มที่ ๑) โดยได้มอบต้นฉบับ “วิชามรรคผลพัสตาร” (ที่พระมหาจัน ป.ธ.๕ ผู้อยู่ใกล้ชิดพระเดชพระคุณหลวงพ่อดาวพิกุลน้ำ ได้คอยจดบันทึกวิธีปฏิบัติภาวนาตามแนวสติปัฏฐาน ๔ ตั้งแต่เบื้องต้น ถึงเบื้องกลางและถึงวิชชาธรรมกายชั้นสูง จากพระเดชพระคุณหลวงพ่อดาวพิกุลน้ำ เป็นประจำ) ให้กับพระภิกษุเหล่านั้น มาช่วยกันจัดพิมพ์ ข้าพเจ้าจึงได้มีโอกาสเรียนรู้รายละเอียดต้นลีกลานบางวิธีปฏิบัติภาวนาตามหลักสติปัฏฐาน ๔ ถึงธรรมกายของพระพุทธเจ้า ทั้งเบื้องต้น-เบื้องต้นกลาง-เบื้องต้นสูง มาตั้งแต่ครั้งนั้น มาฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง สงสัยอะไรอย่างไรก็มาเรียนถามหลวงพ่อดาวพิกุลน้ำ ซึ่งท่านก็ได้เมตตาชี้แจงแนะนำให้เสมอ ต่อมาหลวงพ่อดาวพิกุลน้ำ ท่านก็ได้มอบต้นฉบับ วิธีเจริญภาวนาวิชชาธรรมกายชั้นสูง เล่มที่ ๒-๓ ให้ข้าพเจ้าจัดพิมพ์ต่อไปอีก เพื่อแจกให้แก่ผู้ปฏิบัติถึงธรรมกายแล้วโดยเฉพาะ เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติตามที่พระเดชพระคุณหลวงพ่อดาวพิกุลน้ำ ท่านได้สั่งสอนถ่ายทอดไว้ตลอดมาจนถึงปัจจุบันนี้ (โปรดดูโอวาทของพระเดชพระคุณหลวงพ่อดาวพิกุลน้ำ ถัดต่อจากนี้)

กล่าวโดยทั่วไป ผู้ปฏิบัติตามแนวสติปัฏฐาน ๔ ได้ถึงธรรมกายที่ละเอียด ๆ สุดละเอียด ไสววิสุทธิแล้ว อภิญญาคือความสามารถ

พิเศษ ได้แก่ทิพยจักขุ ทิพยโสตเป็นต้น ย่อมเกิดและเจริญขึ้น อันเป็นอุปการะแก่การเจริญวิชา (วิชา ๓ วิชา ๘ เป็นต้น) ได้ตามศักดิ์แห่งบุญบารมีของแต่ละท่าน แม้ใน หลวงพ่อดาวพิกุลน้ำ ท่านมักจะปรามศิษยานุศิษย์ไว้ มีเป็นต้นว่า

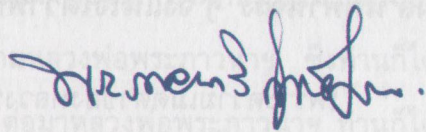
“ถึงธรรมกายแล้วใช้ว่าจะเอาตัวรอดได้เสมอไป トラบใดที่ยังละสัญโญชน์เครื่องร้อยรัดให้ติดอยู่กับโลก อย่างน้อยสักกายทิฏฐิ วิจิกิจฉาและสิลพตปราคาสไม่ได้จริง ๆ แล้ว ก็อย่าประมาท ให้ปฏิบัติสมถวิปัสสนารุดหน้าไปจนกว่าจะบรรลุมรรคผล นิพพานจริง ๆ จึงแน่ใจได้ว่าพ้นอบายภูมิแน่นอน”

เพราะความเมตตาของหลวงพ่อดาวพิกุลน้ำ ผู้เปี่ยมด้วยพรหมวิหารธรรม ทำให้ข้าพเจ้าได้มีโอกาสบำเพ็ญบุญบารมีช่วยตนเองและช่วยผู้อื่นให้ได้ศึกษาปฏิบัติธรรมตามแนวสติปัฏฐาน ๔ ถึงธรรมกาย ตามกำลังแห่งภูมิธรรมที่ปฏิบัติได้มาจนถึงทุกวันนี้ พระคุณของพระเดชพระคุณหลวงพ่อดาวพิกุลน้ำที่ได้มีแก่ข้าพเจ้านั้น จึงเต็มทว่มหันต์ล้นห้วงข้าพเจ้าผู้เป็นศิษย์ แม้จะใช้ชีวิตตอบแทนก็ไม่พอคุ้มกับพระคุณของท่านได้

ในโอกาสที่พระเดชพระคุณหลวงพ่อดาวพิกุลน้ำมีอายุครบรอบ (๘๔ ปี) ในวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๖

นี้ ข้าพเจ้าขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัย จงได้โปรดดลบันดาลอภิบาล
คุ้มครองหลวงพ่อกุญจะมีอายุมั่นคงขวัญยืน ปราศจากความทุกข์ โศก โรค
ภัยทั้งปวง ขอจงรู้เรื่องในบวรพระพุทธศาสนา และขอจงมีความสุข
สมบูรณ์บริบูรณ์ด้วยมนุษย์สมบัติ สวรรค์สมบัติ และพระนิพพาน
สมบัติ จะประสงค์จางหมายสิ่งหนึ่งสิ่งใดโดยชอบที่ไม่เหลือวิสัย
ปัจจัย ขอจงสำเร็จ จงสำเร็จ จงสำเร็จ ทุกประการเทอญ

ขอได้รับความเคารพและความกตัญญูอย่างสูงสุดจากศิษย์

(พระภวนาวิสุทธิคุณ)

พระคาถาธรรมกาย *

(๑) ธรรมกายานุสสติ

สพพญุตญาณ-ปวรสีส นีพพานารมณ-ปวรวิลาสิตเกส
คณทมาลี อหิ สุกิโต โหมิ อหิ อเวโร โหมิ อหิ อพญาปฐโณ โหมิ อหิ
อนิโฆ โหมิ อหิ สุกิ อตตานัน ปรีหามิ

จตุตถภูมณ-ปวรนลาต วชิรสมาปตติญาณ-ปวรอุณณภาส
อาโลกสิณ-โลกา-ติกกนต-ปวรภมยุคล

ทิพพจกขุ-สมนตจกขุ-ปณณจกขุ-พุทฺธจกขุ-ธมมจกขุ-
ปวรจกขุทวย

ทิพพโสตญาณ-ปวรโสตทวย โคตรภูญาณ-ปวรอุตตมก-
ฆาน มคฺคผลวิมุตติผลญาณ-ปวรคณททวย สตฺตติสโพธิปทุขิยญาณ-
ปวรสุกทนต์

โลกิย-โลกุตตรญาณ-ปวรโณฏทวย

* หนังสือสวดมนต์แปล ฉบับหอสมุดวชิรญาณ (พิมพ์ครั้งที่สอง) : โรงพิมพ์
บำรุงนุกุลกิจ, ร.ศ. ๑๒๘, หน้า ๒๕๕-๒๖๐.

จตุมคคณณ-ปวรจตุทาทา จตุสจจณณ-ปวรชิวหา
อปปฎิหตณณ-ปวรหนุกั อนุตตรวิโมกขาทิคมณณ-ปวรกณจ

ติลขณณณ-ปวรวิลาสิตคิวิราชิต จตุเวสารชชณณ-
ปวรพาหุทวยั ทสณุสสุตติณณ-ปวรตตคูลิโสภา สดตสมโพชณณ-
ปวรอรุตลั อาสยานุสสุตติณณ-ปวรณนุคัล ทสพลณณ-ปวร
มชฌิมมุงคั ปฏิจจสมุปปาตณณ-ปวรนาภิ จตุสมมุปปธานณณ-
ปวรอรุทวยั ปณจันุทริย ปณจพล-ปวรชชนั ทสกุสलगุมมปถณณ-
ปวรชงฆทวยั ทสพลณณ-ปวรมชฌิมมุงคั จตุริทริปาตณณ-
ปวรปาตทวยั สิล-สมาธิ-ปณณ-ปวรสงฆาฏิ หิริโอดตตปปณณ-
ปวรปัสสกูลปฏิจจาทนจิวั

อฏฐจกิกมคคณณปวรอนนตรวาสกั จตุสตีปฏจณณ-ปวร
กายพนุณ

(๒) อานิสงส์และประสิทธิคุณพระคาถาธรรมกายานุสติ

อณณเณสั เทวปุกคณณวิเสณณ พุทโธ อติวิโรจติ เทวมณุสสุณณ
ธมมกาเยน ยสสุ ปณ ยั อุตตมมุงคาทิกั สพุพณณตาทิกั ธมมกายมตั
พุทธานั อตติ เอตั โลกนายนั ธมมกายพุทธรลขณณ โยคาวจรกุลปุตเตน
ติกขณณณณ สพุพณณพุทธรภาวั ปตเถน เตน ปณปณณ อนุสสุตติพุพนุติข

(๓) ลักษณะพระรูปกายของพระโคตมสัมมาสัมพุทธเจ้า

พุทโธ ทวาทสทโต อณุหิโส นทโต อคคิสิชูปโม นิจจั โส
พุทโธ ญญารสโก สห อณุหิเสน ภเว พุทธรัสสิโย จพุพิธา นิกขนดา โลมาย
อวณณ มณทลา ทิฆา รสสุสา มณทลกาปิ จ อาชวานนติ จ วิชวานนติ จ
พุทธรัสสิโย จพุพิธา นีลา ปีตา โอทาทา มณเชฏฐา ปภสสุรา โลหิตาปิ จ
วณณภา ปมณจันติ วินายโก มเหสี สพุพโลกคโค เทวเทโว นรุตตโม
อุตตติณณ โลกสนุนาโร ชินอ อปปฎิปุกคโล นิรูปโม รสี ตสสุ ภควโต
สพุพภาภณณฐิตา กรณั อณณเณสั เทวมณุสสุณณ มณณเณ กรณั พุทธรสสุ
เอว น โหติ ฯ

โอวาท*

ผู้เทศน์เกิดวันศุกร์ ปีมอก บวชมา ๕๐ พรรษา ค้นคว้าธรรมะเรื่อยมา การออกธุดงค์ใจเป็นมรรคผลสงบ สมาธิเป็นทางรู้ว่าเป็นอนิจจัง ทุกขัง อนัตตา เป็นปัญญา (ไม่ใช่ธรรม)

ดวงธรรมที่ทำให้เป็นพุทธรัตนะ ผู้เทศน์รู้จักเกือบ ๕๐ ปี (ตำราไม่มี) โดยค้นคว้าทางปฏิบัติ

ดีที่สุด คือ พระพุทธเจ้า

ชั่วที่สุด คือ มาร

ผู้เทศน์มารู้ตัวเมื่อบวชแล้ว ว่า ต้นธาตุ (คือพระพุทธเจ้าองค์แรก ขณะนี้อยู่บนอายตนะนิพพาน) ใช้ให้จิตมาเกิดเพื่อปราบมาร (ไม่ให้เจ็บ ไม่ให้แก่ ไม่ให้ตาย)

* เมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๘ ตรงกับวันศุกร์ แรม ๖ ค่ำ เดือน ๑๑ ซึ่งคล้ายกับวันเกิดของพระเดชพระคุณหลวงพ่อย เทศน์เป็นการให้โอวาทและสั่งสอนลูก ๆ ได้บันทึกไว้โดยนางแจ่ม อุดมรัตน์ และได้ตีพิมพ์ในหนังสือเรื่องธรรมกาย ของพระมงคลเทพมุนี วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ พ.ศ. ๒๕๔๘

ถ้ามารไม่แพ้ ผู้เทศน์ยอมตายอยู่วัดปากน้ำ

มารปล่อยสายมาปกครองมนุษย์ มนุษย์ตกเป็นปาวเป็นทาส ของโลภะ โทสะ โมหะ (ผล คือ ความเสียหาย) มีแก่ มีเจ็บ มีตาย เช่น สงครามที่แล้งมาเกิดจาก โลภะ คือ ความโลภ เป็นเหตุให้คนเจ็บ คนตาย ลูกชายหญิงมีความหลง โมหะ ว่าตัวเองเก่งแล้ว พ่อแม่ว่า ไม่ได้ มีโทสะ โมโหโต้เถียงไม่กลัวเกรง

ที่เป็นเช่นนี้เพราะนายโลภะ โทสะ โมหะ เขาปกครอง เขาสั่ง ให้ทำเช่นนั้น เอาบ้านเมืองมาล่อ เอาความเจ็บความตายมาให้ปราบ มารเหล่านี้ลงเสียได้ มนุษย์จะได้อยู่เป็นสุข เจ้าตัวมารเหมือนผีเที่ยวสิง บังคับให้เป็นไปตามคำสั่งของเขา เราต้องเข้าวิชาธรรมจึงรู้เห็นหมด เพราะธาตุธรรมไม่เหมือนกัน

วัดปากน้ำช่วยเหลือแก่คนป่วยไข้ให้หายไม่ต้องกินยา มารมัน ยอมให้คนไข้หาย แต่มันไม่ยอมแพ้ มันแพ้หลอกๆ (ตามวิสัยของมาร) มนุษย์ชายหญิง เป็นพระก็มาก เป็นมารก็มาก เป็นธรรมกายดูเป็น รักษาตัวได้ เราจับสายธรรมะเสีย เขาก็ไม่รบกัน เก็บสมบัติให้หมด เก็บอาวุธให้หมดตามจุด เขาก็ไม่รบกัน (จับหรือเก็บในที่นี้ หมายความว่าเก็บในทางปฏิบัติธรรม) กวดกันอย่างนี้ ๒๕ ปีแล้ว แยกพระ แยกมาร ไม่ให้ปนกัน ไม่ให้กระทบกัน ต่างฝ่ายต่างเป็นสุข (เหมือนรัฐ

กันกระทบในมนุษย์โลก) จะให้สัญญาไม่รังแกกัน ถ้าไม่ยอมก็เก็บฤทธิ์ เสีย ที่ไม่ตกลงกัน เพราะเขาลองฤทธิ์กัน

ผู้เทศน์ปล่อยชีวิต (ยอมตายถวายชีวิตแด่พระพุทธเจ้า) ถึง ๒ คราว จึงได้พบ “ธรรมกาย” (พระพุทธเจ้าเป็นเจ้าของ) ชายหญิงผู้ ปฏิบัติธรรมถึงธรรมกายโคตรภู เท่ากับได้บวชข้างใน เป็นหญิงบวช ข้างใน เป็นชายบวชทั้งข้างในข้างนอก เป็น ๒ ชั้น

ความอยากเป็นเหตุให้เกิด เกิดเป็นผล หยาบดับได้ ดับเป็น ชั้น ๆ ดับตั้งแต่กายมนุษย์หยาบจนถึงธรรมกาย ความเกิดเป็นของจริง ละได้ก็เห็นดับ ดับนั้นเป็นนิโรธ นิโรธมีขึ้นได้เพราะศีล สมาธิ ปัญญา ดับหยาบไปหาละเอียดเป็นชั้น ๆ เข้าไปจนเป็นพระโสดา ตาดีก็เห็น ญาณดีก็รู้ มีบาฬีรับรอง พระพุทธเจ้าทั้งหลาย “ธรรมกาย” นั้นแหละ เป็นผู้รักษาความสงบ

ประวัติสังเขป พระภาวนาโกศลเถร (วีระ คณุตตโม)

รองเจ้าอาวาสและพระอาจารย์ใหญ่ฝ่ายวิปัสสนาธุระ
วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ

.....

ประวัติก่อนบวช

พระเดชพระคุณ พระภาวนาโกศลเถร องค์ปัจจุบัน มีนามเดิม
ว่า วีระ อุตตรนที และในภาษาญี่ปุ่นว่า คูนิโอะ คาวาคิตะ บิดาท่าน
เป็นชาวญี่ปุ่นนามว่า เอตะ คาวากิตะ มารดาท่านเป็นชาวไทยนาม
ว่า สน อุตตรนที

ท่านเกิดเมื่อวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๖๒ ที่ข้างวัดมอญ
ตำบลท่าข้าม อำเภอบางขุนเทียน จังหวัดธนบุรี มีพี่น้องร่วมบิดา
มารดาเดียวกันล้วนเป็นชาย ๔ คน ท่านเป็นบุตรคนที่ ๒

การศึกษาเมื่อเยาว์วัย

ครอบครัวของเด็กชายวีระ อยู่ที่บางขุนเทียนได้ไม่นานนัก ก็ย้ายไปอยู่สี่พระยา เมื่อเจริญวัยเข้าเกณฑ์การเรียน บิดามารดาก็ส่งไปเข้าเรียนในโรงเรียนสอนภาษาญี่ปุ่นของสมาคมญี่ปุ่นในประเทศไทย เรียนอยู่ได้ ๖ ปี จนถึงปี พ.ศ. ๒๔๗๔ ก็เรียนจบชั้นประถมปีที่ ๖ ของโรงเรียน มีความสามารถอ่าน เขียนและพูดภาษาญี่ปุ่นได้ดี ด้วยความขยันหมั่นเพียรมาตั้งแต่เด็กจึงไม่มีอุปสรรคใดๆ ต่อจากนั้นก็ได้เข้าเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ จนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๘๑ ที่โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย และเข้าเรียนต่อเตรียมปริญญาธรรมศาสตร์รุ่นที่ ๒ จนถึงพ.ศ. ๒๔๘๓ จากนั้นจึงเข้าเป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เรียนในสาขานิติศาสตร์ สอบได้ที่ ๑ ใน พ.ศ. ๒๔๘๔ ขณะเรียนอยู่นั้นก็ได้ทำงานไปด้วยในสถานทูตญี่ปุ่น

แต่ชีวิตการศึกษาในมหาวิทยาลัยของคฤหัสถ์วีระต้องยุติลง ภายหลังจากขึ้นปีการศึกษาที่ ๒ เมื่อประเทศสหรัฐอเมริกาประกาศสงครามกับประเทศญี่ปุ่น ในวันที่ ๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๘๔ อันเป็นการเริ่มสงครามโลกครั้งที่ ๒ ในภูมิภาคเอเชียบูรพา

การอาชีพ

เมื่อสงครามโลกสิ้นสุดลงแล้วคฤหัสถ์วีระไม่ได้กลับเข้าไปศึกษาต่อ แต่ได้ช่วยบิดามารดาประกอบอาชีพค้าขาย ส่งและส่งสินค้าเข้าและออกจากประเทศไทยกับประเทศญี่ปุ่น ด้วยความขยันขันแข็งเอาใจใส่ ในหน้าที่ การค้าขายจึงเจริญขึ้นเป็นลำดับ ในระยะเวลาประมาณ ๑๐ ปีนั้น

พบหลวงพ่อดปากน้ำ

ครั้งที่คฤหัสถ์วีระจะได้พบหลวงพ่อดปากน้ำนั้น เป็นปี พ.ศ. ๒๔๙๖ ขณะนั้นอายุได้ ๓๔ ปี วันหนึ่งได้ขึ้นรถเมล์สายตลาดพลู นั่งไปเพลิน ๆ ไม่ได้มีจุดหมายและได้ปรารภกับตนเองว่า “ในชีวิตนี้ คนเราต้องการอะไรกัน” คำตอบคือ “ความสุข” ก็แล้วความสุขนั้นคืออะไร จะให้มีจะให้รู้เห็นเป็นได้อย่างไร ปรารภอยู่ดังนั้น รถเมล์ก็วิ่งมาถึงตลาดพลู ที่นั่นคฤหัสถ์วีระได้ลงเรือจ้างที่แล่นไปตามคลองบางกอกน้อย เรือจ้างคิดว่า คฤหัสถ์วีระจะไปรับพระของขวัญของหลวงพ่อดปากน้ำ ภาษีเจริญ จึงได้พาขึ้นท่าเรือที่เรียกกันว่าท่าไฟไหม้ ข้างวัดปากน้ำ

เมื่อเรือจอดเทียบท่า คฤหัสถ์วีระก็ขึ้นจากเรือทั้ง ๆ ที่ยังไม่ทราบว่าจะขึ้นไปทำไม และก็ได้อินชมวัดอยู่ แล้วคฤหัสถ์วีระก็ได้เห็นพระภิกษุท่านหนึ่งดูน่าเลื่อมใส กำลังฉันภัตตาหารเพลอยู่ ความสง่าองอาจและบุณยราศรีของท่าน ทำให้ต้องคิดว่าพระภิกษุท่านนั้นคงจะเป็นพระนักปฏิบัติผู้เคร่งครัดอย่างแน่นอน เมื่อฉันภัตตาหารเสร็จแล้วท่านก็นั่งสนทนากับญาติโยมทั้งหลายที่ไปหาฉัน ด้วยปฏิสันถารอันดีพูดจาฉะฉาน ได้ตอบธรรมะได้ลึกซึ้งเป็นพิเศษ

หลวงพ่อบรรพชาโกศลเถรสนใจในเรื่องวิปัสสนากัมมัฏฐานมาตั้งแต่เด็ก ฟังธรรมที่วัดหัวลำโพง วัดแก้วแจ่มฟ้า วัดมหาพฤฒาราม มีความสนใจในเรื่องนรก สวรรค์ นิพพาน ว่ามีจริงหรือไม่ จะไปดูล้วยวิธิดา ปรารถนาจะพิสูจน์ในเรื่องนี้ ก็ประจวบเหมาะในครั้งนั้น ได้ถือโอกาสขึ้นไปนั่งคุยกับพระอาจารย์ท่านนั้น จึงได้รู้ว่าท่านคือ “หลวงพ่อดาวพิกุล” ผู้ค้นพบพระสัทธรรมวิชาธรรมกายของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ขณะนั้นท่านมีสมณศักดิ์เป็นพระภาวนาโกศลเถร ท่านก็ได้บอกว่า หากสนใจเรื่องนี้ให้มานั่งกัมมัฏฐาน และท่านได้แนะนำหลายอย่างเกี่ยวกับวิธีนั่งภาวนา

เป็นอันว่าคฤหัสถ์วีระในวันนั้นได้ทราบวิธีปฏิบัติจากท่านโดยละเอียด ก่อนจะกราบลาท่านกลับ ท่านบอกว่าให้มาวันพฤหัสบดี

ด้วยความต้องการจะพิสูจน์ทดลอง คฤหัสถ์วีระก็ได้กลับไปพบท่านใหม่อีก

บรรลุมรรคกาย

คฤหัสถ์วีระได้มาปฏิบัติพระกัมมัฏฐานกับหลวงพ่อดาวพิกุลอยู่ ๑๘ วัน ก็ได้เห็นตามที่อยากรู้นั้น แต่ในขณะนั้น ยังสงสัยอยู่ในใจว่าที่เห็นนั้นเป็นจริงหรือว่าเป็นมโนภาพคิดเอาเอง ก็พลันได้ยินหลวงพ่อดาวพิกุลท่านว่า “ถ้าเราไปคิดเอาเอง เรานึกเท่าไรมันก็ไม่เห็น แต่ที่เราเป็นสมาธิ แล้วมันเป็นวิปัสสนา ถ้าเรานั่งมันก็จะเห็นขึ้นมาเอง” หลวงพ่อดาวพิกุลได้สอนศิษย์คนใหม่ของท่านในพระสัทธรรมและแก่นแห่งพระศาสนา เมื่อได้เห็นแล้วท่านพระอาจารย์ก็ได้กล่าวกับศิษย์ของท่านว่า “ที่บรรพบุรุษของเราได้อุตส่าห์เสียสละเลือดเนื้อก็เพื่อจะปกป้องพุทธศาสนา ซึ่งมีของจริงอย่างนี้”

คฤหัสถ์วีระเมื่อได้มาปฏิบัติธรรมกับหลวงพ่อดาวพิกุลแล้ว ก็เกิดความเลื่อมใสมากขึ้นตามลำดับ เมื่อใจสบายแล้วจึงได้นึกทบทวนว่า “ความสุขที่แท้จริงอยู่ที่ใจเราเอง เมื่อใจหยุดก็เกิดความสุข ครั้นสงบแล้วก็สุข ดังพระพุทธภาษิตที่ว่า นตฺถิ สนฺติปรํ สุขํ

สุขอื่นยิ่งกว่าการหยุดนิ่งไม่มี”

นับแต่นั้นมาคฤหัสถ์วีระก็ได้ไปนมัสการหาหลวงพ่อดปากน้ำ โดยสม่ำเสมอ บางครั้งก็พำนักค้างแรมที่วัดเพื่อปฏิบัติธรรม บางวัน หลวงพ่อก็เรียกเข้าไปนั่งภาวนากับท่าน และสอนการปฏิบัติพระกัมมัฏฐานอย่างละเอียด คฤหัสถ์วีระปฏิบัติจนได้ธรรมกายผ่านครบทั้ง ๑๘ กายแล้ว หลวงพ่อก็ได้สอนวิชชาธรรมกายขั้นสูงให้ ซึ่งท่านก็สามารถปฏิบัติได้

อุปสมบท

คฤหัสถ์วีระเมื่อได้เห็นของจริงในพระพุทธศาสนาเช่นนี้แล้ว จึงได้ตัดสินใจสละเพศคฤหัสถ์เข้าครองผ้ากาสาวพัสตร์ เข้าบรรพชาอุปสมบท ณ พัทธสีมาวัดปากน้ำ ภาษีเจริญ เมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๙๗ โดยมีพระเดชพระคุณพระมงคลเทพมุนี (สด จนฺทสโร) หลวงพ่อวัดปากน้ำ ซึ่งขณะนั้นมีสมณศักดิ์เป็นที่พระภาวนาโกศลเถร เป็นองค์อุปัชฌาย์ และมีท่านพระครูปัญญากิรีต เป็นพระกรรมวาจาจารย์ กับท่านพระครูพิพัฒนธรรมคุณี เป็นพระอนุสาวนาจารย์ ได้รับฉายานามว่า “คณฺหุตฺตโม ภิกขุ”

เผยแผ่วิชชาธรรมกาย

เมื่อท่านได้บวชเรียนแล้ว ก็ได้ปฏิบัติพระกัมมัฏฐานตามแนว
 วิชชาธรรมกายกับหลวงพ่อดปากน้ำมาโดยตลอด ได้เป็นกำลัง
 สำคัญในการเผยแผ่พระศาสนาให้เจริญถาวรสืบไป ทั้งในและนอก
 ประเทศ

เมื่อปี พ.ศ.๒๕๐๘ ท่านได้รับพระราชทานสมณศักดิ์เป็น
พระครูภวนาภิรมย์ ท่านได้เป็นรองเจ้าอาวาสและพระอาจารย์ใหญ่
 ฝ่ายวิปัสสนาธุระ วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ

ในปี พ.ศ.๒๕๑๑ ท่านได้รับพระราชทานสมณศักดิ์เลื่อน
 ขึ้นเป็น **พระภวนาโกศลเถร**

ในปี พ.ศ.๒๕๑๕ และได้รับพระบัญชาแต่งตั้งเป็น พระ
 อัครมหารัชมังคลาจารย์ พ.ศ.๒๕๒๒

พระเดชพระคุณพระภวนาโกศลเถรองค์ปัจจุบัน เป็นผู้สืบ
 ทอดวิชชาธรรมกายโดยตรงจากพระเดชพระคุณหลวงพ่อดปากน้ำ
 ท่านได้ทำหน้าที่เผยแผ่พระสัทธรรมวิชาธรรมกายของสมเด็จพระสัมมา
 สัมพุทธเจ้าอย่างเต็มที่ ทั้งในวัดปากน้ำ ภาษีเจริญ ที่หอสังเวชนีย-
 มงคลเทพนิรมิต ในโครงการธรรมปฏิบัติเพื่อประชาชน วัดปากน้ำ

ภาษีเจริญ และที่วัดหลวงพ่อดธรรมกายาราม อำเภอจำเนียงสะดวง
 จังหวัดราชบุรี ซึ่งท่านเป็นพระอาจารย์ควบคุมการปฏิบัติพระกรรม-
 ฐานอยู่ และดำเนินการอยู่อย่างเข้มแข็ง

พระเดชพระคุณหลวงพ่อดภวนา เป็นครูอาจารย์ผู้ประเสริฐ
 ของศิษยานุศิษย์ และท่านได้สอนอบรมตักเตือนศิษย์ทั้งหลายด้วย
 ความเมตตาโดยตลอด ท่านสอนหลักธรรมให้ปฏิบัติเพื่อความเจริญ
 รุ่งเรืองของทุกคน ทั้งในระหว่างการเรียนรู้ปฏิบัติพระกรรมฐานและใน
 ชีวิตประจำวัน

เผยแผ่พระศาสนาสู่ต่างประเทศ

โดยที่พระเดชพระคุณหลวงพ่อดพระภวนาโกศลเถร มีความ
 ชำนาญในด้านภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาอังกฤษ ญี่ปุ่นและ
 ฝรั่งเศส จึงทำให้งานเผยแผ่พระสัทธรรมวิชาธรรมกายได้ดำเนินไป
 ด้วยดี พร้อมกับมีการจัดพิมพ์การปฏิบัติสมถวิปัสสนากรรมฐานตาม
 แนววิชชาธรรมกายเป็นภาษาอังกฤษ ญี่ปุ่น จีน เผยแพร่ใน
 หลายประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกา ฮอลแลนด์ เยอรมันนี สวีเดน
 และญี่ปุ่น ซึ่งได้มีการดำเนินงานสอนพระสัทธรรมวิชาธรรมกาย

และจัดตั้งวัดไทยขึ้นเพื่อสืบทอดพระพุทธศาสนาแพร่หลายสู่พลโลก
อย่างกว้างขวาง

เมื่อก่อนได้มาเรียนแล้ว ก็ได้ไปปฏิบัติธรรมกับภิกษุสงฆ์ตามแนว
ธรรมะเถรวาทที่วัดป่าสุทธจินดา จังหวัดนครราชสีมา โดยมี
พระครูธรรมวิธาน (หลวงพ่อสด) วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ เป็นเจ้าอาวาส
และได้มีโอกาสได้ไปปฏิบัติธรรมที่วัดป่าสุทธจินดา จังหวัดนครราชสีมา
เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๐ ท่านได้รับพระวาทะจากสมเด็จพระสังฆราช
สมเด็จพระญาณสังวร เจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศวิหาร กรุงเทพมหานคร
โดยมีพระพรหมญาณสังวร เจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศวิหาร กรุงเทพมหานคร
เป็นประธานในการจัดตั้งวัดไทยขึ้นเพื่อสืบทอดพระพุทธศาสนา
แพร่หลายสู่พลโลกอย่างกว้างขวาง

ในปี พ.ศ. ๒๕๑๐ ท่านได้รับพระวาทะจากสมเด็จพระสังฆราช
สมเด็จพระญาณสังวร เจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศวิหาร กรุงเทพมหานคร
โดยมีพระพรหมญาณสังวร เจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศวิหาร กรุงเทพมหานคร
เป็นประธานในการจัดตั้งวัดไทยขึ้นเพื่อสืบทอดพระพุทธศาสนา
แพร่หลายสู่พลโลกอย่างกว้างขวาง

และได้มีโอกาสได้ไปปฏิบัติธรรมที่วัดป่าสุทธจินดา จังหวัดนครราชสีมา
เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๐ ท่านได้รับพระวาทะจากสมเด็จพระสังฆราช
สมเด็จพระญาณสังวร เจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศวิหาร กรุงเทพมหานคร
โดยมีพระพรหมญาณสังวร เจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศวิหาร กรุงเทพมหานคร
เป็นประธานในการจัดตั้งวัดไทยขึ้นเพื่อสืบทอดพระพุทธศาสนา
แพร่หลายสู่พลโลกอย่างกว้างขวาง

และได้มีโอกาสได้ไปปฏิบัติธรรมที่วัดป่าสุทธจินดา จังหวัดนครราชสีมา
เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๐ ท่านได้รับพระวาทะจากสมเด็จพระสังฆราช
สมเด็จพระญาณสังวร เจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศวิหาร กรุงเทพมหานคร
โดยมีพระพรหมญาณสังวร เจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศวิหาร กรุงเทพมหานคร
เป็นประธานในการจัดตั้งวัดไทยขึ้นเพื่อสืบทอดพระพุทธศาสนา
แพร่หลายสู่พลโลกอย่างกว้างขวาง

และได้มีโอกาสได้ไปปฏิบัติธรรมที่วัดป่าสุทธจินดา จังหวัดนครราชสีมา
เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๐ ท่านได้รับพระวาทะจากสมเด็จพระสังฆราช
สมเด็จพระญาณสังวร เจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศวิหาร กรุงเทพมหานคร
โดยมีพระพรหมญาณสังวร เจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศวิหาร กรุงเทพมหานคร
เป็นประธานในการจัดตั้งวัดไทยขึ้นเพื่อสืบทอดพระพุทธศาสนา
แพร่หลายสู่พลโลกอย่างกว้างขวาง

และได้มีโอกาสได้ไปปฏิบัติธรรมที่วัดป่าสุทธจินดา จังหวัดนครราชสีมา
เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๐ ท่านได้รับพระวาทะจากสมเด็จพระสังฆราช
สมเด็จพระญาณสังวร เจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศวิหาร กรุงเทพมหานคร
โดยมีพระพรหมญาณสังวร เจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศวิหาร กรุงเทพมหานคร
เป็นประธานในการจัดตั้งวัดไทยขึ้นเพื่อสืบทอดพระพุทธศาสนา
แพร่หลายสู่พลโลกอย่างกว้างขวาง

ตัดจากเว็บไซต์ของวัดหลวงพ่อดมธรรมกายาราม

พระธรรมเทศนาเรื่อง รัตนะ

แสดงโดย

พระมงคลเทพมุนี (สด จนฺทสโร)

ในสมัยที่ดำรงพระสมณศักดิ์เป็นที่

พระภาวนาโกศลเถร

วันที่ ๒๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๙๗

.....

นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส ฯลฯ

ทูลลภญจ มนุสฺสตต

พุทฺธุปปาโท จ ทูลลภ

ทูลลภา จ ขณสมฺปตฺติ

สทฺธมฺโม ปรมทูลลภโกติฯ

ณ บัดนี้เอาตมาภาพจักได้แสดงธรรมมิกถา เฉลิมเพิ่มเติม
ศรัทธาของเจ้าภาพ ซึ่งเป็นผู้มีสमानฉันท์พร้อมใจซึ่งกันและกัน ด้วย

มารดาและบุตร พร้อมด้วยวงศาคณาญาติเนื่องด้วยสายโลหิตและ
เนื่องด้วยความคุ้นเคย เนื่องด้วยสายโลหิตเรียกว่าญาติ เนื่องด้วย
ความคุ้นเคยเรียกว่า “**วิสุตาส ปรมา ญาติ**” ญาติ ๒ จำพวกนี้
พระองค์ทรงสรรเสริญ วิสุตาส ปรมา ญาติ อยู่เหมือนกันว่าเป็นญาติ
อย่างยิ่ง แต่ว่าญาติทั้ง ๒ ฝ่ายนี้ เกิดมาในโลกหญิงและชายทุก
ถ้วนหน้าย่อมมีญาติ ๒ ประการนี้ทั่วกัน เมื่อรู้จักชัดดังนี้แล้ว บัดนี้
เราเกิดมาประสบพบพระพุทธศาสนา ปรากฏจำเพาะหน้ารู้อยู่พร้อม
กัน พุทธศาสนาแปลว่า คำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้า
ท่านสั่งสอนอย่างไร สั่งสอนสัตว์โลกให้ละความชั่วด้วยกาย วาจา
ตลอดถึงใจ ให้ทำความดีด้วยกาย วาจา ตลอดถึงใจ แล้วก็ทำใจให้ใส
ด้วย ๓ ข้อนี้แหละเป็นคำสั่งสอนของพระศาสดาแท้ ๆ เรียกว่าย่อ่น
สกนธ์พุทธศาสนา พระศาสดาสอนกว้างออกไปกว่านี้ สอนศีลเป็น ๒
ชั้นว่า **เหตุมิมีศีล** ศีลเบื่องต่ำ **อุปริมศีล** ศีลโดยปริยายเบื่องสูง สอน
สมาธิ สมาธิโดยปริยายเบื่องต่ำ สมาธิโดยปริยายเบื่องสูง สอนทาง
ปัญญา ทางปัญญา โดยปริยายเบื่องต่ำ ทั้งปัญญาโดยปริยายเบื่อง
สูง สอนอย่างนี้ โอวาทดังกล่าวแล้วนี้เป็นโอวาทที่ย่อย่นสกนธ์พุทธ
ศาสนาทั้งนั้น แต่ว่าจะแสดงนัยโดยปริยายเบื่องต่ำและโดยปริยาย
เบื่องสูง

ศีลโดยปริยายเบื่องต่ำ พระองค์ทรงแนะนำคิหิบุคคลผู้ครอง

เรือนให้มันอยู่ในศีล ๕ เว้นจากการฆ่าสัตว์ ให้ขาดจากจิตสันดาน
เว้นจากถือเอาพัสดุที่เจ้าของเขาไม่ให้ด้วยอาการแห่งขโมย ให้ขาด
จากจิตสันดาน ตลอดถึงฉ้อโกง เว้นจากการประพฤติดีกในกามทั้ง
หลาย ให้ขาดจากจิตสันดาน เว้นจากการพูดปด คำเท็จ ไม่จริง หลอก
หลวงต่าง ๆ ให้ขาดจากจิตสันดาน เว้นจากการดื่มสุราที่เมาเคลือบผู้ดื่ม
ให้เมา เป็นเหตุเป็นที่ตั้งของความประมาท ให้ขาดจากจิตสันดาน ๕
ประการนี้แหละเป็น **เหตุมิมีศีล** ศีลโดยปริยายเบื่องต่ำ ถ้าแม้ว่าตั้งอยู่
ในศีลโดยปริยายเบื่องต่ำรับประกันตัวได้ไม่ต้องราชาขญาองค์พระเจ้า
แผ่นดิน ไม่ต้องติดคุกติดตะราง ไม่ต้องมีโทษมีกอน ในส่วนอาณาจักร
ทำอันตรายไม่ได้ เพราะศีล ๕ บริสุทธิ์อยู่ ทำอะไรไม่ได้ กฎหมายก็ไม่มี
ปรับ เพราะเหตุว่าศีล ๕ รับรองเสียแล้ว นี่ศีลโดยปริยายเบื่องต่ำ
ถ้าศีลโดยปริยายเบื่องสูงขึ้นไปเหมือนพระภิกษุ สามเณร มาบวชใน
พระธรรมวินัยเป็นผู้มีศีล แต่ท่านวางศีลไว้ ปาฏิโมกขสังวรศีล
ให้สำรวจตามพระปาฏิโมกข์ เว้นข้อที่พระพุทธเจ้าท่านห้าม ทำ
ตามที่พระองค์ทรงอนุญาต ๒๒๗ สิกขาบทในพระปาฏิโมกข์ให้
บริสุทธิ์ตลอดสาย ได้ชื่อว่าตั้งอยู่ในปาฏิโมกขสังวร อาจารย์โคจร
สัมบันโน ให้ถึงพร้อมแล้วด้วยมารยาท เครื่องประพฤติกายทั้งวาจา
เรียบร้อยดี ไม่มีสลดตาสดุดใจผู้หนึ่งผู้ใดเลย ทั้งชั้นสูง ชั้นกลาง ชั้นต่ำ
หาตำหนิติไม่ได้ เหมือนภิกษุสามเณรที่เรียบร้อย ประพฤติอยู่ในโคจร

ไม่ให้ประพตฺติไปในโอโคจร คือ “อโคจร” นะ ประพตฺตินอกคอกนอก
 กอน เป็นพระเป็นเณรแล้วไปคุมหฺรสพ เข้าไปในโรงสุรายาฝิ่น เข้า
 ไปในโรงขายเหล้าขายสุราเหล่านี้ เข้าไปในโรงนครโสเภณี นี่มันน่า
 เข้าไปรีกิกษุสามเณร อย่างนี้ มหฺรสพเขามีที่โหนไปโผล่ตัวขึ้นที่นั่น
 อย่างนี้ผิดหน้าที่ของกิกษุสามเณร เรียกว่าเป็นอโคจร ใช้ไม่ได้ ต้อง
 ประพตฺติเป็นโคจร ต้องประพตฺติอยู่ในกรอบของกิกษุ อยู่ในกรอบของ
 สามเณรแท้ ๆ ชาวบ้านตำหนิติเตียนไม่ได้ เรื่องความประพตฺติการไป
 มาหาสู กิกษุสามเณรไปในสถานที่ใด ๆ ที่เขาติเตียนครหาไม่ไป
 อย่างนั้นเรียกว่าโคจรสัมบันโนถึงพร้อมแล้วด้วยโคจร อนุมตฺเตสุ
 วชฺเชสุ ภยทสฺสาวิ เห็นภัยทั้งหลายในโทษมีปริมาณน้อย ขึ้นชื่อว่าชั่ว
 ด้วยกาย ด้วยวาจา ด้วยใจ แม้แต่นิดหนึ่งไม่ให้กระทบที่เดียว ไม่ให้
 มีชั่วเข้าไปเจือปนระคนทีเดียว ขึ้นชื่อว่าความชั่วความผิดเป็นไม่ว่า
 ประพตฺติไม่กระทำทีเดียว ให้เป็นสุจิริตทีเดียว นี่เรียกว่าเห็นภัย
 ทั้งหมดในโทษมีปริมาณน้อย ขึ้นชื่อว่าโทษชั่วแล้วให้ความสุขแก่ตัว
 ไม่มี มีแต่ให้ทุกข์แก่ตัวเป็นเบื่องหน้า ก็ละชั่วเสียขาดจากกาย วาจา
 จิต ให้บริสุทธิ์สนิทเป็นอันดี สมายาย ลิกฺขติ ลิกฺขา ปเทสุ สมายาน
 ศึกษาอยู่ในสิกขาบทย่อยใหญ่ ไม่เคลื่อนพระวินัยไปเท่าปลายขน
 ปลายผม ตั้งอยู่ในกรอบพระวินัยแท้ ๆ เหมือนน้ำในมหาสมุทรมีมาก
 น้อยเท่าใดไม่ล้นฝั่ง อยู่ในฝั่งนั้นแหละอยู่ในกิตขอบสมุทรนั้นแหละ

ไม่ล้นขอบสมุทรไปได้ นั่นฉันใด กิกษุอยู่ในธรรมวินัย อยู่ในกรอบ
 พระวินัยนั้นแหละ ประพตฺติอยู่ในขอบศีลธรรมนั้นแหละ ไม่ประพตฺติ
 ละเมิดอื่นจากศีลธรรมไป อย่างนี้ได้ชื่อว่าเห็นภัยทั้งหลายในโทษมี
 ประมาณน้อย สมายานศึกษาอยู่ในสิกขาบทย่อยใหญ่ทั้งหลาย
 นี้ศีลของกิกษุโดยปริยายเบื้องต้น

เมื่อกล่าวถึงศีลแล้วต้องกล่าวถึงสมาธิ สมาธิโดยปริยาย
 เบื้องต่ำ สมาธิโดยปริยายเบื้องต้น สมาธิโดยปริยายเบื้องต้นท่าน
 แนะนำ อริยสาวกในธรรมวินัยของพระตถาคตเจ้า โสภณพุทฺทมมณ
 ลกฺขิต สมาธิ ปล่อยอารมณ์ทำให้หยุดหลุดจากอารมณ์ทั้ง ๖
 โสภณพุทฺทมมณ กริตฺวา ลกฺขิต สมาธิ ปล่อยอารมณ์ทั้ง ๖ รูปารมณ
 สัททารมณ คันธารมณ รสารมณ โสภณพุทฺทมมณ ฐัมมารมณ ใน
 หยุดนิ่งเฉย ไม่ไปแตะไปเกี่ยวกับอารมณ์เหล่านั้น ไม่ไปกินอารมณ์
 เหล่านั้น ไม่ไปเอารสของอารมณ์เหล่านั้นมาพินิจพิจารณา ปล่อย
 อารมณ์ทั้ง ๖ เสียหมดทีเดียว ใจหยุดทีเดียว เขาเรียกว่า
 โสภณพุทฺทมมณ กริตฺวา ลกฺขิต สมาธิ ทำได้อย่างนี้ได้ชื่อว่าได้สมาธิแล้ว
 ลกฺขิต สมาธิ ได้สมาธิโดยปริยายเบื้องต้น ลกฺขิต จิตฺตสฺเสกคฺคต จิตที่
 หยุดนิ่งแหละหนึ่ง หนักเข้าเป็นเอกัคคตา จิตอันนั้นแหละเป็นเอกัค-
 คตา เป็นหนึ่งหนักเข้า แน่นหนักเข้า หนึ่งหนักเข้า แน่นหนักเข้า ไม่
 ขยับเขยื้อนละ นั้นได้ชื่อว่า ลกฺขิต จิตฺตสฺเสกคฺคต สมาธิ เข้าถึงซึ่ง

ความเป็นหนึ่งของจิตทีเดียว ไม่มีสองต่อไป นี่สมาธิโดยปริยาย เบื้องต่ำ สมาธิโดยปริยายเบื้องสูงอีก ภิกษุในพระธรรมวินัยนี้ผู้ศึกษาในธรรมวินัยคือภิกษุ ๆ นั้นแหละเป็นผู้เข้าถึงซึ่ง “ปฐมฌาน” ประกอบด้วยวิตกวิจารณ์ ปิติ สุข เอกัคคตา เป็นผู้เข้าถึงซึ่ง “ทุติยฌาน” ประกอบด้วยปิติ สุข เอกัคคตา เข้าถึงซึ่ง “ตติยฌาน” ประกอบด้วยสุข เอกัคคตา เป็นผู้เข้าถึงซึ่ง “จตุตถฌาน” ประกอบด้วยสุข เอกัคคตา อุเบกขา หนึ่งเฉยไม่มีสองต่อไป แล้วมีธรรมมารองรับด้วย

ปฐมฌานดวงใหญ่วัดผ่าเส้นศูนย์กลาง ๒ วา หนาคืบหนึ่ง กลมเป็นวงเวียนรอบตัว ตั้งอยู่กลางกายมนุษย์ นั้นปฐมฌาน

ทุติยานอยู่ในกำเนิดของปฐมฌาน เมื่อเข้าถึงทุติยฌาน ดวงเท่ากัน กายรูปพรหมกัณฐ์อยู่ศูนย์กลางฌานที่หนึ่งที่สองนั้น

เข้าถึงซึ่งตติยฌานอยู่ในกำเนิดของทุติยฌาน ดวงเท่ากัน เข้าถึงซึ่งจตุตถฌานอยู่กลางกำเนิดของตติยฌาน ดวงเท่ากัน กายรูปพรหมกัณฐ์อยู่ในศูนย์กลางปฐมฌาน ทุติยฌาน ตติยฌาน จตุตถฌานนั้น เข้าฌานไหนก็ฌานนั้น เข้ามาเป็นชั้นจนมาถึงชั้นที่สี่ ถ้าว่าประพฤติได้อย่างนี้ ได้ชื่อว่าภิกษุผู้นั้นเป็นผู้ได้ถึงซึ่งสมาธิโดยปริยายเบื้องสูงแล้ว นี่สมาธิโดยปริยายเบื้องต่ำเบื้องสูง

ส่วนปัญญา สมาธินั้นแหละเป็นเหตุปัญญา ปัญญาเกิดแต่สมาธิจริง ๆ อริยสาวกในธรรมวินัยของพระตถาคตเจ้านี้ ปัญญาสมนุหาคโต อริยาย นิพฺพเมตติกาย สมฺมาพุทฺธคามินิยา ปัญญาสมนุหาคโต อริยสาวกในพระธรรมวินัยของพระตถาคตเจ้าเป็นผู้มีปัญญา พุทฺธคามินิยา คือ ผู้มาตามพร้อมแล้วด้วยปัญญาอันหยั่งเข้าซึ่งความเกิดดับ เป็นหมดทั้งสากลโลกมีเกิดกับดับเท่านั้น ไม่ไปไหน จะเกิดมาเท่าไรก็ช่าง ก็ดับเท่านั้น เกิดมาหนึ่งก็ดับหนึ่ง เกิดมาสองก็ดับสอง เกิดมาสามก็ดับสาม เกิดมาสี่ก็ดับสี่ เกิดมาห้าก็ดับห้า เกิดมาเท่าไรก็ดับเท่านั้น ไม่เกินกัน เกิดกับดับพอดี ถ้าไม่เกิดก็ไม่ดับ ถ้าเกิดมาเท่าไรก็ดับเท่านั้น ปัญญาเห็นชัดหมดทั้งสากลโลก เห็นชัด ๆ อย่างนี้ นี่เรียกว่ามาตามพร้อมแล้วด้วยปัญญา แต่ว่ายังโดยปริยาย เบื้องต่ำอยู่ อริยาย นิพฺพเมตติกาย สมฺมา พุทฺธคามินิยา สมฺมา พุทฺธคามินิยาย ปัญญาดำเนินถึงซึ่งความสิ้นไปแห่งทุกข์โดยชอบ อันเป็นที่เบื่อหน่ายอย่างประเสริฐ ปัญญาอันถึงซึ่งความสิ้นไปแห่งทุกข์โดยชอบ อันเป็นเครื่องเบื่อหน่ายอย่างประเสริฐ เบื่อหน่ายไปหมด เห็นจริงเห็นจังไป มีปัญญาอย่างชนิดนี้เรียกว่าปัญญาโดยปริยาย เบื้องต่ำ

ปัญญาโดยปริยายเบื้องสูง ภิกษุในพระธรรมวินัยของพระตถาคตเจ้ารู้ความเป็นจริงว่า นี่เป็นทุกข์ควรกำหนดรู้ รู้ความตามเป็น

จริงว่าตัณหานี้เป็นเหตุให้เกิดทุกข์ นี่ควรละมันเสีย รู้ความตามเป็นจริงว่าเป็นความดับทุกข์ ควรจะทำให้แจ้ง รู้ความตามเป็นจริงว่าเป็นข้อปฏิบัติถึงความดับทุกข์จริง ๆ นั่นควรเจริญ ทั้ง ๔ ประการนี้ในทุกขสัจจะ สมุทัยสัจจะ นิโรธสัจจะ มรรคสัจจะ เห็นความตามเป็นจริงเหล่านี้ นี่เป็นปัญญาโดยปริยายเบื้องสูง พระองค์ทรงตรัสเทศนาโดยปริยายเบื้องสูงเบื้องต้นอย่างนี้ นี่เป็นพุทธภาสิตแท้ ๆ

บัดนี้เราเป็นภิกษุสามเณรหรือเป็นอุบาสกอุบาสิกาในพระพุทธศาสนา เป็นพุทธศาสนิกชน รู้จักพระพุทธศาสนา พระองค์ทรงรับสั่งเมื่อครั้งพญานาคไปเฝ้าพระองค์ ธรรมดาสัตว์เดรัจฉาน ได้มรรคผลในศาสนานั้นไม่ได้เด็ดขาด พญานาคขอบวชในสำนักพระบรมศาสดา พระองค์ไม่ทรงรับ เพราะสัตว์เดรัจฉานไม่ได้มรรคผล ไม่ทรงรับ พระองค์ทรงตรัสเทศนาแก่เอกราชบัณฑิตนาคราชว่า “ทุลลภณฺจ มนุสฺสสตฺถํ พุทฺธูปาโท จ ทูลลโก ทูลลภา จ ขณสมปตฺติ สทฺธมฺโม ปรมทูลลโก” เป็นคาถา ๔ บาทที่ยกขึ้นไว้ในเบื้องต้นว่า ทุลลภณฺจ มนุสฺสสตฺถํ ความเป็นมนุษย์เป็นของได้ยากไม่ใช่ของได้ง่าย เราทำทั้งหลายมาประสบพบพระพุทธศาสนา เพราะด้วยอรรถภาพได้เป็นมนุษย์นี้ นี่แหละเป็นของได้ยากไม่ใช่ของได้ง่าย ยากอย่างไร? เกิดมาเต็มบ้านเต็มเมือง ครอบครองกันปนปี้ ที่ทางไม่พอเป็นอยู่ ไม่ยากอย่างไร? นึกถึงสัตว์เดรัจฉานในท้องทะเลเป็นอย่างไรบ้าง? นึกถึงมดปลวกในพื้นที่พื้นดิน

บ้าง ที่จำนวนวัดปากน้ำนี้ ที่กำหนดเขตที่ ๓ ไร่กว่า ๆ นี่แหละ ว่าถึงสัตว์เดรัจฉานมด ปลวก ไว เหา เล็น ละก็มากกว่ามนุษย์ในชมพูทวีปอีก ที่เท่านี้แหละ แผ่นดินกว้างออกไปเท่าไร? น้ำกว้างออกไปเท่าไร? น้ำคลองเดียวเท่านั้นตัวไร่น้ำมากกว่ามนุษย์ในชมพูทวีป ขนาดนั้นนะ สัตว์เดรัจฉานนะ นั่นสัตว์เดรัจฉานสัตว์น้ำ สัตว์บกสัตว์เล็ก ๆ น้อย ๆ นะ อ้ายสัตว์ที่เราเห็นด้วยตาสัตว์ตัวโต ๆ ใหญ่ ๆ นะ ก็มากมายนักทีเดียวเหมือนกัน นับประมาณไม่ไหว เพราะฉะนั้นที่จะได้เป็นมนุษย์แต่ละคน ๆ ไม่ใช่เป็นของได้ง่าย ได้ยากนัก ธรรมที่ทำให้เป็นมนุษย์มีอยู่เขาเรียก “มนุษย์ธรรม” มนุษยธรรมนั้นต้องประพฤติบริสุทธิ์กาย บริสุทธิ์วาจา บริสุทธิ์ใจ

บริสุทธิ์กาย ขยายออก ๓ เว้นจากการฆ่าสัตว์ ลักฉ้อ ประพฤติผิดในกาม ขาดจากใจ นี่บริสุทธิ์กาย

บริสุทธิ์วาจา ขยายออก ๔ เว้นจากการพูดปด ส่อเสียด คำหยาบ เพ้อเจ้อไปรยปรายประโยชน์

บริสุทธิ์ใจ แยกออกเป็น ๓ เว้นจากโลภอยากได้ของเขา พยาบาทปองร้ายเขา เห็นผิดจากคลองธรรม นี่เว้นขาด

เมื่อเว้นขาดด้วยตัวแล้ว ไม่ชักชวนบุคคลผู้อื่นด้วยสปีบอย่างนี้ แล้วไม่ยินดีผู้ที่ประพฤติดังนี้ในสปีบอย่างนี้ด้วย แล้วไม่สรรเสริญพวก

ประพัตติผิดทั้งสิบอย่างนี้ด้วย ต้องอยู่ในความสำรวมระวังปรกติเป็นอันดี ถ้าบริสุทธฺ์เช่นนี้จะก็เป็นมนุษย์กับเขาได้ ถ้าไม่บริสุทธฺ์ถึงขนาดนี้เป็นมนุษย์ไม่ได้ นี่เป็นข้อสำคัญนัก ต้องบริสุทธฺ์อย่างนี้จึงจะได้เป็นมนุษย์ ที่ได้เป็นมนุษย์เพราะบริสุทธฺ์ กายวาจาใจ บริสุทธฺ์กายวาจาใจ แดกกายทำลายขันธจากมนุษย์โลกนี้ต้องไปเกิดเป็นคัพภเสยสสัตว์ แต่ความบริสุทธฺ์แหละเป็นยอดธรรม ปรากฏบังเกิดขึ้นดวงหนึ่ง เท้าฟองไข่แดงของไก่ ไปติดอยู่ที่ขั้วมดลูกของมารดา มนุษย์ที่บริสุทธฺ์นั้นก็เข้าไปเกิดในดวงนั้น กายละเอียดเข้าไปเกิดในดวงนั้น ไปอยู่ในดวงนั้นเหมือนลูกไก่อยู่ในฟองไข่ ไปอยู่ในดวงนั้นแล้ว นั้นบริสุทธฺ์กายวาจาใจไม่ล่องเสียแล้วก็กลรูปภิกขุหุ้มดวงนั้นของมารดาบิดา หุ้มดวงนั้น เป็นหญิงก็ดีเป็นชายก็ดีต้องเกิดทำนองนี้เหมือนกันหมด นี่เรียกว่า คัพภเสยสสัตว์ เกิดในห้องมารดา เขาทำที่กำเนิดให้มันเกิดไว้แล้ว อายุขณะมันถึงตูดเขาเรียกว่า โลกายขณะ โลกายขณะมันอยู่ที่มนุษย์นี้ ต้องมีแม่ มีพ่ออย่างเดียวกันเกิดไม่ได้ มีแม่อย่างเดียวกันเกิดไม่ได้ มีแต่พ่อคนเดียวแม่คนเดียวเกิดไม่ได้ ต้องมีพ่อแม่มาด้วยรวมกัน มารวมกันเป็นสอง และต้องประกอบธาตุ-ธรรมให้ถูกส่วน* ไม่ถูกส่วนไม่เกิด เกิดไม่ได้เขาบอกว่าง่ายนิดเดียว ทำมนุษย์ให้เกิด อ้ายคนที่มันไม่มีลูกมันบอกว่าอยากมีลูกจริง

* โปรดดคำอธิบายท้ายเรื่อง

บนบานศาลกล่าวเท่าไรก็ได้ อ้าวไปถามเขาดูสิ ไม่ได้จริง ๆ เต็ดขาด ลองดูเถอะไม่ได้ทีเดียว ถ้าว่าทำให้ถูกส่วนไม่เป็นละก็ มันจะไม่เกิดละ ก็เพราะเหตุฉะนั้น เป็นมนุษย์ไม่ใช่เป็นของเกิดง่ายนัก หรือ เป็นของไต่ยากนัก เหตุนี้พระองค์จึงได้ทรงรับสั่งว่า ทูลลภณจมนุสสุตต ความที่ได้เกิดเป็นมนุษย์เป็นของไต่ยาก ไม่ใช่ของไต่ง่าย ถ้าเรานึกถึงตัวของเราไปละก็ว่าไต่ยากจริง ความบริสุทธฺ์กายวาจาใจ ไม่มีล่องเสียนั้นนึกดูซิ วันหนึ่งล่องไปตั้งหลายหนหลายครั้ง แล้วมันจะได้เกิดเป็นมนุษย์กับเขาได้อย่างไร มันก็เกิดไม่ได้ ต้องบริสุทธฺ์จริง ๆ จึงจะเกิดได้ นี่ข้อที่หนึ่ง

ข้อที่สอง พุทฺธรูปาโท จ ทูลลภ ความบังเกิดขึ้นของพระพุทฺธเจ้าเป็นของไต่ยาก เกิดขึ้นของพระพุทฺธเจ้านะ นี่ยากใหญ่ทีเดียว ไม่ใช่เป็นของพอดิพอร้ายละ ผู้ที่ทำเป็นจึงจะรู้ว่ายาก จึงจะรู้ว่าเป็นของลึกซึ้ง พวกที่ทำกรรมกายเป็น เข้าถึง “ธรรมกาย” เป็นละก็ นั่นแหละเป็นความบังเกิดขึ้นของพระพุทฺธเจ้าทีเดียว ไม่ใช่ง่ายทีเดียว ดูมนุษย์ในประเทศไทยหมดทั้งประเทศ หมดทั้งชมพูทวีป เวลานี้มีธรรมกายในตัวนะมีพวกญาติของพระบวชใหม่^๖ และ

^๖ คือ พระวິระ คณฺธุตโม ปัจจุบันเป็นที่พระภาวนาโกศลเถร รองเจ้าอาวาส และพระอาจารย์ใหญ่ฝ่ายวิปัสสนาธุระ วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ กรุงเทพฯ — มงคลบุตร

พระบวชใหม่นี้เป็นคนรู้แล้วเรียนแล้วจะเอาไปสอนเข้าเป็นไม่กี่คนนัก แล้วก็ไปอยู่สามสิบกว่าคนแล้ว สามสิบแปดหรือสี่สิบแล้ว สามสิบเก้าแล้ว ไปสอนเป็นให้มีธรรมกายเป็นพระพุทธรเจ้าไป สามสิบแปด อ้า...สามสิบเก้าคนแล้ว เรียนเป็นไปไม่เท่าไรหรอก สอนได้ขนาดนี้ มีฤทธิ์มีเดชอย่างนี้ องค์กรนี้แหละเขา"สั่งลงมาให้เป็นครูพวกญี่ปุ่น จะสั่งสอนญี่ปุ่นให้ได้มากทั่วทั้งประเทศนั้นแหละ องค์กรนี้แหละ ญี่ปุ่น จะต้องเคารพยำเกรงหมดทีเดียว สอนศักดิ์สิทธิ์สอนเก่ง สอนพวกเร็ว คล่องแคล่วเข้าใจสอน พอเป็นธรรมะเท่านั้นก็เข้าใจแจก เพราะเป็น ตัวประกาศ เขา"สั่งเขาสั่งให้มาเป็นมนุษย์ มาประกาศพระพุทธรศาสนาไม่ใช่มาทำเรื่องอื่น มาประกาศพระพุทธรศาสนา ญี่ปุ่นชอบ เข้าแล้ว ญี่ปุ่นรู้เรื่องธรรมกายเรื่องพระพุทธรเจ้าเข้าแล้ว ถ้าญี่ปุ่น เข้าใจได้เช่นนี้จะญี่ปุ่นทั้งประเทศต้องบูชาประเทศไทย ว่าประเทศไทยนี้มีของดีจริง ต่อไปไม่รบไม่ข่มเหงประเทศไทยแล้ว สงสาร ประเทศไทย ต้องห้อมล้อมดูประเทศไทยทีเดียว นี่เป็นเรื่องสำคัญ อยู่อย่างนี้ ไม่ต้องสร้างอาวุธยุทธภัณฑ์ ทำธรรมกายให้เพิ่มขึ้น ให้เข้า ถึงพระพุทธรเจ้า ทำพระพุทธรเจ้าให้เป็น แล้วก็พระพุทธรเจ้าได้แจกไป ถ้าแจกไปรู้หมดทั่วประเทศญี่ปุ่นเป็นไง? ประเทศญี่ปุ่นก็ไหวประเทศ

^{๓๔} คือองค์ตันธาตุตันธรรม หรือพระพุทธรเจ้าองค์ตัน ๆ ในอายตณนิพพานเป็น—มงคลบุตร

ไทย ก็ดูแลประเทศไทยเป็นพี่เลี้ยงประเทศไทยทีเดียว ไม่ต้องระวัง เรื่องการเมืองกัน นี่ตืออย่างนั้นะ ไม่ใช่พอดีพอร้าย แล้วก็หาเงินหาทองบ้าง เอ้า! เงินทองมาเลี้ยงครอบครัวเล็ก ๆ น้อย ๆ นี่ สักร้อยเท่า พันเท่าก็เลี้ยงได้หมดนั่นแหละ ไม่ยากลำบากอะไรหรอก จะเลี้ยงอาหารก็เขาเอามาให้คนละถ้วยละจานเท่านั้นแหละ เลี้ยงไปสักพันครัวก็ไม่หมด ไม่หมดไม่สิ้น นี่เรื่องพระพุทธรศาสนานั้นเป็นอย่างนี้ ไม่ต้องไปหาเงินทองข้าวของ เมื่อประพฤติถูกส่วนเข้าแล้ว เงินทอง ข้าวของมันมาหาเอง ข้าวปลาอาหารมาหาเองทั้งนั้น จะไปอยู่ในป่า ในตอนในดงที่ไหนก็ไป แต่เงินทองข้าวของมาหาเองทั้งนั้น นี่ทาง พุทธรศาสนา แต่ว่าเดินลึก สงเคราะห์อ่อนุเคราะห์ห่มหาชนอนุชน ทั้งหลายให้รู้ธรรมกายจริง ๆ

วิธีสอนให้รู้จักธรรมกาย ให้ถึงธรรมกาย ให้เป็นพระพุทธรเจ้า เข้าถึงพระพุทธรเจ้านะจะทำอย่างไร อ้าว ที่นี้ก็สอน ความเป็นพระพุทธรเจ้าให้ฟัง คอยตั้งใจฟังแล้วก็คอยทำตามไปนะ เอาใจหยุดนิ่งตั้งกายให้ตรง เอาใจหยุดนิ่งศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้ เป็นกายมนุษย์ สะดือทะลุหลัง ขวาทะลุซ้าย สะดือทะลุหลังขึงด้าย กลุ่มเส้นหนึ่งตึง ขวาทะลุซ้ายขึงด้ายกลุ่มเส้นหนึ่งตึง ตรงกันแค่นั้น พอขึงตึงเข้าทั้งสองเส้นตรงกลางจดกัน อ้ายตรงกลางด้ายกลุ่มที่จดกัน นั้นแหละเขาเรียกว่า "กลางก๊ก" ต้องเอาใจไปหยุดนิ่งอยู่ตรง

กลางก็กั้นนั้นแหละ จะได้ว่ายากอย่างนี้ไฉนเล่า ให้เข้าใจว่ายาก
 อย่างนี้จริง ๆ นะ เอาใจไปจดนิ่งอยู่กลางก็กั้น พอนิ่งถูกส่วนเข้า
 “หยุด” พอใจหยุดก็เข้ากลางของใจที่หยุดนั้น กลางของกลาง
 กลางของกลาง ๆ ๆ ๆ ๆ พอถูกส่วนเข้าเท่านั้นแหละ เห็น
 ดวงธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐานอยู่ในกลางของใจที่หยุดนั้นแหละ
 กลางของกลาง ๆ ๆ ๆ ๆ หนักเข้าก็เห็นดวงใสเท่าดวงจันทร์ดวง
 อาทิตยนั้นแหละ นั้นแหละขึ้นต้นละ คราวนี้พอขึ้นรูปนั้นละก็ ใจก็หยุด
 อยู่ตรงกลางนั้นอีก หยุดนิ่งอยู่กลางดวงนั้นแหละ พอหยุดก็เข้ากลาง
 ของใจที่หยุดนั้น กลางของกลาง ๆ ๆ ๆ ๆ พอถูกส่วนเข้าเท่านั้นแหละ
 เข้าถึงดวงศีลแล้ว ดวงเท่ากัน เท่าดวงจันทร์ดวงอาทิตย ใสหนักขึ้น
 ใจก็หยุดนิ่งอยู่กลางดวงศีลนั้นแหละ พอถูกส่วนเข้า พอใจหยุดก็เข้า
 กลางของใจที่หยุดนั้น กลางของกลาง ๆ ๆ ๆ นิ่งถูกส่วนเข้าถึงดวง
 สมาริ ดวงสมาริก็ใสเท่าดวงจันทร์ดวงอาทิตย ใสหนักขึ้นไป ใจก็
 หยุดนิ่งอยู่กลางดวงสมารินั้นแหละ พอหยุดนิ่งอยู่กลางดวงของสมาริ
 ก็หยุดอยู่กลางของกลางเข้ากลางของกลาง ๆ ๆ ๆ พอถูกส่วนเข้า
 เข้าถึงดวงปัญญา ดวงเท่าดวงจันทร์ดวงอาทิตยเท่ากัน หยุดอยู่
 ศูนย์กลางดวงปัญญา พอใจหยุดก็หยุดนิ่ง เข้ากลางของกลาง หยุด
 นิ่ง นิ่งหนักเข้า ๆ ๆ เข้าถึงดวงวิมุตติ ดวงเท่ากัน ใจหยุดนิ่งอยู่กลาง
 ดวงวิมุตตินั้นแหละ พอหยุดนิ่งก็เข้ากลางของกลาง ๆ นี่หยุดอันเดียว

เราเดินกลางอันเดียว กลางของกลาง ๆ พอถูกส่วนเข้า ก็เข้าถึง
 ดวงวิมุตติญาณทัสสนะ หยุดนิ่งอยู่กลางดวงวิมุตติญาณทัสสนะ
 นั้นแหละ พอหยุดนิ่งถูกส่วนเข้ากลางของใจที่หยุด กลางของกลาง ๆ
 พอถูกส่วนเข้า เห็นกายมนุษย์ละเอียด ก็อ้อ อ้ายนี้เอง เมื่อเวลา
 ผีนอกไป ไปทำเรื่องของผีนมาเป็นที่เป็นทางเป็นฐาน แล้วมาเล่า
 ให้กายมนุษย์ แล้วกายมนุษย์รู้ขึ้น ตื่นขึ้นก็รู้เรื่องของผีน อ้ายกาย
 นี้เองนี่เล่า อยู่ในกลางดวงวิมุตติญาณทัสสนะนี้เอง แต่ก่อนเรา
 ไม่รู้เลยว่าอยู่ที่ไหนกายนี้ พอเข้าถูกส่วนเข้าเช่นนั้นก็เข้าใจ เมื่อ
 ไปเห็นกายมนุษย์ละเอียดเข้า ก็ให้กายมนุษย์ละเอียดหนึ่งเหมือนกาย
 มนุษย์หยาบนี้แหละ อยู่ข้างในแบบเดียวกัน ใจกายมนุษย์ละเอียดก็หยุด
 นิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ละเอียดอีก นิ่ง ๆ ๆ
 หนักเข้า พอนิ่งถูกส่วนเข้า พอใจหยุดก็เข้ากลางของหยุดนั้น
 กลางของกลาง พอถูกส่วนเข้าเห็นดวงธรรมานุปัสสนาสติปัฏฐาน
 แบบเดียวกัน ใจหยุดอยู่กลางดวงธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน พอถูก
 ส่วนเข้าหยุด ก็เข้ากลางของกลางที่หยุด กลางของกลาง ๆ พอถูกส่วน
 เข้าก็เข้าถึงดวงศีล หยุดนิ่งอยู่กลางดวงศีลนั้นแหละ พอถูกส่วนเข้า
 เข้ากลางของใจที่หยุดนั้น กลางของกลาง ๆ ก็เห็นดวงสมาริ หยุดนิ่ง
 อยู่กลางดวงสมารินั้นแหละ พอถูกส่วนเข้าก็กลางของใจที่หยุดนั้น
 กลางของกลาง ๆ หยุดนิ่งเข้าถึงดวงปัญญา หยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวง

ปัญญาพอถูกส่วนเข้า เข้ากลางใจที่หยุดนั้นแหละ กลางของกลาง ๆ
ถูกส่วนเข้า เข้าถึงดวงวิมุตติ หยุดนิ่งอยู่กลางดวงวิมุตตินั้นแหละ
พอถูกส่วนเข้า เข้ากลางของใจที่หยุดนั้น กลางของกลาง ๆ เห็นดวง
วิมุตติญาณทัสสะ หยุดนิ่งอยู่กลางดวงวิมุตติญาณทัสสะนั้นแหละ
พอถูกส่วนเข้า เข้ากลางของใจที่หยุดนั้น กลางของกลาง ๆ ถูกส่วน
เข้าเห็นกายทิพย์ กายที่ผืนในผืน เอ้า นี่มันกายที่ ๓ นี่

เห็นกายที่ ๓ แล้วใจก็หยุดนิ่ง ให้กายที่ ๓ นั้นนิ่งเข้าเหมือน
กายที่ ๒ นั้น ใจของกายที่ ๓ ให้หยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางของดวงธรรม
ที่ทำให้เป็นกายที่ ๓ นั้น ถูกส่วนเข้า เข้าถึงดวงธัมมานุปัสสนา-
สติปัฏฐาน ถูกส่วนเข้าก็เห็นดวงศีล นิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงศีล ถูกส่วน
เข้า ถึงดวงสมาธิ แบบเดียวกัน หยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงสมาธิ
ถูกส่วนเข้า เข้าถึงดวงปัญญา หยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงปัญญา
ถูกส่วนเข้า ก็เข้าถึงดวงวิมุตติ หยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงวิมุตติ ถูกส่วนเข้า
เข้าถึงดวงวิมุตติญาณทัสสะ หยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงวิมุตติญาณ
ทัสสะ ถูกส่วนเข้าเห็นกายทิพย์ละเอียด เป็นกายที่ ๔

ใจของกายทิพย์ละเอียดหยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็น
กายทิพย์ละเอียด ถูกส่วนเข้า เข้าถึงดวงธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน ถูก
ส่วนเข้า เข้าถึงดวงศีล หยุดอยู่ศูนย์กลางดวงศีลถูกส่วนเข้า เข้าถึง

ดวงสมาธิ หยุดอยู่ศูนย์กลางดวงสมาธิ ถูกส่วนเข้า เข้าถึงดวงปัญญา
หยุดอยู่ศูนย์กลางดวงปัญญา ถูกส่วนเข้า เข้าถึงดวงวิมุตติ หยุด
อยู่ศูนย์กลางดวงวิมุตติ ถูกส่วนเข้า เข้าถึงดวงวิมุตติญาณทัสสะ
หยุดอยู่ศูนย์กลางดวงวิมุตติญาณทัสสะ ถูกส่วนเข้า ก็เห็นกาย
รูปพรหม เป็นกายที่ ๕

ใจของกายรูปพรหมก็หยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็น
กายรูปพรหม ซ้อนกันอยู่ที่เดียว พอถูกส่วนเข้า ก็เข้าถึงดวงธัมมานุ-
ปัสสนาสติปัฏฐาน หยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน
ถูกส่วนเข้า ก็เข้าถึงดวงศีล หยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงศีล ถูกส่วน
เข้าเข้าถึงดวงสมาธิ หยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงสมาธิ ถูกส่วนเข้า ก็เข้า
ถึงดวงปัญญา หยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงปัญญา ถูกส่วนเข้า เข้าถึงดวง
วิมุตติ หยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงวิมุตติ ถูกส่วนเข้า เข้าถึงดวงวิมุตติ
ญาณทัสสะ หยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงวิมุตติญาณทัสสะ ถูกส่วนเข้า
เข้าถึงกายรูปพรหมละเอียด เป็นกายที่ ๖

ใจกายรูปพรหมละเอียดหยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้
เป็นกายรูปพรหมละเอียดอีก พอถูกส่วนเข้าเท่านั้นแหละ เข้าถึงดวง
ธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน หยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงธัมมานุปัสสนา
สติปัฏฐาน พอถูกส่วนเข้า เข้าถึงดวงศีล หยุดนิ่งอยู่กลางดวงศีล

ถูกส่วนเข้าเข้าถึงดวงสมาธิ หยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงสมาธิ ถูกส่วนเข้า เข้าถึงดวงปัญญา หยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงปัญญา ถูกส่วนเข้า เข้าถึงดวงวิมุตติ หยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงวิมุตติ ถูกส่วนเข้า เข้าถึงดวงวิมุตติญาณทัสสนะ หยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงวิมุตติญาณทัสสนะ ถูกส่วนเข้า ก็เข้าถึงกายอรุปพรหม

ใจกายอรุปพรหมก็หยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายอรุปพรหม ถูกส่วนเข้า เข้าถึงดวงธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน หยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน ถูกส่วนเข้า ก็เข้าถึงดวงศีล หยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงศีล ถูกส่วนเข้า ก็เข้าถึงดวงสมาธิ หยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงสมาธิ ถูกส่วนเข้าก็เข้าถึงดวงปัญญา หยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงปัญญา ถูกส่วนเข้า เข้าถึงดวงวิมุตติ หยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงวิมุตติ ถูกส่วนเข้า เข้าถึงดวงวิมุตติญาณทัสสนะ หยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงวิมุตติญาณทัสสนะ ถูกส่วนเข้า พอถูกส่วนเข้า เท่านั้น เข้าถึงกายอรุปพรหมละเอียด

ใจกายอรุปพรหมละเอียดหยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายอรุปพรหมละเอียดถูกส่วนเข้า ก็เข้าถึงดวงธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน หยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน ถูกส่วนเข้า ก็เข้าถึงดวงศีล หยุดนิ่งอยู่กลางดวงศีล ถูกส่วนเข้า ก็เข้าถึงดวง

สมาธิ หยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงสมาธิ ถูกส่วนเข้า ก็เข้าถึงดวงปัญญา หยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงปัญญา ถูกส่วนเข้าเข้าถึงดวงวิมุตติ หยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงวิมุตติ ถูกส่วนเข้าก็เข้าถึงดวงวิมุตติญาณทัสสนะ หยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงวิมุตติญาณทัสสนะ ถูกส่วนเข้า เข้าถึงกายธรรม รูปเหมือนพระปฏิมากร เกตุดอกบัวตูม ใส่เป็นกระจก คันฉ่องส่องเงาหน้า นี่แหละถึงพระพุทธเจ้าแล้ว เห็นไหมละ นี่มาถึงพระพุทธเจ้าเป็นพระพุทธเจ้าขึ้นแล้ว ยัง ยังไม่พอ ยังไม่เป็นพระพุทธเจ้าแท้ นี่เป็นแต่เพียงตอนต้นพระพุทธเจ้า ตอนปลายพระพุทธเจ้าไปอีก ๑๐ กาย ถึงพระพุทธเจ้าที่แท้ละ นี่ตอนนี้เป็นพระพุทธเจ้าตอนต้น

ใจกายธรรมกายก็ขยายส่วนหน้าตักธรรมกายเท่าใด ดวงธรรมที่ทำให้เป็นธรรมกายก็เท่านั้น วัดผ่าเส้นศูนย์กลางกลมรอบตัว ใจกายธรรมก็หยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นธรรมกาย พอถูกส่วนเข้าเท่านั้นแหละ เห็นดวงธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน ดวงเท่ากัับธรรมกายนั้น หยุดอยู่กลางดวงธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน ถูกส่วนเห็นดวงศีล หยุดอยู่ศูนย์กลางดวงศีล เห็นดวงสมาธิ หยุดอยู่กลางดวงสมาธิ ถูกส่วนเข้าเห็นดวงปัญญา หยุดอยู่กลางดวงปัญญา ถูกส่วนเข้าเข้าถึงดวงวิมุตติ หยุดอยู่กลางดวงวิมุตติ ถูกส่วนเข้าเข้าถึงดวงวิมุตติญาณทัสสนะ หยุดอยู่กลางดวงวิมุตติญาณทัสสนะ

ถูกส่วนเข้า เห็นธรรมกายละเอียด หน้าตัก ๕ วา สูง ๕ วา เกตุ
ดอกบัวตูม ไสหนักขึ้นไป

ใจธรรมกายละเอียดหยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็น
ธรรมกายละเอียดพอถูกส่วนเข้าเท่านั้นแหละ เข้าดวงธัมมานุปัสสนา
สติปัฏฐาน หยุดอยู่กลางดวงธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐานถูกส่วนเข้า
เข้าถึงดวงศีล หยุดอยู่กลางดวงศีล ถูกส่วนเข้า เข้าถึงดวงสมาธิ หยุด
อยู่กลางดวงสมาธิถูกส่วนเข้า เข้าถึงดวงปัญญา หยุดอยู่ศูนย์กลาง
ดวงปัญญา ถูกส่วนเข้า เข้าถึงดวงวิมุตติ หยุดอยู่ศูนย์กลางดวงวิมุตติ
ถูกส่วนเข้า เข้าถึงดวงวิมุตติญาณทัสสนะ หยุดอยู่ศูนย์กลางดวง
วิมุตติญาณทัสสนะ ถูกส่วนเข้า เห็นธรรมกายพระโสดา หน้าตัก
๕ วา สูง ๕ วา เกตุดอกบัวตูม ไสหนักขึ้นไป

ใจพระโสดาหยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกาย
พระโสดา พอถูกส่วนเข้าเข้าถึงดวงธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน หยุด
อยู่กลางดวงธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน ถูกส่วนเข้าถึงดวงศีล หยุด
อยู่กลางดวงศีล ถูกส่วนเข้า เข้าถึงดวงสมาธิ หยุดอยู่ศูนย์กลาง
ดวงสมาธิ ถูกส่วนเข้า เข้าถึงดวงปัญญา หยุดอยู่ศูนย์กลางดวงปัญญา
ถูกส่วนเข้า เข้าถึงดวงวิมุตติ หยุดอยู่ศูนย์กลางดวงวิมุตติถูกส่วนเข้า
เข้าถึงดวงวิมุตติญาณทัสสนะ หยุดอยู่ศูนย์กลางดวงวิมุตติญาณ

ทัสสนะ ถูกส่วนเข้า ก็เข้าถึงธรรมกายของพระโสดาละเอียด หน้าตัก
๑๐ วา สูง ๑๐วา เกตุดอกบัวตูม ไสหนักขึ้นไป นี่เกือบเป็นพระ-
พุทธเจ้าที่สุตละหนา

ใจกายพระโสดาละเอียดหยุดนิ่งอยู่ในศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้
ให้เป็นกายพระโสดาละเอียด พอถูกส่วนเข้า เข้าถึงดวงธัมมานุปัส
สนา สติปัฏฐาน หยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน ถูก
ส่วนเข้า เข้าถึงดวงศีล หยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงศีล ถูกส่วนเข้า เข้า
ถึงดวงสมาธิ หยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงสมาธิ ถูกส่วนเข้า เข้าถึงดวง
ปัญญา หยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางปัญญา ถูกส่วนเข้า เข้าถึงดวงวิมุตติ
หยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงวิมุตติ ถูกส่วนเข้า เข้าถึงดวงวิมุตติญาณ
ทัสสนะ หยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงวิมุตติญาณทัสสนะ ถูกส่วนเข้า
เข้าถึงธรรมกายพระสกิทาคา หน้าตัก ๑๐ วา สูง ๑๐ วา เกตุดอก
บัวตูม ไสหนักขึ้น

ใจของพระสกิทาคาหยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็น
พระสกิทาคาแบบเดียวกัน ถูกส่วนเข้า ก็เข้าถึงดวงธัมมานุปัสสนา
สติปัฏฐาน หยุดอยู่ศูนย์กลางดวงธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน ถูกส่วน
เข้า ก็เข้าถึงดวงศีล หยุดอยู่กลางดวงศีล ถูกส่วนเข้า เข้าถึงดวงสมาธิ
หยุดอยู่กลางดวงสมาธิ ถูกส่วนเข้า เข้าถึงดวงปัญญา หยุดอยู่กลาง

ดวงปัญญา ถูกส่วนเข้า เข้าถึงดวงวิมุตติ หยุดอยู่ศูนย์กลางดวงวิมุตติ
ถูกส่วนเข้า เข้าถึงดวงวิมุตติญาณทัสสนะ หยุดอยู่กลางดวงวิมุตติ
ญาณทัสสนะ ถูกส่วนเข้า เข้าถึงธรรมกายพระสภิกาคาละเอียด
หน้าตัก ๑๕ วา สูง ๑๕ วา เกตุดอกบัวตูม ไสหนักขึ้นไป

ใจของพระสภิกาคาละเอียดหยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้
ให้เป็นพระสภิกาคาละเอียด พอถูกส่วนเข้า ก็เข้าถึงดวงธัมมานุ-
ปัสสนาสติปัฏฐาน หยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน
ถูกส่วนเข้า เข้าถึงดวง คีล หยุดอยู่กลางดวงคีล ถูกส่วนเข้า เข้าถึง
ดวงสมาธิ หยุดอยู่ศูนย์กลางดวงสมาธิ ถูกส่วนเข้า เข้าถึงดวงปัญญา
หยุดอยู่กลางดวงปัญญา ถูกส่วนเข้า เข้าถึง ดวงวิมุตติ หยุดอยู่ศูนย์
กลางดวงวิมุตติ ถูกส่วนเข้า เข้าถึงดวงวิมุตติญาณทัสสนะ หยุดอยู่
ศูนย์กลางดวงวิมุตติญาณทัสสนะ พอถูกส่วนเข้า เข้าถึงธรรมกาย
พระอนาคา หน้าตัก ๑๕ วา สูง ๑๕ วา เกตุดอกบัวตูม ไสหนักขึ้นไป

ใจของพระอนาคาหยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็น
พระอนาคา ถูกส่วนเข้าเห็นดวงธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน หยุดอยู่
ศูนย์กลางดวงธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน ถูกส่วนเข้า เห็นดวงคีล
หยุดอยู่ศูนย์กลางดวงคีล ถูกส่วนเข้า เห็นดวงสมาธิ หยุดอยู่กลาง
ดวงสมาธิ ถูกส่วนเข้าเห็นดวงปัญญา หยุดอยู่ศูนย์กลางดวงปัญญา

ถูกส่วนเข้า เห็นดวงวิมุตติ หยุดอยู่กลางดวงวิมุตติ ถูกส่วนเข้าเห็น
ดวงวิมุตติญาณทัสสนะ หยุดอยู่ศูนย์กลางดวงวิมุตติญาณทัสสนะ
ถูกส่วนเข้า เข้าถึงธรรมกายพระอนาคาละเอียด หน้าตัก ๒๐ วา
สูง ๒๐ วา เกตุดอกบัวตูม ไสหนักขึ้นไปจะเป็นพระพุทธรเจ้าแล้วหนา
จะเป็นพระพุทธรเจ้าที่จริงแท้ละ

ใจพระอนาคาละเอียดหยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้
เป็นกายพระอนาคาละเอียด พอถูกส่วนเข้า ก็ถึงดวงธัมมานุปัสสนา
สติปัฏฐาน ดวงใหญ่วัดผ่าเส้นศูนย์กลาง ๒๐ วา กลมรอบตัว หยุดอยู่
ศูนย์กลางดวงธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน พอถูกส่วนเข้าก็เข้าถึงดวงคีล
ดวงเท่ากัน ๒๐ วา กลมรอบตัวเหมือนกันหยุดอยู่ศูนย์กลางดวงคีล
ถูกส่วนเข้าเห็นดวงสมาธิ ดวงเท่ากัน หยุดอยู่ศูนย์กลางดวงสมาธิ
ถูกส่วน เข้า เห็นดวงปัญญา หยุดอยู่ศูนย์กลางดวงปัญญา ถูกส่วนเข้า
เห็นดวงวิมุตติหยุดอยู่ศูนย์กลางดวงวิมุตติ ถูกส่วนเข้า เห็นดวง
วิมุตติญาณทัสสนะ หยุดอยู่ศูนย์กลางดวงวิมุตติญาณทัสสนะ ถูกส่วน
เข้า เข้าถึงธรรมกายพระอรหัต หน้าตัก ๒๐ สูง ๒๐ วา เกตุดอกบัว
ตูม นี่ตัวพระพุทธรเจ้าจริง ๆ นี่เป็นวิราชาตวิราจธรรมจริง ๆ หนา
ประเสริฐเลิศทีเดียว

ใจพระอรหัตหยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นพระ

อรหัต พอถูกส่วนเข้า ก็ถึงดวงธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน วัดผ่าเส้น
ศูนย์กลาง ๒๐ วา กลมรอบตัว หยุดอยู่ศูนย์กลาง ดวงธัมมานุ-
ปัสสนาสติปัฏฐาน ถูกส่วนเข้า เห็นดวงศีล หยุดอยู่ศูนย์กลางดวงศีล
ถูกส่วนเข้า เห็นดวงสมาธิ หยุดอยู่ศูนย์กลางดวงสมาธิ ถูกส่วนเข้า
ถึงดวงปัญญา หยุดอยู่ศูนย์กลางดวงปัญญาถูกส่วนเข้า ถึงดวงวิมุตติ
หยุดอยู่กลางดวงวิมุตติ ถูกส่วนเข้า ถึงดวงวิมุตติญาณทัสสนะ หยุด
อยู่กลางดวงวิมุตติญาณทัสสนะ ถูกส่วนเข้า เข้าถึงธรรมกายพระ
อรหัตละเอียด หน้าตัก ๓๐ วา สูง ๓๐ วา^๔ เกตุดอกบัวตูม สี
หนักขึ้นไป นี้ถูกส่วนละ ธรรมกายตอนปลายนี้ ธรรมกาย
พระอรหัตนั้นแหละตัวพระพุทธเจ้าแท้ ๆ เทียว ธรรมกายพระ
อรหัตละเอียดนั้นก็พระพุทธเจ้าแท้ ๆ ที่เดียว ธรรมกายพระอรหัต
ที่หยายนั้นเรียกว่า พุทธรัตนะ ธรรมกายที่ละเอียดนั้น เรียกว่า
สังฆรัตนะดวงธรรมที่ทำให้เป็นธรรมกาย นั้นเรียกว่า ธรรมรัตนะ

พุทธรัตนะ คือกายพระพุทธเจ้า ธรรมรัตนะ คือดวงธรรม
ที่ทำให้เป็นพระพุทธเจ้า สังฆรัตนะธรรมกายละเอียดอยู่ในดวง
ธรรมรัตนะนั้น เรียกว่าสังฆรัตนะ นี้พุทธรัตนะ ธรรมรัตนะ สังฆรัตนะ

^๔ ผู้ปฏิบัติบางท่านก็เห็นธรรมกายอรหัตละเอียดขนาดเพียง ๒๐ วา แต่
ธรรมกายพระอรหัตละเอียด ๆ ของพระเดชพระคุณหลวงพ่อย ท่านมีขนาด ๓๐
วา--มงคลบุตร

หน้าตัก ๒๐ วา สูง ๒๐ วา เกตุดอกบัวตูมสี นี้แหละที่เรียกว่า
พระพุทธเจ้าหละ นี้แหละพระพุทธเจ้าแท้ ๆ วิราโค เตส อคคมกษายติ
ละ นี้แหละที่ท่านยกบาลีว่า สงฺขตวา อสงฺขตวา วิราโค เตส
อคคมกษายติ สังขตธรรม ธรรมที่ปัจจัยปรุงแต่งได้ อสงฺขตธรรม
ธรรมที่ปัจจัยปรุงแต่งไม่ได้ วิราโค เตส อคคมกษายติ วิราคธรรม
ประเสริฐเลิศกว่า สังขตธรรม และอสงฺขตธรรมเหล่านั้น เมื่อถึง
วิราคธรรมที่เป็นตัวพระพุทธเจ้าแท้ ๆ ทั้งหยาบทั้งละเอียด เมื่อ
รู้จักเช่นนี้เห็นไหมละ แต่เพียงแสดงให้ฟังเช่นนี้เราก็ก็นึกเสียแล้ว
ไม่ต้องไปทำละ ก็มันยากอย่างนี้ ฟังก็ยาก เข้าใจก็ยาก รู้ก็ยาก
เปื่อก็เดียว ไม่อยากจะฟังเชียว ถ้าว่าไม่นึกภายในใจ เห็นท่าจะ
ลูกไปเสียทีเดียว มันน่าลำบากนี้มันยากแค้นอย่างนี้ เห็นไหมละ
มันยากแค้นอย่างนี้ ฟังรู้เถิดว่าที่ท่านทรงรับสั่ง พุทธุปปาโท จ ทูลลโ
ความบังเกิดขึ้นของพระพุทธเจ้าเป็นของยากอย่างนี้

นี้พระบวชใหม่ท่านทำเป็นแล้ว เป็นแล้วอย่างนี้ ท่านจึงจะ
สมบัติพัสถานได้ ท่านจึงบวชจริงตั้งใจจริง ท่านไปสอนในประเทศ
ญี่ปุ่นมาทั้งประเทศละนี่นะ เพราะท่านถึงนี่แล้ว ท่านถึงความเป็น
พระพุทธเจ้าอย่างนี้แล้ว ถึงตลอดถึงไกลไปกว่านี้ไปอีกนับไม่ถ้วน
ท่านไปไกลแล้ว เพราะฉะนั้นท่านเห็นจริงเห็นจริงอย่างนี้แล้ว นี้แหละ
ธรรมอันนี้เป็นของลึกซึ้ง ถ้าว่าผู้ใดไปถึงเข้าแล้ว ผู้นั้นก็จะรู้สึกนะ

ไม่ว่าผู้หญิงผู้ชาย พุทโธเฮ้ย เราเกิดมาตั้งแต่เล็กจนโต เป็นหนุ่มเป็นสาว ครองเหย้าครองเรือน เหมือนเด็กจริง ๆ เด็ก ๆ เล่นขายของกันแท้ ๆ เดี่ยวก็ตีเดี่ยวก็ทะเลาะกัน เพราะอายุนั้นไม่พออายนี้ไม่พอ หึงหวงกันต่าง ๆ นานา เหมือนเด็ก ๆ เล็ก ๆ แท้ ถ้าไปถึงพระเข้าแล้วก็อายนี้มันไม่ใช่เรื่องอย่างนี้หรือนี้ นี่แกก็ไปเห็นอย่างนั้น เข้าเหมือนกัน แกจึงทิ้งบ้านทิ้งช่อง แม้ใครจะมายอมเป็นภรรยา แกก็ไม่ยอมอีกนะแหละ แกก๊ลจะเล่นเรื่องเด็กกันอีก แกก๊ลจะแกรีบมาเสีย แกก๊ลจะไปเล่นเรื่องเด็กกันอีก ยุ่ง ๆ เหยิง ๆ กันต่าง ๆ นานา ที่รบกันไปรบกันมานั้นกันก็เรื่องเด็ก ๆ นะ ไม่ใช่เรื่องผู้ใหญ่ ถ้าเรื่องผู้ใหญ่ไม่รบกันดอก ดูแต่ผู้ใหญ่เข้ากับผู้ใหญ่ นั่นซิ อยู่ด้วยกันไป ๆ ก็ไม่เป็นไร โอบอ้อมอารีซึ่งกันและกัน ไม่ค่อยจะเป็นอันตรายนัก แต่ว่าต่างคนต่างก็เป็นผู้ใหญ่ เป็นเด็ก ๆ ไม่รู้เดียงสา พุดไม่รู้เรื่อง ฟังกันไม่รู้เรื่อง กลับเป็นเด็ก ๆ เสียอีก เพราะเหตุนี้ความเป็นพระพุทธรเจ้าเป็นของไต่ยาก ต้องเป็นผู้ใหญ่จริง ๆ นะจึงจะเป็นพระพุทธรเจ้าได้ ถ้าเป็นเด็ก ๆ เป็นพระพุทธรเจ้าไม่ได้ ยังทะเลาะเบาะแว้งกันอยู่เมื่อสมัยยังเป็นเด็ก ๆ พระพุทธรเจ้าไม่มีทะเลาะกันกับใคร ใจดีนักที่เดียว ไม่ข้องแะกับใครไม่กระทบกระเทือนใครที่เดียว สังเกตดูพระบวชใหม่แกไม่กระทบกระเทือนแกใคร ๆ แกหลักของแก ตามเรื่องของแกที่เดียว เพราะเหตุอะไร แกเป็นผู้ใหญ่เข้าแล้ว

มีธรรมของผู้ใหญ่เข้าแล้ว มีกระแสพระพุทธรเจ้าเข้าแล้ว เป็นพระพุทธรเจ้าเข้าแล้วมีไต่ยากอย่างนี้ ของไต่ยากไม่ใช่ได้ง่าย หลายคนด้วยกันพี่น้องกันก็มีน้องสุดท้องก็ยังไม่ได้กับเขาเลย ประพฤติกับเขาเหมือนกัน น้องรองมานั้นได้แล้ว พี่ชายยังไม่ได้ มารดาก็ได้แล้ว เพราะเห็นเข้าแล้ว

ในวันนั้น วันนี้เขาทำบุญเป็นอย่างแปลกประหลาดอย่างอัศจรรย์ คนที่รู้จักบุญ เห็นบุญเช่นนี้ บุญก็ไหลมาเหลือประมาณ นับประมาณไม่ได้ เจ้าของเขาก็เห็นเป็นดวงใหญ่โตมโหฬาร นับประมาณไม่ได้ บุญที่ส่งมาคราวนี้แหละจะได้เป็นกำลังของพระบวชใหม่ ให้ประกาศศาสนาในประเทศญี่ปุ่นให้ญี่ปุ่นเขาเคารพ นบনอบหมดทั้งประเทศมันสำคัญอย่างนี้ ส่งบุญมาวันนี้ ดันธาตุส่งบุญมาให้มโหฬารทีเดียว นับประมาณไม่ไหว

เหตุนี้ความจะได้เป็นพุทธรเจ้าของไต่ยากอย่างนี้ เพราะว่าขณะสมปฤติ ที่เราถึงพร้อมด้วยขณะด้วยสมัยเช่นนี้ไม่ใช่ง่ายนะ หมดทั้งประเทศไทย ไม่ใช่ง่ายหรือก ทั้งประเทศไทย ทั้ง ๑๘ ล้านเศษ ๆ นี้เราเข้าใจ เขานับถือพระพุทธรศาสนาทุกคนหรือ ที่ไหนก็มี ศาสนาต่าง ๆ ก็มี ศาสนาผีก็มี เจ้าก็มี ต่าง ๆ นานา ศาสนาพุทธรจริง ๆ มีน้อย ถ้าไม่เข้าถึงพระพุทธรเจ้า ไม่เป็นพระพุทธรเจ้า ไม่เห็นพระพุทธรเจ้า

ที่จะถึงพระพุทธเจ้าจริง ๆ น้อยนัก ต้องเห็นต้องเป็น จึงจะถือแท่นนอน ที่เขาถือจริงก็มีอยู่ ยังไม่เห็นยังไม่เป็นก็ถือจริงเหมือนกัน นั่นก็จริงใช้ได้เหมือนกัน แต่ว่ายังไม่มันนัก ต้องเป็นจึงจะมันหมายความว่าจริงวางตำราไว้ในบาทที่สามว่า ทูลลภา ขณสมปตติ ที่จะถึงพร้อมด้วยขณะด้วยสมัยเป็นของไฉยยาก ไม่ใช่เป็นของไฉยง่าย

ขณะสมัยเป็นอย่างไร? ขณะสมัย พระพุทธเจ้ามาอุบัติ ตรัสขึ้นในโลก พระสิทธัตถะธรรมาจุมารมาตรัสขึ้นในโลก หรือมีธรรมกายปรากฏขึ้น เช่นนี้แล้ว นี่พระพุทธเจ้ามาตรัสขึ้นในโลกแล้ว ในโลกชั้นขุโลก สัตวโลกแล้ว ในตัวสัตว์นี้เองไม่อยู่ที่ไหน ธรรมกายเกิดขึ้นแล้วจะมีผู้เชื่อจริงเห็นจริง ไฉยยากนัก โน้น...เราไปเกิดเสียปลายดงปลายแฉม แคว้นชนบทบ้านป่าเมืองดอน ธรรมกายไม่รู้เรื่องของพระพุทธเจ้ากับเขา มันจะรู้เรื่องอะไร ร้อยวันพันปีภิกษุสามเณรไม่กราบไปแม้แต่ที่หนึ่งมันเกิดมาก็ตายเปล่า ไปดูซิ ถามว่าเคยพบพระนครบ้างหรือเปล่า ไม่ได้เคยไปเลย นั้นแหละ ถึงขนาดนี้แหละ มันไปอยู่ปลายดงปลายแฉมเสียขนาดนั้นะ นี่แหละ เมื่อพระพุทธเจ้าเกิดขึ้นมันจะรู้เรื่องอะไรไม่รู้เรื่องที่เดียว นี่เป็น ขณะ สมัย ที่เดียว พระพุทธเจ้ามาเกิดขึ้นในโลก โน้น...ไปเกิดในอรุณสัตว์ อสัณญัตตัตว์ ต่อภพข้างบนโน้นแหละ ไปเสวยความสุขเสีย ๘๔,๐๐๐ อสงไขยกัลป์ ๘๔,๐๐๐๐ มหาอสงไขยกัลป์นั้น มันก็ไม่ได้พบ

พระพุทธเจ้า ไปเป็นอสัณญัตตัตว์อยู่พรหมชั้นที่ ๑๑ ไปนั่งไปนอนเป็นตุ๊กแกหินอยู่นั่นเอง นั่นเขาเรียกว่า พรหมลูกฟัก ไม่รู้บาปบุญ รู้คุณรู้โทษอะไร ไปนอนเฉยอยู่นั่นไม่เอาเรื่องเอาราวกับใครนับเป็นตั้ง ๕๐๐ มหากัลป์ อยู่โน้นแหละ พระพุทธเจ้ามาตรัสเท่าไร ๆ ก็ไม่รู้เหมือนกัน นั่นมันก็เป็นขณะสมัยเหมือนกัน มันเกิดกับเขาในโลกที่พระพุทธเจ้ามาตรัสในโลกเหมือนกัน แต่ว่าแกเป็นมิจฉาภิภูมิจึงไปเสีย ไม่เชื่อความเป็นพระพุทธเจ้าทีเดียว แกไม่เชื่อทีเดียวโน้นแหละ จะกระทำการอย่างไรแกก็ไม่เชื่อ แกเป็นมิจฉาภิภูมิจึงเสีย นั่นถึงจะอยู่รวมหมู่เดียวคณะเดียวก็เป็นขณะสมัย ไม่ได้เรื่องอีกเหมือนกัน พระพุทธเจ้ามาอุบัติตรัสในโลกปรากฏอยู่ เขาก็เกิดมาในมนุษย์โลกอีกเหมือนกัน ไปบ่าบอดหนวกเสีย เอาเรื่องไม่ได้อีก เป็นขณะสมัยอีก พระพุทธเจ้ามาอุบัติ ตรัสในโลก โน้น... ไปเกิดในอเวจีอีก ไปเกิดในอเวจินั้นเป็นสัตว์นรกเสียอีกแล้ว ไม่ได้เรื่องเป็นสัตว์เดรัจฉานเสียอีกแล้วเป็นเปรต เป็นอสุรกาย อยู่ในอบายภูมิเสียแล้ว มันก็เป็นขณะสมัยไม่ได้เรื่อง ต่อเมื่อไรพระพุทธเจ้ามาอุบัติ ตรัสในโลก เกิดมาในมนุษย์รู้ดีชั่วรู้ผิดรู้ชอบทุกอย่าง รู้สูงรู้ต่ำทุกอย่าง ไม่เข้าใจ แนะนำสั่งสอนคนอื่นไม่ได้ เป็นพุทธศาสนาแท้ ๆ เป็นมิจฉาภิภูมิจึงเสียจนได้ เมื่อเป็นเช่นนี้ก็เป็นอย่างสมัยกับเขา เป็นขณะสมัยแท้ ๆ ไม่ได้มรรคผล พวกเหล่านี้ต่อเมื่อใด

พระพุทธเจ้ามาอุบัติตรัสในโลก เชื้อแท่งเห็นแท่งเหมือนกับพระ
บวชใหม่ อย่างนี้มันก็ต้องทำกรรมกายเหมือนอย่างนั้น นั่น
แน่เขาถึงพร้อมด้วยขณะด้วยสมัยอย่างนั้นแน่ ถึงพร้อม
ด้วยขณะด้วยสมัยอย่างนั้นแน่ สมบูรณ์บริบูรณ์ทีเดียว
พระพุทธเจ้าในนิพพานตายเดี่ยวเขาไปเฝ้าพระพุทธเจ้าก็ได้ ไป
ถามพระพุทธเจ้าไปจับมือถือแขนท่านก็ได้ พระพุทธเจ้าจะ
ลูบลูบหัวท่าน^๖ ก็ได้พระพุทธเจ้าท่านจะเอามือลูบลูบหัวก็ได้
จับมือถือแขนท่านก็ได้ อย่างนี้ เขาว่องไวอย่างนี้ อย่างนี้แหละ
ถึงจะอยู่ใกล้พระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าท่านนิพพานไปแล้ว
เขาเกิดเป็นมนุษย์เช่นนี้เขาก็เหมือนพระพุทธเจ้ามีพระชนมอยู่
เขาจะเฝ้าพระพุทธเจ้าเวลาใดก็ได้เวลานั้น ให้พระพุทธเจ้ามา
สู่หาเวลาใดก็มาสู่หาเขาเวลานั้น ในขณะที่จิตนั้นไม่คลาดเคลื่อน
นี้เขาถึงพร้อมด้วยขณะด้วยสมัยมันเป็นอย่างนี้ ได้ยาก นี่ไม่ใช่
เป็นของง่าย ไม่ใช่เป็นของได้ง่าย เป็นของได้ยากนักหนาทีเดียว
นี้เรียกว่า ทูลลา ขณสมปตฺติ ถึงพร้อมด้วยขณะด้วยสมัย พระ
พุทธเจ้านะทรงรับสั่งว่าเป็นของได้ยาก ไม่ใช่เป็นของธรรมดา ๆ
สทุทฺธโม ปรมทูลลโก สัทธรรมเป็นของได้ยากอย่างยิ่ง นี่เป็น

๖ พระพุทธเจ้าเอามือลูบศีรษะพระบวชใหม่ คือพระวীরุฒิ (พระ
ภาวนาโกศลเถรองค์ปัจจุบัน) ก็ได้

ของพระพุทธเจ้าแท้ ๆ สัทธรรมเป็นของได้ยากอย่างนี้ สัทธรรมนะ
อะไร เป็นของได้ยากอย่างนี้? สัทธรรมนะคือธรรมที่ทำให้เป็น
พระพุทธเจ้า ธรรมที่ทำให้เป็นพระพุทธเจ้านะดวงใหญ่อยู่กลาง
กายพระพุทธเจ้า สะดือทะลุหลัง ขวาทะลุซ้าย กลางกึ่งนั้นพอดี
กลางกายนั้นพอดี วัดผ่าเส้นศูนย์กลาง ๒๐ วา กลมรอบตัว
กายละเอียดก็แบบเดียวกัน กายหยาบก็แบบเดียวกัน นี่เป็นองค์
สัทธรรมอันถึงได้ยาก ที่จะเข้าถึงได้ยาก ที่จะรู้จักก็ยาก ธรรมดวงนั้นะ
แล้วก็ดวงสัทธรรมที่ทำให้เป็นพระอนาคา วัดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๑๕ วา
กลมรอบตัว พระอนาคาละเอียด ๒๐ วากลมรอบตัว นั่นก็เป็นสัทธรรม
นั่นเป็นสัทธรรมเหมือนกัน สัทธรรมที่ลดส่วนลงมา ดวงธรรมที่ทำให้
เป็นพระสัทธาคา วัดผ่าเส้นศูนย์กลาง ๑๐ วากลมรอบตัว ธรรมกาย
ละเอียดของพระสัทธาคา วัดผ่าเส้นศูนย์กลาง ๑๕ วากลมรอบตัว
นั่นก็เป็นดวงสัทธรรมแท้ ๆ ลดส่วนกว่านั้นลงมาพระโสตา สัทธรรม
ของพระโสตา วัดผ่าเส้นศูนย์กลาง ๕ วากลมรอบตัว กายพระโสตา
ละเอียดวัดผ่าเส้นศูนย์กลาง ๑๐ วากลมรอบตัว นั่นดวงสัทธรรมแท้ ๆ
ได้ยาก เข้าถึงยากนัก เป็นทางไปของพระพุทธเจ้า พระอรหันต์
ทีเดียว ในกลางดวงนั้น มาถึงโคตรภูบุคคล ธรรมกายละเอียดวัดผ่า
เส้นศูนย์กลาง ๕ วากลมรอบตัว ธรรมกายไม่ละเอียดหย่อนกว่า ๕
วา ลงมา กลมรอบตัวเหมือนกัน นั่นก็ดวงสัทธรรมแท้ ๆ นี่ส่วน

ธรรมกาย ดวงสัทธรรมที่เป็นธรรมกายนั้นแหละ ดวงนั้นแหละ
เป็นตัวสัทธรรมแท้ ๆ

ลดส่วนลงมากกว่านั้นลงมากายอรูปรูปพรหมละเอียด ดวงธรรม
ที่ทำให้เป็นอรูปรูปพรหมละเอียดวัดผ่าเส้นศูนย์กลาง ๘ เท่าฟองไข่แดง
ของไก่ ๘ ดวง ๘ ฟองเอามารวมกันเข้าเป็นดวงเดียวกัน ลดเล็กลง
มาอย่างนั้น เข้ามาถึงในภพเสียแล้วนี้ เล็กลงมานั้นตัวพระสัทธรรม
แท้ ๆ มาถึงกายอรูปรูปพรหมหยาบ วัดผ่าเส้นศูนย์กลาง ๗ เท่า
ฟองไข่แดงของไก่ มาถึงกายรูปพรหมละเอียดวัดผ่าเส้นศูนย์กลาง ๖
เท่าฟองไข่แดงของไก่ มาถึงกายรูปพรหมหยาบวัดผ่าเส้นศูนย์กลาง ๕
เท่าฟองไข่แดงของไก่ มาถึงกายทิพย์ละเอียดวัดผ่าเส้นศูนย์กลาง ๔
เท่าฟองไข่แดงของไก่ มาถึงกายทิพย์วัดผ่าเส้นศูนย์กลาง ๓
เท่าฟองไข่แดงของไก่ ในกายที่ ๓ มาถึงกายมนุษย์ละเอียดวัดผ่าเส้น
ศูนย์กลาง ๒ เท่าฟองไข่แดงของไก่ มาถึงกายมนุษย์หยาบนี้เท่าฟอง
ไข่แดงของไก่นั้นแหละ

ดวงนั้นแหละเป็นดวงสัทธรรม ที่จะเป็นพระพุทธเจ้า
ต้องไปในทางดวงนั้น เดินไปในทางดวงธรรมที่ทำให้เป็น
กายมนุษย์ กายมนุษย์ละเอียด กายทิพย์ กายทิพย์ละเอียด
กายรูปพรหมกายรูปพรหมละเอียด กายอรูปรูปพรหม อรูปรูปพรหม

ละเอียด เดินเข้าไปในกายธรรม กายธรรมละเอียด กายพระ
โสดา โสดาละเอียด พระสกิทาคา สกิทาคาละเอียด อนาคา
อนาคาละเอียด อรหัต อรหัตละเอียด เดินเข้าไปในนั้น ดวงนั้น
แหละเป็นสัทธรรมแท้ ๆ เมื่อเข้าไปอยู่กลางดวงนั้นแล้ว “หยุด”
ความชั่วไม่ทำเลย ใจหยุดทีเดียว ถ้าไม่หยุด เข้าไปในดวงนั้น
ไม่ได้ อยู่ข้างนอกเสีย อยู่ข้างนอกเสียเป็นถิ่นที่ทำการของมาร
มารก็ปั้นหัวเหมือนเด็ก ๆ ยุบส่งเสริมตามชอบใจ บังคับบัญชาตาม
ชอบใจ บังคับอย่างน่าบัดสีน่าอัปอาย มันไม่อาย มารมันบังคับเสีย
มันไม่อาย มันเอาเสียหมด เหมือนจ้าวทรงผีสิงทีเดียว เข้ารบ
เข้ารำนะมันอายกันเพียงไรนะ หน้าด้านนะ มันอายเมื่อไรละ ทำหน้า
เจียมเลียมสบายอกสบายใจ ในลูกกระเบิดเจ้าเข้าให้ ยิ่งเจ้าเข้าให้ ขึ้น
เครื่องบินนั่งยิ้มแยมแจ่มใส อ้ายนี้มารมันบังคับทั้งนั้น เหมือนเด็ก ๆ
เล็ก ๆ มันอายเขาเมื่อไรเล่ามัน ทำชั่วมันควรอายมนุษย์ มันอายได้
เมื่อไรเล่ามัน ไปฆ่าเขาไปฟันมันอายเขาเขาไปหรือนี้ เพราะเหตุ
ฉะนั้น สัทธรรมนั้นเป็นดวงใสอย่างนั้น เป็นของได้ยากอย่างยิ่ง
สัทธรรมถ้าจะกล่าวถึงมัน สัทธรรมโดยปริยาย เมื่อใจหยุด
อยู่กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ กายมนุษย์มันก็บริสุทธิ์ แม้
จะใช้กาย กายก็ไม่กระทบกระเทือนไม้เคียวตร้อนใคร เย็นตา
เย็นใจทุกคน เข้าใกล้ใคร กายไม่ให้กระทบกระเทือนใครเลย

ไม่กระแทกแตกตันด้วยประการประการหนึ่ง ไม่แตกด้วยตาว่าด้วยปากอย่างใดอย่างหนึ่ง ไม่มีเลยทีเดียว ไม่กระทบกระเทือนใครทีเดียว นั้นกายอย่างชนิดนั้นออกจากใจที่หยุด ใจที่เป็นธรรม ใจที่สงบ ออกจากสังขาร สงบเจียบเรียบร้อยเป็นอันดี เมื่อกายบริสุทธิ์ กล่าวจาใด ๆ ก็ไม่กระทบตนและบุคคลผู้อื่น ไม่เดือดร้อนตน ไม่เดือดร้อนบุคคลผู้อื่น กล่าวออกไปแล้วชุ่มชื้นด้วยกันทั้งนั้น ยิ้มแย้มแจ่มใสสบายอกสบายใจทั้งนั้น นี้ออกจากใจที่หยุดจากสังขารนั้น ทั้งนั้น ไม่ใช่ออกจากอื่น ส่วนใจจะคิดสิ่งหนึ่งสิ่งใด ก็คิดแต่สิ่งที่ดีที่ชอบทั้งนั้น ประกอบแต่สุจริต ทุกจริตไม่มีทั้งกาย ทั้งวาจา ทั้งใจ นี่เป็นอาการของสังขารทั้งนั้น

“สังขาร” แปลว่า “ธรรมเป็นเครื่องสงบ”

สงบอย่างไร ? สงบวาจาจากบาปกรรม ไม่มีบาปกรรมเลย เหลือแต่วาจาที่ดี สงบกาย กายก็หมดจากบาปกรรม ไม่มีบาปกรรมเลย มีแต่กายที่บริสุทธิ์ สงบใจ ใจก็ไม่มีการผิด มีแต่บริสุทธิ์ฝ่ายเดียว

สงบได้อย่างไร ? การฆ่าสัตว์ ลักฉ้อ ประพฤติผิดในกาม เว้นขาดจากการฆ่าสัตว์ ลักฉ้อประพฤติผิดในกามได้ นี่สงบเสียได้อย่างนี้ วาจาพูดปด ส่อเสียด คำหยาบ ไพรยประโยชน์ เมื่อวาจาสงบลงไป วาจาก็พูดจริง พูดสมานไมตรี พูดอ่อนหวาน พูดเป็นหลักเป็นธรรม

เป็นวินัย นี่สงบชั่วเสียหมดเหลือแต่ดีอย่างนี้ ใจละ สงบชั่วเสีย เลิกอยากได้ของเขา พยาบาทปองร้ายเขา เห็นผิดจากคลองธรรม ให้ของของเราแก่บุคคลอื่น เหมือนเจ้าของทานอย่างนี้ ให้ของของตัว แก่บุคคลอื่นนะ แลกประหลาดไหมละ แล้วยินดีด้วย ชอบบอก ชอบใจด้วย เสียเงินเป็นกำเป็นกอง แล้วชอบบอกชอบใจด้วย นี่ ชอบใจอย่างนี้ เขาเรียกว่าเพราะถูกสังขารนี้ สังขารท่านก็ช่วยนะซี ให้ใจผ่องใส เข้าประคองใจให้ใจปลาบปลื้ม ให้นิพพานใจเอิบอิ่ม ตื่นเต็ม ไม่เสียตมเสียตายอะไร ให้อะไรก็ไม่รู้จักหมดจักสิ้น ทาง หลังกากก็ไหลมาอีก สังขารท่านก็ช่วยสงเคราะห์อย่างนี้ เมื่อ ใจสะอาดสะอาดได้เช่นนี้ เมื่อใจสะอาดสะอาดจากความโลภ ที่จะโลภสมบัติของผู้อื่นมาเป็นของตน กลับให้ของของตนแก่บุคคลอื่นเสียได้ นี่เป็นสังขารอย่างนี้ โกรธ คิดประทุษร้ายเขา กลับเมตตา รักใคร่ปรารถนาจะให้เขาเป็นสุขเสียอีกแล้ว นี่เป็นสังขารอย่างนี้ เห็นผิดจากคลองธรรม เห็นชอบจะผิดอย่างไรอยู่กับสังขารแล้ว สังขาร

๗ หลังจากหรือฉากหลัง หมายถึงธาตุธรรมของกายในกายที่สุดหยาบจากกายมนุษย์ กายมนุษย์ละเอียด...ต่อ ๆ ไปถึงกายธรรม กายธรรมที่ละเอียด ๆ ไปจนสุดละเอียด พร้อมด้วยภาคผู้เลี้ยง (จักรพรรดิรัตน์ ๗ และกายสิทธิ์ ภาคผู้สอด ภาคผู้ส่ง ภาคผู้สั่ง ภาคผู้บังคับ ภาคผู้ปกครอง และพุทธเจ้าองค์ต้น ๆ ฯลฯ - มงคลบุตร

ท่านก็ช่วยพิทักษ์รักษา ใจก็ปลาบปลื้มเอิบอิ่มเต็มเต็มในความสุขเป็น
ธรรมดา นี่ได้ชื่อว่าเป็น “สัทธรรม” อย่างนี้และเป็นของไฉน
หนา ไม่ใช่ของไฉน

เมื่อได้สัทธรรมของมนุษย์แล้ว สัทธรรมของมนุษย์ละเอียด
สัทธรรมของกายทิพย์ สัทธรรมของกายทิพย์ละเอียด เป็นลำดับขึ้นไป
สัทธรรมของกายธรรม กายธรรมละเอียด กายโสภาโสภาละเอียด
สัททาคา สัททาคาละเอียด อนาคา อนาคาละเอียด กายอรหัต อรหัต
ละเอียด ที่นอกท่านองคละงธรรมไม่ไป อยู่ในท่านองคละงธรรม
ฝ่ายเดียว ก็อยู่ในสัทธรรมทั้งสิ้น เป็นของไฉนจริง ๆ สัทธรรมโม
ปรหมทุลโล สัทธรรมเป็นของไฉนจริง ๆ อย่างนี้

บัดนี้เจ้าภาพได้สัทธรรมสมมาดปรารภณา ได้บรรพชา-
อุปสมบทในพระพุทธศาสนา ฝ่ายมารดา ฝ่ายโยมผู้หญิงนั้นยังไม่ได้เคย
บวชเลยลูก ๔ คนด้วยกัน ลูกชายทั้งนั้น คนโตเขายังไม่ยอมให้บวช
คนที่ ๓ ที่ ๔ เขาก็ยังประกอบการงานอยู่ เขายังไม่เข้าถึงสัทธรรม
ฝ่ายคนที่ ๒ รองหัวปี^๔ เข้าถึงสัทธรรม เห็นสัทธรรมได้สัทธรรม แต่ว่า
ตัวอย่างที่เขา^๕สั่งมาเป็นครูของชาวญี่ปุ่นนา คอยดูไปข้างหน้าจะได้

^๔ คือ พระวโรหิต คุณุตตโม (พระภวนาโกศลเถรองค์ปัจจุบัน)

^๕ พระพุทธเจ้าองค์ต้น ๆ เป็นผู้สั่งให้มาทำหน้าที่เผยแผ่ธรรมแก่ชาวญี่ปุ่น -
- มงคลบุตร

ฟังพาอาศัย จะได้เป็นที่ไหวที่บูชาของชาวญี่ปุ่นต่อไป เหตุนี้ท่านจะ
มีปัญญา เมื่อมาโมทนาในกองการกุศลของท่านภิกษุใหม่ที่มาบวชใน
พระธรรมวินัยนี้ การบวชในพระธรรมวินัยนี้ ได้ชื่อว่าสนองคุณมารดา
บิดาจริง ๆ เชียว มารดาบิดานะ ถ้าว่าเห็นลูกบวชแล้วปลาบปลื้ม
เอิบอิ่มเต็มเต็มนัก อะไรจะไปเท่าไม่มีละ ไร่ร้างบันเทิงใจจะกินข้าวหรือ
ไม่กินก็ไม่รู้ละ อิ่มเอิบไปหมด บอกไม่ถูกทีเดียว ถ้าว่าลูกของใครบวช
เข้าไปแล้วไม่ว่าผู้หญิงผู้ชายปลาบปลื้มเอิบอิ่มเต็มเต็มอย่างนั้น บาลี
ท่านยืนยันในมงคลที่ปณิธา มารดาบิดาไม่มีศรัทธาไม่เชื่อในพระ
รัตนตรัย เชื่อพระรัตนตรัยขึ้น นี่เป็นแทนคุณข้อที่หนึ่ง มารดา
บิดาไม่มีศีล ให้มีศีลขึ้น นี่เป็นแทนคุณข้อที่สอง มารดาไม่มีความ
เลื่อมใสในพระพุทธศาสนา ให้เลื่อมใสหนักขึ้น นี่เป็นแทนคุณข้อที่สาม
มารดาไม่รู้จักบาปบุญคุณโทษ ประโยชน์มิใช่ประโยชน์ แก่ไขมารดา
บิดาให้รู้จักประโยชน์มิใช่ประโยชน์ขึ้น เหมือนกับตนผู้บวชในวันนี้
มารดาบิดาไม่เลื่อมใสทำให้เลื่อมใสหนักขึ้น หรือเลื่อมใสน้อยทำให้
เลื่อมใสมากขึ้น มารดาบิดาไม่มีศีลเข้าใกล้พระรับศีล เมื่อเข้าก็
รับศีลแล้ว เมื่อตอนก่อนก็รับศีลเหมือนกัน นี่เขาก็เคยรับศีลมาบ้าง
แล้ว รับศีลแน่นหนาหนักขึ้น ให้ทั่วไปกับพระภิกษุอื่น เมื่อลูกบวช
เช่นนี้แล้วเห็นพระภิกษุอื่นสามเณรอื่นก็เหมือนอย่างกับลูกเรา รักใคร่
พระภิกษุสามเณรขึ้นทีเดียว สมเพชเวทนา มีข้าวปลาอาหารก็เอา

เลี้ยงดูทีเดียว นี่เป็นต้นเป็นตัวอย่าง เมื่อมารดาบิดาไม่เชื่อแท้แน่นอน
ลงไปในพุทธศาสนา ก็ให้มีธรรมกายเสีย เชื่อแท้แน่นอนแล้ว ลูกนะ
แก้ไขให้มีธรรมกายแท้แน่นอนแล้ว มารดาบิดาไม่รู้จักสูงต่ำ เมื่อรู้จัก
พุทธศาสนาแล้วรู้จักสูงต่ำทีเดียว นี่มันชั้นสูง อ้อ เมื่อก่อนเราเล่น
มีลูกมีเต้ามาเดิมนะมันเล่นอย่างเด็ก ๆ นี่ นี่พระท่านไม่เล่นด้วย
ท่านไปไกลอย่างนี้ มาเป็นธรรมกายพระอรหันต์เข้าแล้ว ไปไกลหนัก
ขึ้นไป ก็คือจิตใจชอบบอชอบใจอย่างนี้ ได้ชื่อว่าได้แทนคุณมารดา
บิดาจริง ๆ ที่เดียว ถ้าว่าจะแทนคุณมารดาบิดานะ ให้เอาทองคำมา
ทั้งแผ่นนั้นแหละ เป็นเจ้าจักรพรรดินิมิตแผ่นปฐพีให้เป็นทองคำ
ทั้งแผ่นมอบให้บิดามารดา มอบให้เป็นสมบัติพัทธราช ให้บิดาเป็น
เจ้าจักรพัทธราช ให้มารดาเป็นพระมเหสีของพระเจ้าจักรพัทธราช
เป็นแต่กตัญญูต่อมารดาบิดา ไม่ใช่ว่าตอบแทนคุณ แม้ว่าจะเอามารดา
บิดาขึ้นนั่ง ให้มารดาขึ้นนั่งบ่าขวา บิดาขึ้นนั่งบ่าซ้าย ถ้ายอจจะ
บัสสวาระบนนั้นเสร็จจนหมดอายุของลูกนั้นแหละ จะชื่อว่าแทนคุณบิดา
มารดาก็หาไม่ ได้ชื่อว่าเป็นกตัญญูกตเวทีต่อมารดาบิดาเท่านั้น
ชื่อว่าแทนคุณแท้ๆ ดังกล่าวแล้วมารดาบิดาไม่มีศรัทธาให้มีศรัทธาขึ้น
ไม่มีศีลให้มีศีลขึ้น ไม่เลื่อมใสให้เลื่อมใสขึ้น ไม่รู้จักบาปบุญคุณโทษ
ให้รู้จักบาปบุญคุณโทษขึ้น สี่ประการนี้ วางหลักไว้ ผู้หญิงก็แทนคุณ
บิดามารดาได้ ผู้ชายก็แทนคุณบิดามารดาได้

ผู้หญิงจะแทนคุณอย่างไร? แทนคุณบิดามารดา อ้าว มารดา
บิดาอยู่บ้านอยู่ช่องตามปรกติของมารดาบิดา ถึงวัน ๘ ค่ำ ๑๕ ค่ำแล้ว
ก็เอาหาข้าวหาของหาเครื่องอุปการของอุบาสกอุบาสิกาเข้า “ไปวัด
เถอะแม่ ฉันจะไปด้วย” ทำนั้นทำนี้ แก้ไขแก้ไขจนกระทั่งพ่อแม่เคย
จึงต้องไปรักษาศีลให้มีศรัทธาขึ้นแล้ว ให้มีศีลขึ้นแล้ว แล้วก็ให้เลื่อมใส
ขึ้นแล้ว เมื่อไปรักษาศีลก็รู้จักบาปบุญคุณโทษขึ้นแล้ว อ้าว ให้มีปัญญา
ขึ้นแล้ว นี่ลูกหญิงก็ดีลูกชายก็ดีถ้าฉลาดเช่นนี้ แทนคุณได้ทุกคน
ถ้าว่าไม่ฉลาดแทนคุณไม่ได้ นี่เป็นแง่สำคัญนัก เหตุนั้น การที่จะกล่าว
อานิสงส์ผลของเจ้าตนผู้บวช ของมารดาบิดา ของผู้อุปถัมภ์ให้บวชนะ
มากมายนัก ท่านกล่าวว่า มารดาลูกของตัวบวช มารดาบิดาลูกของตัว
บวชในพระธรรมวินัยของพระศาสดา เป็นเจ้าภาพให้ลูกของตัวบวช
เป็นเถรในพระธรรมวินัยของพระศาสดาได้อานิสงส์ ๘ กัลป์ การให้
บวชเป็นพระภิกษุได้อานิสงส์ ๑๖ กัลป์ ๘ กับ ๑๖ ประสมกันเข้าเป็น
๒๔ กัลป์ เหมือนพระที่บวชใหม่เจ้าภาพก็ได้ ฝ่ายมารดาก็ได้อานิสงส์
๒๔ กัลป์ กัลป์หนึ่งเท่าไรละ ได้เสวยสุขนะไม่รู้จักได้นานเท่าไรเอา
กัลป์รวมกัน กัลป์นะ ภูเขากว้างโยชน์สูงโยชน์ หนึ่งร้อยปีเทวดา
ผู้วิเศษเอาผ้าทิพย์เนื้อละเอียดมาบัดลงไปที่ยอดนั้นครั้งหนึ่ง ก็หยุดไป
พอครบร้อยปีแล้วมาบัดอีกครั้งหนึ่ง เพียรบัดไปดังนี้แหละ ภูเขานั้น
สึกด้วยผ้าเทวดาบัดนั้นแหละ สึกลงมาเรียบร้อยลงมาถึงพื้นดินตาม

เดิมไม่รู้ว่าภุเขาอยู่ที่ไหน เป็นพื้นดินไปแล้ว เรียบลงมาถึงขนาดนั้น
 นั้นเรียกว่าได้กัลป์หนึ่ง ได้กัลป์หนึ่ง โอ มันเหลือลืออย่างนี้ นั่นภุเขา
 อีกนัยหนึ่ง สระกว้างโยชน์ลึกโยชน์หนึ่ง สีเหลี่ยมจัตุรัส ร้อยปีมี
 เทพยเจ้าผู้วิเศษเอาเมล็ดพันธุ์ผักกาดมาทิ้งลงเมล็ดหนึ่ง เทวดาผู้วิเศษ
 ก็ไม่ตายเหมือนกัน ร้อยปีก็เอามาทิ้งไว้เมล็ดหนึ่ง ร้อยปีก็เอามาทิ้งไว้
 เมล็ดหนึ่ง เอาละ จนกระทั่งเมล็ดพันธุ์ผักกาดนั้นแหละเต็มสระที่ลึก
 โยชน์กว้างโยชน์นั้นนะ สีเหลี่ยมจัตุรัสนั้นแหละ นี่มันเท่าไหรกันล่ะ
 นับกันไม่ไหวต้องดวงกันด้วยกัลป์อย่างนี้ นี่บุญกุศลนะมันมากมาย
 ขนาดนี้ เพราะเหตุฉะนั้นเมื่อพระเจ้าศรีธรรมมาโคกราชสร้างเจดีย์วิหาร
 ๘๔,๐๐๐ เงินเท่าไรไม่รู้ ๘๖ โกฏิ สร้างเจดีย์ ๘๔,๐๐๐ วิหารที่ไหน
 ก็เจดีย์องค์หนึ่งที่นั้น ๘๔,๐๐๐ เจดีย์ก็ ๘๔,๐๐๐ วิหารก็ ๘๔,๐๐๐
 นับทรัพย์สมบัติ ๘๖ โกฏิ พอทำเสร็จแล้วทำการฉลอง พอฉลองเสร็จ
 แล้วพระเจ้าศรีธรรมมาโคกราชได้ทูลถามพระสงฆ์ เรียบพระสงฆ์
 ถามพระสงฆ์ในครั้งนั้น มีพระอรหันต์พระโมคคัลลีสบุตรตีสสมหาเถระ
 เป็นพระอรหันต์ทีเดียว ถามว่าพระสงฆ์เจ้าข้า โยมทำบุญในครั้งนี้จะ
 ทำเพียงอย่างนี้ละ เมื่อพระพุทธเจ้ามีพระชนม์นั้น มีใครทำอย่างนี้
 บ้างไหม? หรือเมื่อพระศาสดาเสด็จพระปรินิพพานไปแล้ว มีใครทำ
 อย่างนี้บ้างไหม? มีศรัทธามากอย่างนี้ พระโมคคัลลีสบุตรตีสสมหาเถระ
 ตอบ “ถวายพระพร ไม่มี ครั้งพุทธองค์มีพระชนม์อยู่ ทำบุญมาก

อย่างนี้ไม่มี เสด็จดับขันธปรินิพพานไปแล้วก็ไม่มี มีมหาบพิตร
 นี้แหละทำอย่างมากกว่าเขา คนเดียวเท่านั้น”

“พระคุณเจ้าข้า กระผมทำบุญอย่างนี้จะได้เป็นญาติกับพระ
 ศาสนาได้แล้วหรือยัง?” พระโมคคัลลีสบุตรตีสเถระ พระอรหันต์ตอบ
 “มหาบพิตรทำบุญทำกุศลอย่างนี้เป็นพุทธศาสนูปถัมภอุปการะพระศาสนา
 เท่านั้นหนา จะได้เป็นญาติกับพระศาสนาก็หาไม่” พระเจ้าศรีธรรมมา-
 โศกราชตกใจ “โอ๊ะ! อย่างนั้นหรือพระคุณเจ้า นี่จะให้โยมทำอะไร
 จึงจะได้เป็นญาติของพระศาสนา” พระโมคคัลลีสบุตรตีสเถระกล่าว
 “ถวายพระพรมหาบพิตร ถ้ามหาบพิตรจะเป็นญาติของพระศาสนา
 แล้วละก็ ขอให้ราชกุมาร ราชกุมารีของพระองค์นะบวชเป็นภิกษุ
 ภิกษุณี เป็นสามเณรสามเณรี เป็นภิกษุภิกษุณีในพระพุทธศาสนา
 นั้นแหละจะได้เป็นญาติในพระศาสนาละ” “ขอรับ” นี่ได้ฟังเสียงพระ
 โมคคัลลีสบุตรตีสเถระตอบเท่านั้นตืออกดีใจ ดีพระทัยทีเดียว ลาพระ
 สงฆ์กลับไปพระราชวังเรียกมหินทกุมาร สังฆมิตตา พอเรียกเข้ามา
 สู่ที่เฝ้า “บัดนี้เจ้าทั้งสอง พ่อจะปรารภนาเดิมนะให้ลูกทั้งสองครอง
 สมบัติแทนพ่อ บัดนี้พ่อไม่ปรารภนาเสียแล้วสมบัติอย่างนั้น พ่อ
 จะให้ลูกได้กุศลยิ่งใหญ่ไพศาลยิ่งขึ้นไปกว่านั้น พ่ออยากจะให้ลูก
 ทั้งสองนะ ฝ้ายมหินทกุมาร สังฆมิตตานะ ให้บวชเป็นภิกษุเป็น
 สามเณร สามเณรี ในพุทธศาสนา เป็นภิกษุภิกษุณีในพระพุทธศาสนา

จะได้เป็นอายุพระศาสนาต่อไป พ่อหวังอย่างนี้เสียแล้ว” ราชกุมาร ราชกุมารก็ตามพระทัยปรารภนา พระเจ้าศรีธรรมมาโคตรราชก็นำ ราชกุมารราชกุมารไปฝากพระเถระผู้ใหญ่ให้หัดในเรื่องบวช แล้วก็ บวชเป็นสามเณรบวชเป็นภิกษุภิกษุณีในพุทธศาสนาทีเดียว แล้วก็ พระโมคคัลลีบุตรติสสเถระก็สมความปรารภนา เสด็จตามพระสงฆ์ อีก พระสงฆ์บอกว่าหาบพิตรได้เป็นญาติกับพระพุทธศาสนา แล้ว นี่เป็นญาติของพระศาสนาแท้ ๆ เหมือนเจ้าภาพวันนี้เป็นโยม ของพระก็ได้เป็นญาติของศาสนาแท้ ๆ พร้อมด้วย ฌาติสาโลหิตา ด้วย วิสสุตาส ปรมมา ฌาติ ฌาติสาโลหิตา ญาติเนื่องด้วยสายโลหิต สายโลหิตของตัวเป็นพระปอล้อยอยู่เดี๋ยวนี้ ปรากฏอยู่นี้ ฝ่ายมารดา ละก็เป็นพืช ให้พืชมาเป็นลูกเป็นมนุษย์เป็นผู้ชาย ก็ได้บวชในพระ พุทธศาสนา ปรากฏเห็นสภาวะปานะนี้ ชั่วว่าเป็นญาติในพระพุท ศศาสนาชื่อว่า วิสสุตาสปรมมา ฌาติ พวกเราเล่า ที่พร้อมกันมาโมทนา สาธุด้วย เป็นญาติเหมือนกันไม่เรียกว่า ฌาติสาโลหิตา เรียกว่า วิสสุตาสปรมมา ฌาติ ที่เป็นญาติเนื่องด้วยสายโลหิตเรียกว่า ฌาติสา- โลหิตา เหมือนกัน ดุจสายโลหิตอันเดียวกัน ถ้าว่าไม่เนื่องด้วยสาย โลหิตอันเดียวกันเรียกว่า วิสสุตาสปรมมา ฌาติ ก็เป็นญาติในพระ ศาสนาด้วยความคุ้นเคยอย่างนี้ ก็ใช้ได้เหมือนกัน เหตุนี้ ฝ่าย อานิสสงส์ของเจ้าภาพนะมากมายกายกองนับประมาณไม่ได้ ต้องตวง

กันด้วยกับปีด้วยกัลปี เล่าให้ฟังแต่เพียงกับปีเดียวกัลปีเดียวเท่านั้น อเนกอนันต์ นี่มันถึง ๒๔ กับปี ๒๔ กัลปีนั้นแอนานิสงส์นะ ก็ส่วน เจ้าตัวผู้บวชละจะมีอานิสงส์ผลเป็นประมาณใดละ? นี่เจ้าตัวผู้บวชนะ พอบวชเข้าเท่านั้น นั้นเห็นไหมละแปลกประหลาด ผลอานิสงส์เกิด ปัจจุบัน พวกเราเป็นหญิงเป็นชายต้องไหว้นบเคารพหมดทีเดียว ที่เคยพูดต่ำ ๆ สูง ๆ พูดไม่ได้เสียแล้ว ไหว้นบเคารพเป็นกระถางรูป เสียแล้ว นั้นแน่ วิเศษประเสริฐอย่างนี้ ชื่อเสียงเรียงรายก็ปรากฏ ไปต่าง ๆ มีปรากฏจำเพาะปัจจุบันทีเดียวเข้าแล้ว ที่สุดจนกระทั่ง โทษประหารชีวิต เมื่อครั้งพุทธกาลหรือในเมื่อครั้งแผ่นดินต้น ๆ นี้ เขาไม่เอาโทษผิดแก่ผู้บวชแล้ว เมื่อบวชแล้วก็เป็นอย่างนั้น ให้อภัย ที่เดียว ให้อภัยเป็นอันขาด นี่ก็ด้วยอานิสงส์ผล เขาเรียกว่า “สามัญผล” ผลบังเกิดปัจจุบันทันตาเห็น ไม่ใช่แต่เท่านั้น ผู้บวชนะถ้าว่ามีธรรม เช่นนี้แล้วละก็อานิสงส์ชั้นสูงเป็นอายุพระศาสนาต่อไป ก็อานิสงส์ ของผู้บวชนะอเนกอนันต์นับประมาณไม่ได้ ท่านกล่าวไว้ว่า มหิทธิโก มหานุภาโว มีเทพบุตร มีฤทธิ์ศักดิ์ดานุภาพ มีเดชมาก จะเนรมิตแผ่นดิน ฯลฯ ถ้าจะจารจาริกบันทึกไปจนกระทั่งเขาพระสุเมรุเหี้ยนหมดหมด ไป ฯลฯ ยังไม่หมด เท่าไรก็ยังไม่หมด อานิสงส์มากมายกายกองนัก เหลือที่จะคณนา เหตุนี้ที่ได้ชี้พรั้งำพรรณนามาในอานิสงส์ผลของ เจ้าตนผู้บวชนะในวันนี้ ที่ได้บุญวันนี้ก็เป็นอัครรย์นัก ในชาติ

ในธรรม^{๑๐} นะรำลึกกันนั้นว่าเขามีบุญหนักศักดิ์ใหญ่ ได้บุญยิ่งใหญ่
ไฟศาลที่จะไปทรมานพวกประเทศญี่ปุ่น ไปพลิกประเทศญี่ปุ่นให้เป็น
สัมมาทิฏฐิ ให้เป็นพุทธศาสนิกชนทั่วไปนะ ดันธาตุท่านหลังสมบัติ
มาให้แล้ว ผู้นี้เป็นตัวประกาศศาสนา ไม่ช้าหรอกจะได้รู้เรื่องกัน
ในประเทศญี่ปุ่นกับไทย ผู้ที่จะเป็นที่พึ่งของเขาได้มาเกิดปรากฏขึ้น
แล้ว เป็นภิกษุบวชใหม่ี่แล้ว ต่อไปไม่ช้าก็จะได้ไปสั่งสอนเป็น
ลำดับไป เหตุนี้ขอให้มารดาและวงศาคณาญาติเลื่อมใสอุปการะ
เอื้อเฟื้อคำจุนออดหนุนไป จะได้เป็นที่พึ่งของตัวสืบต่อไปในภพและ
ต่อไปในภพหน้า ที่ได้ชี้แจงแสดงมาตามวาระพระบาลี คลิตความเป็น
สยามภาษา ตามมัตตยาริยาบยพอสสมควรแก่เวลา อญญ สรณ นตฺถิ
สิ่งอื่นไม่ใช่ที่พึ่งอันประเสริฐของเราท่านทั้งหลาย สรณ เม รตนตฺตยํ
พระรัตนตรัยเป็นที่พึ่งอันประเสริฐของเราท่านทั้งหลาย เอเตน
สจฺจวชฺเชน ด้วยอำนาจความสัตย์ที่อ้างธรรมปฏิบัติตั้งแต่ต้นจน
อวสานนี้ สทา โสตุถิ ภวนตุ เต ขอความสุขสวัสดิ์จึงบังเกิดมี
แก่ท่านเจ้าภาพและสาธุชนทั้งหลาย บรรดามาสโมสรในสถานที่นี้
ทุกถ้วนหน้า อาตมภาพชี้แจงแสดงมาพอสสมควรแก่เวลา สมมติ
ว่ายุติธรรมิกถาโดยอรรถนิยมความเพียงเท่านี้ เหว่ ก็มีด้วยประการ
ฉะนี้

๑๐ พระพุทธเจ้า และพระอรหันตชีณาสพเจ้าทั้งหลาย มีองค์ต้นธาตุ กลางธาตุ
 ฯลฯ เป็นต้น ในอายตณนิพพานสุดหยาบสุดละเอียด --มงคลบุตร

คำอธิบายเชิงอรรถที่ ๑

เมื่อสัตว์ผู้มีความบริสุทธิ์กาย วาจา และใจ ในระดับ “มนุษย์ธรรม”
ทำกาลกิริยาคือตายนั้น “มนุษย์ธรรม” นั้นก็ จะถูกปรุงขึ้นเป็นธาตุธรรมของ
กายมนุษย์ละเอียด มีลักษณะเป็นดวงกลม ขาวใสบริสุทธิ์ ตั้งอยู่ในกลางกำเนิด
ธาตุธรรมเดิมของกายมนุษย์ละเอียดกายใหม่ ซึ่งมีกายทิพย์ซ้อนอยู่ ณ ภายใน
ในลักษณะของกายซ้อนกาย-ภพซ้อนภพ จึงชื่อว่า “ดวงธรรมที่ทำให้เป็น
กายมนุษย์” ตรงกลางกำเนิดธาตุธรรมเดิมของกายมนุษย์ละเอียดนี้ ก็ยังเป็น
ที่ตั้งของขันธ์ ๕ ส่วนละเอียด มีลักษณะเป็นดวงกลมใสดวงเล็ก ๆ ประมาณ
เท่าเมล็ดโพหรือเมล็ดไทร ซ้อนกันอยู่เป็นชั้น ๆ กันเข้าไปข้างในตามลำดับ คือ
รูปขันธ์ เวทนาขันธ์ สัญญาขันธ์ สังขารขันธ์ และวิญญาณขันธ์ —
รูปขันธ์ขยายส่วนหยาบออกมาเป็น “ดวงกาย” เวทนาขันธ์ สัญญาขันธ์
สังขารขันธ์ และวิญญาณขันธ์ ขยายส่วนหยาบออกมาเป็น ดวงเห็น ดวงจำ
ดวงคิด และดวงรู้ ซึ่งรวมเรียกว่า “ใจ” ของกายมนุษย์ละเอียด

เมื่อกายมนุษย์ละเอียดซึ่งมีกายทิพย์ซ้อนอยู่ภายในนั้น เคลื่อนจาก
ภพภูมิเดิม เมื่อกายเนื้อแตกทำลายลงนั้น จะมาพักอยู่ ณ ศูนย์กลางกายของ
บิดาชั่วคราวก่อน โดยผ่านเข้ามาตามฐานที่ตั้งของ “ใจ” กล่าวคือเข้ามายังฐานที่
๑ ปากช่องจมูก ฐานที่ ๒ หัวตาจันใน ฐานที่ ๓ เคลื่อนไปหยุดอยู่ที่ตรง
กลางกึ่งศีรษะ ฐานที่ ๔ ตรงเพดานปาก ฐานที่ ๕ ตรงปากช่องลำคอ ฐานที่
๖ เคลื่อนมาหยุดตรงศูนย์กลางกายระดับสะดือพอดี และฐานที่ ๗ เคลื่อนมา
หยุดตรงศูนย์กลางกายเหนือระดับสะดือประมาณสองนิ้วมือ พุทธกรรมนี้
เป็นไปอย่างรวดเร็ว จะสามารถรู้เห็นพฤติกรรมและสภาวะธรรมเหล่านี้ได้ด้วย

“ดา” หรือ “ญาณ” ของพระธรรมกาย ภายในระยะเวลาประมาณ ๗ วันนี้ เมื่อวิตามารดาประกอบธาตุธรรมได้ถูกส่วน กล่าวคือเมื่อธาตุธรรมเห็น จำ คิด รู้ ของบิดา ของบุตร ของมารดา หยุดหนึ่งสนิท ศูนย์กลางของธาตุธรรม เห็นจำคิดรู้ ของทั้งสามฝ่ายตรงกันหมดเมื่อใด อายุตนภพ หรือเรียกอีกนัยหนึ่งว่า โลกายตนะ ในระดับมนุษยภูมิของมารดา จะดึงดูดธาตุธรรม (ดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์) และเห็น จำ คิด รู้ ของกายมนุษย์ละเอียดของผู้เป็นบุตรให้หลุดจากศูนย์กลางกายของบิดา ผ่านกลับออกมาตามฐานที่ตั้งของใจของบิดา มายังฐานที่ตั้งของใจของมารดาฐานต่าง ๆ จนถึงฐานที่ ๗ ศูนย์กลางกายของมารดาเหนือระดับสะดือสองนิ้วมือ มาตั้งปฏิสนธิวิญญานตรงข้ามตลุกของมารดาพอดี

การมาตั้งปฏิสนธิวิญญานของมนุษย์ด้วยกายมนุษย์ละเอียดอันมีกายทิพย์ซ้อนอยู่ด้วยนี้เอง คือการหยั่งลงสู่ครรภ์มารดาด้วย “รูปกายอุบัติ” เป็นครั้งแรก และจะตั้งอยู่ที่ข้ามตลุกของมารดาในลักษณะของ “กลลรูป” โดยมีกายมนุษย์ละเอียดและกายทิพย์ซ้อนอยู่ในกลางดวงนี้ แล้วหลังจากนั้น ดวงกาย ดวงเห็น ดวงจำ ดวงคิดและดวงรู้ ซึ่งขยายส่วนหยาบออกมาจากชั้นที่ ๕ ส่วนละเอียดของกายมนุษย์ละเอียด ก็จะขยายส่วนหยาบเจริญเติบโตออกมาเป็นกาย ใจ จิตและวิญญาน เป็นทารก เจริญเติบโตในครรภ์มารดา แล้วจึงคลอดจากครรภ์มารดา อันจัดเป็น “รูปกายอุบัติ” อีกครั้งหนึ่ง เหล่านี้จัดเป็นธรรมชาติที่ประกอบด้วยปัจจัยปรุงแต่ง (สังขาร หรือสังขตธาตุสังขตธรรม) อันต้องตกอยู่ในอาณัติแห่งพระไตรลักษณ์ เป็นอนิจจัง ทุกขัง อนัตตา ทั้งสิ้น

เมื่อมนุษย์หรือสัตว์ในสุคติภพได้ปฏิบัติธรรมจนจิตใจสะอาด บริสุทธิ์

หยุดหนึ่งตรงกลางกำเนิดธาตุธรรมเดิม อันเป็นที่ตั้งของกาย เวทนา จิต และธรรมของกายในภพ ๓ ได้แก่กายมนุษย์ละเอียด กายทิพย์ ทิพย์ละเอียด กายพรหม พรหมละเอียด กายอรูปพรหม อรูปพรหมละเอียด ไปจนสุดละเอียดแล้ว จะเข้าถึงพุทธธรรมหรือธรรมที่ทำให้เป็นพระพุทธรัตตะ พระธรรมรัตตะ และพระสังฆรัตตะ คือธรรมกาย ซึ่งเป็นกายพ้นโลก เป็นวิสุทธิขั้นอันไม่ประกอบด้วยปัจจัยปรุงแต่ง (วิสังขารหรือสังขตธาตุสังขตธรรม) ปราศจากตัณหาหระใด ๆ (วิราชาตุ วิราชธรรม) จึงไม่ต้องตกอยู่ในอาณัติแห่งพระไตรลักษณ์ และกลับมีสภาวะที่เป็นนิจจัง สุขัง และอัตตาแท้ ๆ นี้เองได้ชื่อว่า “ธรรมกายอุบัติ” ซึ่งสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระปัจเจกพุทธเจ้า และพระอรหันต์ชีณาสพทั้งหลาย ต่างเสด็จอุบัติแท้โดยธรรมกายด้วยกันทั้งสิ้น — ผู้ปฏิบัติธรรมได้ถึงธรรมกาย ยังไม่ชื่อว่าได้บรรลุมรรค ผลเป็นพระอริยบุคคล จัดเป็นแต่เพียงโคตรภูบุคคลเท่านั้น ต่อเมื่อสามารถละสัญญาชนกิเลสเครื่องร้อยรัดให้ติดอยู่กับโลกได้อย่างน้อย ๓ ประการ คือ ลักกายทิฏฐิ วิจิกิจฉา และสัสสพตปราคาสแล้ว จึงจัดว่าเป็นผู้บรรลุมรรคผลเป็นพระอริยบุคคลตามระดับภูมิธรรมของแต่ละท่านที่ปฏิบัติ ได้

จากหนังสือ อานุภาพธรรมกาย

เอกสารเผยแพร่ของมูลนิธิพุทธภวนาวิชชาธรรมกาย

พิมพ์ที่ศรีเมืองการพิมพ์ กรุงเทพฯ พ.ศ. ๒๕๒๗

เมื่อภิกษุญี่ปุ่น บรรลุลธรรมกาย

โดย พระวีระ อุตตรนที*

.....

เมื่อคณะสมณทูตญี่ปุ่นซึ่งมาเยี่ยมสำนักวัดปากน้ำ หลังจากได้เดินทางกลับจากประชุมพุทธศาสนิกสัมพันธ์ ณ ประเทศอินเดีย กับดูการสังคายนา ณ ประเทศพม่า สมณทูตคณะนี้มีท่านสังฆราชดาคาชิโนะเป็นประธาน

หลังจากการเยี่ยมคำนับท่านเจ้าคุณพ่อเมื่อ ๑๖ มิถุนายน ๒๔๙๗ เวลา ๑๘.๐๐ น. ข้าพเจ้าได้รับการเชื้อเชิญจากภิกษุญี่ปุ่นรูปหนึ่งซึ่งเป็นผู้สนใจในวิชาสมถวิปัสสนาตามแบบของสำนักเรานี้ ขอให้ไปพบกับท่าน เพื่อสนทนาแลกเปลี่ยนความรู้กันที่โรงแรมชิโตเซะ ถนนนเรศ

* ปัจจุบันคือ พระภาวนาโกศลเถร รองเจ้าอาวาสและพระอาจารย์ใหญ่ฝ่ายวิปัสสนาธุระ วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ ธนบุรี

ข้าพเจ้าได้รับเชิญให้เข้าพบท่านสังฆราชกับคณะ เรื่องโดยมากที่สนทนากันมีสารสำคัญเกี่ยวกับวิชาเจริญสมถวิปัสสนา ในระหว่างการสนทนานั้น ท่านเลขานุการของพระสังฆราชเป็นผู้มีความสนใจเป็นพิเศษถึงกับหาสมุดมาจดบันทึกข้อความ ท่านผู้นี้ได้ถามถึงจุดที่ตั้งของจิตขณะเจริญสมาธิตามแบบของวัดปากน้ำ

เป็นที่สนใจแก่สังฆราชญี่ปุ่น ถึงกับกล่าวว่าวิธีของวัดปากน้ำนี้ดีมากและจะได้ใช้แบบของวัดเรานี้ในกาลต่อไป กับได้ชี้แจงให้คณะของเราทราบว่า วิธีของนิกาย “โซโต” นั้น ได้กำหนดที่ตั้งของจิตที่บริเวณหน้าผากหรือตึงจมูก ซึ่งต่างกว่าแบบของวัดเรา ต่อจากนั้นคณะสมณทูตได้ขอให้ข้าพเจ้าอธิบายถึงวิธีดำเนินการปฏิบัติ การเจริญสมถวิปัสสนา ซึ่งข้าพเจ้าได้ชี้แจงให้พอเป็นสังเขป ตามแบบของท่านเจ้าคุณพ่อ

ในระหว่างการสนทนาโต้ตอบ ท่านเลขานุการของพระสังฆราชได้แสดงความจำนงใคร่จะทราบว่า บิดาของท่านซึ่งได้ถึงแก่กรรมไปนานแล้ว บัดนี้อยู่ ณ ที่ใด ดังนั้นข้าพเจ้าจึงชักชวนให้คณะสมณทูตทั้งหมดทดลองทำการเจริญสมถวิปัสสนาตามแบบของวัดเราดูบ้าง คณะสมณทูตมีความยินดีจะปฏิบัติตามคำเชื้อเชิญ จึงพากันเข้าไปสู่ห้องสวดห้องหนึ่ง แล้วเริ่มเจริญสมถวิปัสสนาธรรมกันทันที ข้าพเจ้า

ได้กำหนดให้เขาปฏิบัติโดยนั่งขัดสมาธิแล้วหลับตาเจริญสมณวิปัสสนา
ธรรม กับได้ชี้แจงวิธีการแก่คณะสมณทูตโดยลำดับไป โดยเฉพาะ
อย่างยิ่งท่านเลขาการพระสังฆราชซึ่งต้องการทราบวาปีดาของท่านล่วง
ลับไปแล้วอยู่ ณ ที่ใดนั้น ข้าพเจ้าได้แจ้งวิธีสอบสวนหาที่อยู่ของท่าน
ให้ทราบโดยละเอียดเป็นพิเศษ

การนั่งภาวนาเจริญสมณวิปัสสนาธรรมได้ดำเนินไปจนถึงขั้น
สุดท้าย ท่านเลขาการพระสังฆราชกลับลืมตาขึ้น เบ้าตาทั้งสองของ
ท่านเต็มไปด้วยน้ำตา พร้อมกับได้พึมพำด้วยความตื่นตันใจว่า
“ตั้งแต่ข้าพเจ้าเกิดมาจนถึงบัดนี้ ไม่เคยได้พบความสุขใดยิ่งไปกว่า
ที่ได้เข้าถึงพระนิพพานท่ามกลางพุทธสาวก ดังที่ได้ประสบมาเมื่อสัก
ครู่นี้เลย”

จากหนังสือ ธรรมสู่สันติ รายการวิทยุ ครั้งที่ ๑ - ๑๐

จัดพิมพ์โดย คณะกรรมการบริหาร

โครงการธรรมปฏิบัติเพื่อประชาชน วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ

พุทธศักราช ๒๕๒๑

มรรคมืองค์ ๘

ตามแนววิชาธรรมกาย

มหาสติปัฏฐาน ๔

การมีสติพิจารณา

เห็นธรรมในธรรม คืออริยสัจ ๔

โดย

พระภาวนาโกศลเถระ (วีระ คณฺธุตโม)

รองเจ้าอาวาสและพระอาจารย์ใหญ่ ฝ่ายวิปัสสนาธุระ วัดปากน้ำ

ภาษีเจริญ

รองประธาน สถาบันพุทธภาวนาวิชาธรรมกาย

อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี

ออกอากาศทางสถานีวิทยุยานเกราะ ๗๙๒

และทางสถานีโทรทัศน์ช่อง ๗ เมื่อเดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๒๘

.....

มรรคมืองค์ ๘

การเจริญภาวนาตามแนววิชาธรรมกาย เป็นการปฏิบัติและเจริญมรรค ๘ ตั้งแต่ระดับโลกียมรรคถึงโลกุตตรมรรค คือได้มรรคญาณตามระดับภูมิธรรมที่ปฏิบัติได้ ดังต่อไปนี้

ระดับโลกียมรรค

เมื่อผู้ปฏิบัติธรรม ตั้งใจรักษาศีลและเจริญภาวนาสมาธิและปัญญา และปฏิบัติได้ถึง “ดวงธรรมที่ทำให้เป็นมนุษย์” หรือ “มนุษย์ธรรม” นั้น เป็นปฐมมรรค, เมื่อปฏิบัติได้ถึง “ดวงธรรมที่ทำให้เป็นทิพย์” หรือ “ทิพย์ธรรม” เป็นทุติยมรรค, เมื่อปฏิบัติได้ถึง “ดวงธรรมที่ทำให้เป็นรูปพรหม” หรือ “พรหมธรรม” นั้น เป็นตติยมรรค และเมื่อได้ปฏิบัติถึง “ดวงธรรมที่ทำให้เป็นอรุปพรหม” นั้น เป็นจตุตถมรรค

มรรคที่เจริญขึ้นในระดับนี้ ยังไม่แก่กล้าพอที่จะกำจัด “ตัณหาสมุทัย” หรือ “สัณญชันธ์” ก็เลสเครื่องร้อยรัดให้ติดอยู่กับโลกหรือภพ ๓ นี้ ได้โดยเด็ดขาดเป็นสมุจเฉตพหวน เพียงแต่จะได้เป็นคราวๆ ในขณะที่เจริญภาวนามีสติพิจารณาเห็นกายในกาย เห็นเวทนาในเวทนา เห็นจิตในจิต และเห็นธรรมในธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

คือในขณะที่ปฏิบัติได้ถึงและเจริญมรรค ๘ นี้อยู่ ละเอียดเข้าไปจนสุดละเอียดของกายในภพ ๓ ชื่อว่า “วิกขัมภณวิมุตติ” การเจริญภาวนาในขั้นนี้พระเดชพระคุณหลวงพ่อดาวพอกน้ำ พระมงคลเทพมุนี ท่านจึงแสดงว่า เป็นแต่เพียงการเจริญภาวนาในขั้นสมณะกัมมัฏฐาน อันยังผลให้สงบระงับจากกามคุณและอกุศลธรรมทั้งหลายเป็นการชั่วคราวเท่านั้น การปฏิบัติและเจริญมรรคในขั้นนี้จึงเป็นแต่เพียงขั้น “โลกียมรรค” และกำหนดรู้ได้ด้วย “วิญญาน” ของกายในภพ ๓ ได้แก่ มนุษย์ ทิพย์ รูปพรหม อรูปพรหม เท่านั้น

ผู้ปฏิบัติภาวนาตามแนววิชาธรรมกาย ปฏิบัติและเจริญมรรค ๘ ในขั้นโลกียมรรคละเอียดเป็นขั้นๆ ไป จากปฐมมรรคเป็นทุติยมรรค และเจริญขึ้นไปเป็นตติยมรรคและจตุตถมรรค ดังต่อไปนี้

เมื่อผู้ปฏิบัติภาวนาธรรมอันมีศีลเป็นบาท รวม “ใจ” อันประกอบด้วย ดวงเห็น ดวงจำ ดวงคิด และดวงรู้ ให้รวมหยุดเป็นจุดเดียวกัน ณ ศูนย์กลางกำเนิดธาตุธรรมเดิมตรงศูนย์กลางกายฐานที่ ๗ เหนือระดับสะดือประมาณ ๒ นิ้วมือ อันเป็นที่ตั้งถาวรของ “ใจ” และกายในกาย เวทนาในเวทนา จิตในจิต และธรรมในธรรม เป็น ณ กายในเข้าไปจนสุดละเอียดนั้น พอใจหยุดนิ่งถูกส่วนเข้าก็จะถึง “ดวงธรรมที่ทำให้เป็นมนุษย์” หรือ “มนุษย์ธรรม” ปรากฏเป็น

ดวงกลมใสแจ่มขึ้นมา ขนาดประมาณเท่าฟองไข่แดงของไข่ไก่ อย่าง
โตเท่าดวงจันทร์ดวงอาทิตย์

ดวงธรรมนี้แหละที่สัตว์โลกได้มาเกิดเป็นมนุษย์ ก็เพราะได้
เคยประกอบกุศลกรรมบถ หรือประกอบคุณความดี ด้วยทานกุศล
ศีลกุศล ภาวนากุศล ในระดับมนุษยธรรม ซึ่งเป็นธรรมเครื่องกลั่นกรอง
กาย วาจาและใจให้สะอาดบริสุทธิ์ อันมีผลให้ธาตุธรรม เห็น จำ คิด รู้
ณ ภายในสะอาดบริสุทธิ์ ปรากฏเห็นเป็นดวงกลมใสแจ่มดังกล่าวแล้ว
และเมื่อจะแตกกายทำลายขันธ์ จิตเข้าสู่มรณาสันตติวิถีนั่น ดวงธรรม
อันเป็นธรรมชาติที่รวมธาตุธรรมเห็น จำ คิด รู้ ที่สะอาดบริสุทธิ์
นี้แหละจะทำหน้าที่เป็นชนกกรรม ประดุจแต่งสัตว์นั้นให้ได้ไปบังเกิดใน
มนุษยโลก หรือได้ความเป็นมนุษย์ และโดยเหตุที่ดวงธรรมนี้เป็น
ที่รวมธรรมชาติที่เป็นกุศลเครื่องกลั่นกรองกาย วาจา และใจให้
สะอาดบริสุทธิ์ในระดับมนุษยธรรม ซึ่งเป็นระดับสุคติภพขั้นต้น จึง
ชื่อว่า “ปฐมมรรค”

เมื่อจรด “ใจ” หยดหนึ่งลงไปที่กลางของกลางดวงปฐมมรรคนี้
หยดหนึ่งถูกส่วนเข้าก็จะถึง “ดวงศีล” หรือ “ศีลเห็น” อันเป็น
“สีลาอนุสติ” ในพระกัมมัฏฐาน กล่าวคือ トラบใดที่ผู้ปฏิบัติธรรม
จรดใจหนึ่งอยู่ ณ ศูนย์กลางดวงศีลนี้ รักษาดวงศีลนี้ให้ใสบริสุทธิ์อยู่เสมอ

มิให้มัวหมองแล้ว เจตนาความคิดอ่านทั้งหลายทางใจเป็นอันบริสุทธิ์
หมด ความประพฤติปฏิบัติทางวาจาและทางกายก็ย่อมเป็นไปโดย
ชอบ เป็น “สัมมาวาจา” และ “สัมมากัมมันโต” และการแสวงหา
เครื่องเลี้ยงชีวิตก็เป็นไปโดยชอบ “สัมมาอาชีโว” และความจริงหาก
ผู้ปฏิบัติภาวนาได้ถึงธรรมกายที่ละเอียด ๆ แล้ว พ่งพิจารณาสภาวะ
ของดวงศีลนี้ ก็จะเห็นว่า ดวงศีลนี้ประกอบด้วย ดวงสัมมาวาจา
ดวงสัมมากัมมันโต และดวงสัมมาอาชีโว ๓ ดวงซ้อนกันอยู่เป็นชั้น ๆ
กันเข้าไป ศูนย์กลางตรงกัน แต่สำหรับผู้ปฏิบัติใหม่ที่ยังไม่ละเอียดพอ
ก็จะเห็นดวงศีลนี้แต่เพียงดวงเดียว

เมื่อผู้ปฏิบัติภาวนาปรารถนาความเพียรเพื่อละธรรมที่ควรละ
และเพื่อเจริญธรรมที่ควรเจริญยิ่ง ๆ ขึ้นไป ก็เป็นความเพียรชอบชื่อว่า
“สัมมาวายาโม” มีสติสัมปชัญญะอยู่ ณ ที่ตรงกลางของกลางกาย
เวทนา จิตและธรรม โดยรวมใจหยุดในหยุด กลางของหยุด นิ่งอยู่
กลางดวงศีลนั้น อันจะเป็นไปเพื่อสมาธิยิ่ง ปัญญาอันยิ่ง และ วิมุตติ
วิมุตติญาณทัศนะ จึงเป็นการมีสติระลึกชอบ ชื่อว่า “สัมมาสติ”
เมื่อรวมใจหยุดนิ่งถูกส่วนเข้า ก็จะถึง “ดวงสมาธิ” ไสละเอียดยิ่งกว่า
ดวงศีล รวมใจหยุดนิ่งที่กลางของกลางดวงสมาธินั้น ก็เลสนิรวรณ
ธรรมชาติเครื่องกันปัญญาย่อมหมดไปด้วยอารมณ์วิตก วิचार ตรีก
ตรองระคองดวงสมาธินั้นอยู่ และอารมณ์ปีติ สุข เอกัคคตารมณ์

ซึ่งเป็นฉานจิตระดับ ปฐมฉาน นี่เป็นสมาธิชอบ ชื่อว่า “**สัมมาสมาธิ**” จริง ๆ แล้วหากเจริญภาวนาได้ถึงธรรมกายที่ละเอียดและพิจารณา ดวงสมาธิ จะเห็นประกอบด้วยดวงสัมมาวาจาโม สัมมาสติ และ สัมมาสมาธิรวม ๓ ดวง ซ้อนกันอยู่กันเป็นชั้น ๆ ละเอียดเข้าไป ไสละเอียดยิ่งกว่าดวงศีล

ผู้มีปัญญาซึ่งกำหนดรู้โทษของกิเลส อวิชชา ตัณหา อุปาทาน เหตุแห่งทุกข์ หรือสมุทัย ว่าพึงเจริญภาวนาเพื่อกำจัดให้หมดสิ้นยิ่ง ๆ ขึ้นไป ก็มีได้หยุดอยู่เพียงนั้น กลับรวมใจหยุดในหยุดกลางของหยุด นิ่งลงไปที่ศูนย์กลางดวงสมาธินั้น ก็จะถึงดวงปัญญา ไสสว่างปรากฏ ขึ้น เมื่อจรดใจนิ่งอยู่ที่กลางของกลางดวงปัญญา เห็นใสสว่างแจ่ม อยู่เช่นนั้น ทิพย์จักขุทิพย์โสทย่อมเจริญขึ้น ให้สามารถเจริญปัญญา จากการพิจารณาสภาวะธรรมที่ละเอียด ๆ เกินกว่าสายตาเนืองมนุษย์ จะเห็นได้ ตามที่เป็นจริงจากการที่ได้ทั้งรู้และทั้งเห็น เป็นปัญญา อันเห็นชอบ ชื่อว่า “**สัมมาทิฐิ**” และดำริที่จะเจริญภาวนาเพื่อกำจัด กิเลสเหตุแห่งทุกข์นี้ยิ่ง ๆ ขึ้นไป โดยรวมใจหยุดในหยุด กลางของหยุด กลางของกลางดวงปัญญาต่อไป ชื่อว่า “**สัมมาสังกัปป**” ความดำริ ชอบ ความจริงดวงปัญญานี้มีอยู่ ๒ ดวง ซ้อนกันอยู่เป็นชั้น ๆ กัน เข้าไปข้างใน คือสัมมาทิฐิ สัมมาสังกัปปนั่นเอง

ใจหยุดหนึ่งถูกส่วนเข้าก็จะถึงดวงวิมุตติ หลุดพ้นจากกิเลส หยาบ กล่าวคืออภิมชา พยาบาทและมิจฉาทิฎฐิ ด้วยศีล สมาธิและ ปัญญา ดังที่ปฏิบัติพระกัมมัฏฐานได้เข้าถึงเป็นชั้น ๆ ละเอียดเข้าไป ตามลำดับนี้เอง หยุดหนึ่งกลางดวงวิมุตติ ก็จะถึงดวงวิมุตติญาณทัศนะ อันสามารถให้เห็นผลของการปฏิบัติและการเจริญมรรค ๘ นี้ กล่าว คือเมื่อหยุดหนึ่งที่กลางของกลางดวงวิมุตติญาณทัศนะ ก็จะเห็น “**กาย มนุษย์ละเอียด**” ซึ่งเป็นกายในกายที่เป็นสุดดี มีลักษณะหน้าตา เหมือนผู้ปฏิบัติภาวนาทุกประการ แต่มีวรรณะขาว ไสและสวย ละเอียดประณีตกว่ากายเนื้อ หรือกายมนุษย์หยาบ นี่จัดเป็นปฏิเวธ สัทธรรมในชั้นโลกียะ

เมื่อปฏิบัติได้ถึงกายมนุษย์ละเอียดนี้ ก็ให้รวมใจไปหยุดหนึ่งที่ ศูนย์กลางกายมนุษย์ละเอียด พร้อม ๆ กับดับหยาบไปหาละเอียด ทำ ความรู้สึกเข้าไปเป็นกายมนุษย์ละเอียดนั้น เมื่อใจของกายละเอียด นั้นทำหน้าที่ภาวนาหยุดนิ่งลงไปที่ศูนย์กลางกาย ก็จะถึงดวงปฐม มรรคที่ละเอียดยิ่งไปกว่าดวงปฐมมรรคของกายมนุษย์หยาบ แล้วก็ ให้ปฏิบัติไปตามแบบเดิมคือรวมใจหยุดในหยุด กลางของหยุด กลาง ของกลางดวงปฐมมรรค แล้วต่อ ๆ ไปก็จะถึงดวงศีล ดวงสมาธิ ดวง ปัญญา ดวงวิมุตติและวิมุตติญาณทัศนะ ซึ่งละเอียดยิ่งกว่ากันไปตาม ลำดับ ก็เป็นสัมมาวาจา สัมมากัมมันโต สัมมาอาชีโว สัมมาวาจาโม

สัมมาสติ สัมมาสมาธิ สัมมาทิฏฐิและสัมมาสังกัปป รวมเป็นมรรค ๘ โดยนัยเดียวกันกับที่กล่าวข้างต้นแต่ละเอ็ดยิ่งกว่ากันไปตามลำดับ

เมื่อรวมใจหยุดในหยุด กลางของหยุด นิ่งลงไปทีกลางดวงวิมุตติญาณทัศนะของกายมนุษย์ละเอียดยิ่งขึ้น ถูกส่วนเข้า ก็จะถึงกายทิพย์ ซึ่งเป็นกายในกายที่ละเอียดยิ่งไปกว่ากายมนุษย์ละเอียด มีลักษณะใสและขนาดโตใหญ่ยิ่งกว่ากายมนุษย์ พร้อมด้วยเครื่องทรงเครื่องประดับอันประณีตด้วย “บุญญาภิสังขาร” คือความปรุงแต่งด้วยกุศล “ทิพยธรรม หรือ เทวธรรม” เมื่อเห็นกายทิพย์ปรากฏขึ้นแล้ว ก็รวมใจหยุดนิ่งลงไปสู่ศูนย์กลางกายทิพย์นั้น พร้อมด้วยดับหยาบไปหาละเอียด เป็นกายทิพย์ ใจของทิพย์ก็หยุดในหยุด กลางของหยุดนิ่งลงไปสู่ศูนย์กลางกายทิพย์ ถูกส่วนเข้า ก็จะเห็นดวงธรรมที่ทำให้เป็นทิพย์ หรือทิพยธรรมอันมีผลแต่กุศลคุณความดีด้วยศีลสมาธิ ปัญญา อันเป็นธรรมเครื่องกลั่นกรองกาย วาจา และ ใจที่ละเอียดประณีตยิ่งกว่ามนุษย์ธรรม จึงชื่อว่า “ทุติยมรรค” ด้วยว่าทิพยธรรมนั้นเป็นที่รวมธรรมฝ่ายบุญกุศล อันเป็นเครื่องกลั่นกรองกาย วาจา และใจ ที่ละเอียดประณีตยิ่งไปกว่า “ปฐมมรรค” เมื่อรวมใจหยุดนิ่งกลางของกลางดวงทุติยมรรคนี้ต่อไปอีก ก็จะถึงดวงศีล ดวงสมาธิ ดวงปัญญา ดวงวิมุตติ หลุดพ้นจากกิเลสที่ละเอียดยิ่งไปกว่าเดิม คือ โลภะ โทสะ โมหะ แล้วก็จะถึงดวงวิมุตติญาณทัศนะ

แล้วต่อไปก็จะถึงกายทิพย์ละเอียดก็ให้กายทิพย์ละเอียดเจริญภาวนาต่อไปในแบบเดิม ก็จะถึงดวงทุติยมรรคที่ละเอียดยิ่งขึ้นไปอีก แล้วก็ถึงดวงศีล ดวงสมาธิ ดวงปัญญา ดวงวิมุตติและวิมุตติญาณทัศนะ ซึ่งเป็นการปฏิบัติและเจริญมรรค ๘ ในขั้นทิพยธรรม อันเป็นเครื่องกลั่นกรองกาย วาจาใจ ที่ละเอียดยิ่งขึ้นไปอีก

เมื่อรวมใจหยุดในหยุดนิ่ง กลางดวงวิมุตติญาณทัศนะของทิพย์ ถูกส่วนเข้า ศูนย์กลางนั้นก็จะว่างออก และปรากฏกายรูปพรหมมีขนาดโตใหญ่ ใสละเอียดยิ่งไปกว่าทิพย์ ขึ้นมาแทนที่ ก็ดับหยาบไปหาละเอียด เป็นรูปพรหม ให้ใจรูปพรหมเจริญภาวนา หยุดนิ่งลงไปสู่ศูนย์กลางกายของรูปพรหม ก็จะถึง “ดวงธรรมที่ทำให้เป็นรูปพรหม” หรือ “พรหมธรรม” ซึ่งเป็นธรรมเครื่องกลั่นกรองกาย วาจาและใจที่ละเอียดยิ่งไปกว่าทิพยธรรม จึงชื่อว่า “ตติยมรรค” ใจของรูปพรหมก็เจริญภาวนาต่อไปแบบเดิม คือรวมใจหยุดนิ่งลงไปทีกลางของกลางดวงตติยมรรคนั้น ก็จะถึงดวงอริศีล ดวงอริจิต คือจิตยิ่งหรือสมาธิยิ่ง ดวงอริปัญญา ดวงวิมุตติ หลุดพ้นจากกิเลสที่ละเอียดยิ่งขึ้นไปอีกคือ ราคะ โทสะ โมหะ แล้วก็จะถึงดวงวิมุตติญาณทัศนะ และถึงกายรูปพรหมละเอียด ก็ดับหยาบไปหาละเอียดเป็นรูปพรหมละเอียด ให้ใจของรูปพรหมละเอียดนั้นเจริญภาวนาต่อไป รวมใจหยุดในหยุด กลางของหยุด กลางของกลางศูนย์กลางกาย ก็จะถึงดวงตติยมรรคที่

ละเอียดยิ่งขึ้นไปอีก แล้วก็จะถึงดวงอิศิสี อิธิจิต อิธิปัญญา วิมุตติ และวิมุตติญาณทัศนะ อันเป็นการปฏิบัติและเจริญมรรค ๘ ธรรมเครื่อง ถ่วงกลั่นกรองกาย วาจาและใจ ที่ละเอียดยิ่งไปกว่า “ทุติยมรรค”

รวมใจหยุดนิ่งที่กลางของกลางดวงวิมุตติญาณทัศนะของรูป-พรหมละเอียดนั้นถูกส่วนเข้า ก็จะถึงกายอรูปรพรม มีขนาดโตใหญ่ ไสละเอียดยิ่งไปกว่ากายรูปพรหม ก็ดับหายาไปหาละเอียด เป็นอรูปรพรม และให้ใจของอรูปรพรมเจริญภาวนา หยุดในหยุด นิ่งลงไปที่ ศูนย์กลางกาย ก็จะถึง “ดวงธรรมที่ทำให้เป็นอรูปรพรม” หรือ “อรูปรพรมธรรม” อันเป็นที่รวมธรรมฝ่ายบุญกุศลเครื่องถ่วงกลั่นกรอง กาย วาจาและใจ ที่ละเอียดยิ่งไปกว่า “ตติยมรรค” จึงชื่อว่า “จตุตถ-มรรค” รวมใจหยุดในหยุดกลางของหยุด กลางของกลางดวงจตุตถ-มรรคนั้น ถูกส่วนเข้าก็จะถึงดวงอิศิสี อิธิจิต อิธิปัญญา ที่ละเอียด ยิ่งไปกว่าเดิมและถึงดวงวิมุตติ หลุดพ้นจากกิเลสละเอียด ๆ ยิ่งขึ้นไปอีก ได้แก่ปฏิฆะ กามราคะและอวิชชา ในขั้นหายา เมื่อปฏิบัติ ภาวนาไปตามแบบเดิมก็จะถึงดวงวิมุตติญาณทัศนะ แล้วก็ถึงกาย อรูปรพรมละเอียด แล้วต่อไปก็จะถึงดวงอิศิสี อิธิจิต อิธิปัญญา วิมุตติและวิมุตติญาณทัศนะที่ละเอียดที่สุด หรือสุดละเอียดของ ธรรมในธรรมในระดับโลกียธรรม อันนับเป็นการปฏิบัติและเจริญ มรรค ๘ ธรรมเครื่องถ่วงกลั่นกรองกาย วาจาและใจ ที่ละเอียดที่สุดของ

สัตว์โลกในภพ ๓ อันจะเจริญขึ้นเป็นปฐมมรรค มรรคจิต และมรรค ปัญญา ในระดับโลกุตระสืบต่อไป

เมื่อรวมใจหยุดในหยุด นิ่งลงไปที่กลางของกลางดวงวิมุตติ-ญาณทัศนะของอรูปรพรม ศูนย์กลางนั้นก็จะว่างออก และปรากฏกาย ธรรม หรือ “ธรรมกาย” ซึ่งเป็นกายโลกุตระกายแรก มีพุทธ-ลักษณะคล้ายพระพุทธรูปปฏิมากร เกตุดอกบัวตูม อยู่ในท่าขัดสมาธิ โต ใหญ่ ไสละเอียด และมีรัศมีปรากฏยิ่งกว่ากายในภพ ๓ มีขนาดหน้าตัก ความสูงและเส้นผ่าศูนย์กลางดวงธรรม ๔ วาครึ่ง ธรรมกายนี้เองคือ “พระพุทธรัตตะ” ธรรมที่ทำให้เป็นธรรมกาย คือ “พระธรรมรัตตะ” และธรรมกายที่ละเอียด ๆ คือ “พระสังฆรัตตะ” ผู้ปฏิบัติและรักษา พระสัทธรรมของพระพุทธเจ้าเอาไว้มิให้เสื่อม

ความอุบัติขึ้นของธรรมกายนั้น มีปรากฏในพระนิพนธ์ของ สมเด็จพระสังฆราชสา ปุสฺสเทว ในหนังสือ ปฐมสมโพธิ ทรงชำระโดย สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส ฉบับพิมพ์ครั้งที่ ๘/๒๔๘๒ หน้า ๑๑ และ ๕๗ ว่า

“แม้องค์พระตถาคตองค์สคฺยมนีโคดมสัมมาสัมพุทธเจ้านี้ ซึ่งมีความปรากฏในโลกอันสัตว์ได้ด้วยยาก ดังนี้ พระองค์ก็ได้อุบัติเกิด ขึ้นแล้วในโลก ด้วยรูปกายอุบัติและธรรมกายอุบัติ ทั้ง ๒ ประการ

พร้อมด้วยอัจริยอัพภูตธรรมตามธรรมทานิยมโดยพุทธธรรมดา”

ความบังเกิดขึ้นด้วยรูปกายนั้นจัดเป็น ๒ คือ โอกัมทิสมัย
ลงสู่พระกรรม์ หยั่งลงสู่พระกรรม์มารดาในปฏิสนธิกาล (ด้วยกายทิพย์
ซึ่งเห็นได้ด้วยตาธรรมกาย) และนิขมนสมัย ประสูติจากพระกรรม์
เป็นเจ้าชายสิทธัตถะ

ส่วนความบังเกิดขึ้นด้วยธรรมกาย เป็นตถาคตหรือพระ
พุทธเจ้า พระพุทธรัตนะนั้นคือ “อภิสมโพธิสมัย” ตรัสรู้พระอนุตร-
สัมมาสัมโพธิญาณ และมีปรากฏในวัคคกิสสูตร แปลความว่า “ดูกร
วัคคกสิ ผู้ใดแลเห็นธรรม ผู้นั้นย่อมเห็นเรา, ผู้ใดเห็นเรา ผู้นั้นย่อม
เห็นธรรม” คำว่า “ผู้ใดแลเห็นธรรม” หมายถึง ธรรมที่ทำให้เป็น
พระพุทธเจ้า และคำว่า “ผู้นั้นย่อมเห็นเรา” ก็หมายถึงตถาคต นั้นเอง
และเมื่อพิจารณาพระบาลีในอัคคัณณสูตรที่แปลความตอนหนึ่งว่า
“...คำว่าธรรมกายกิติ, พรหมกายกิติ คำว่าธรรมภูตกิติ พรหมภูตกิติ
เป็นชื่อตถาคต” แล้ว ก็จะประจักษ์ชัดว่า พระพุทธเจ้ากายเนื้อหรือ
พระวรกายเนื้อของเจ้าชายสิทธัตถะนั้นเป็น “รูปกาย”

พระพุทธเจ้าในนามของพระตถาคต ซึ่งพระพุทธองค์ได้ตรัส
กับพระวัคคกสิ ว่า “เรา” นั้นก็คือ “ธรรมกาย” ซึ่งหมายเอาธาตุธรรม
ที่บริสุทธิ์ปราศจากกิเลส อวิชชา ตัณหา อุปาทาน เครื่องปรุงแต่ง

ทั้งปวง หรือที่พระองค์ทรงเรียกอีกพระนามหนึ่งว่า “พรหมกาย”
อันหมายถึงกายที่ประเสริฐ ที่ไม่อยู่ในอาณัติพระไตรลักษณ์ คือ
ไม่เป็นอนิจจัง ไม่เป็นทุกขังและไม่เป็นอนัตตา แต่กลับเป็นกายที่ยั่งยืน
ไม่ต้องเกิดแก่เจ็บตายอีกต่อไป สงบจากกิเลสเครื่องเศร้าหมองทั้งปวง
จึงเป็นสุข ดังพระบาลีที่ว่า “นิพพานํ ปรมํ สุขํ” แปลความว่า
นิพพานเป็นสภาวะที่สุขอย่างยิ่ง

ส่วนธรรมที่ทำให้เป็นธรรมกาย หรือธรรมที่ทำให้เป็นพระ
พุทธเจ้านั้น หมายรวมเอาคุณธรรมจากการปฏิบัติพระสัทธรรมด้วย
กาย วาจาและใจ จนบริสุทธิ์จากกิเลสอวิชชาเครื่องเศร้าหมองทั้งปวง
ยังผลให้ธาตุธรรมในที่สุดละเอียด ตรงกลางของกลางกำเนิดธาตุธรรม
เดิม ของกายในกายที่ละเอียดนั้น ปรากฏเบิกบานขึ้นเต็มธาตุ
เต็มธรรม เห็น จำคิด รู้ อันปราศจากอวิชชาจึงขยายโตเต็มหน้าตัก
และความสูงของธรรมกาย

ความอุบัติขึ้นของธรรมกายนั้น มิใช่ “ความเกิด” อันเนื่องแต่
อวิชชาเป็นเหตุนำเหตุหนุน ตามสายปฏิจาสมุปบาทธรรมแต่อย่างใด
หากเป็นความอุบัติขึ้นของธาตุล้วนธรรมล้วนที่ไม่ประกอบด้วยกิเลส
อวิชชา ตัณหา อุปาทานเป็นเครื่องปรุงแต่ง เป็น “อสังขตธาตุ
อสังขตธรรม” อันประมวลความบริสุทธิ์ ๓ ประกาศอุบัติขึ้นเป็น

ธรรมกาย กล่าวคือ

องค์ธรรมกายและหัวใจ เป็นเนื้อหนังที่แท้จริง รวบยอดกลั่นออกมาจากพระวินัยปิฎก เป็นปฐมมรรค

ดวงจิต เป็นเนื้อหนังที่แท้จริง รวบยอดกลั่นออกมาจากพระสูตรตันตปิฎก เป็นมรรคจิต

ดวงปัญญา เป็นเนื้อหนังที่แท้จริง รวบยอดกลั่นออกมาจากพระอภิธรรมปิฎก เป็นมรรคปัญญา

ในทางปฏิบัติ เมื่อเห็นธรรมกายปรากฏขึ้นมาแล้ว ก็ดับหายาไปหาละเอียดย เป็นองค์ธรรมกายต่อไป ใจของธรรมกายหยุดนิ่งลงไปที่กลางของกลาง ศูนย์กลางธรรมกายนั้น ก็จะถึงดวงธรรมที่ทำให้เป็นธรรมกาย หยุดในหยุด กลางของหยุดต่อไป ก็จะถึงดวงอิริส อริจิต อริปัญญาแท้ ๆ แล้วต่อไปก็จะถึงดวงวิมุตติ และวิมุตติญาณทัศนะ ต่อไปอีกในอิริส อริจิต และ อริปัญญา ก็ประกอบด้วยดวงสัมมาวาจา สัมมากัมมันโต สัมมาอาชีโว ดวงสัมมาวาจาโมสัมมาสติ สัมมาสมาธิและดวงสัมมาทิฐิ สัมมาสังกัปปो อันนับเป็นการปฏิบัติและเจริญมรรค ๘ ที่ละเอียดยิ่งไปกว่า มรรค ๘ อันเป็นธรรมในธรรมของกายโลกียะที่กล่าวมาแล้ว

ธรรมในธรรมขั้นนี้จัดเป็นธรรมในธรรมในระดับ “โคตรภู” บุคคล หรือในระดับผู้ที่ปฏิบัติได้ถึง “โคตรภูญาณ” จึงชื่อว่า “ธรรมกายโคตรภู” ซึ่งมีสภาวะเป็นธรรมระหว่างโลกียมรรคกับโลกุตตรมรรค

เมื่อรวมใจหยุดในหยุดนิ่งลงไปที่ศูนย์กลางดวงวิมุตติญาณทัศนะ ก็จะถึงธรรมกายโคตรภูละเอียด ก็ดับหายาไปหาละเอียดย แล้วให้ใจของธรรมกายโคตรภูละเอียดนั้นแหละเจริญภาวนาธรรม ให้ใจหยุดในหยุด นิ่งลงไปที่กลางของกลาง ศูนย์กลางธรรมกายโคตรภูละเอียดนั้น ก็จะถึงอิริส อริจิต อริปัญญา สืบต่อไป แล้วเพ่งพิจารณาสภาวะธรรม กล่าวคือกาย เวทนาและธรรม^(๑) ในกายมนุษย์ ให้เห็นตามธรรมชาติที่เป็นจริงว่ามีสภาวะที่ประกอบด้วยปัจจัยปรุงแต่งอย่างไร ต้องเปลี่ยนแปลงแปรผันไปตามเหตุปัจจัยนั้น ๆ อย่างไร เมื่อเข้าไปยึดมั่นถือมั่นด้วยตัณหาและความหลงผิดคิดว่าเป็นตัว เป็นตน เป็นบุคคล เราเขาของเรา ของเขา แล้วเป็นทุกข์ เพราะทนอยู่ในสภาพเดิมไม่ได้ อย่างไร และลงท้ายก็ต้องเสื่อมสลายหมดสภาพเดิมของมันไปอย่างไร ให้รู้แจ้ง

(๑) ดูรายละเอียดมหาสติปัฏฐาน ๔ คือ การเจริญภาวนามีสติพิจารณาเห็นกายในกาย เวทนาในเวทนา จิตในจิต และเห็นธรรมในธรรม ในหนังสือทางมรรคผลนิพพาน-รวมธรรมปฏิบัติตามแนววิชชาธรรมกาย โรงพิมพ์ชวนพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๒๕

แห่งตลอดในพระไตรลักษณ์ดังนี้ แล้วเพ่งพิจารณาอริยสัจจ์ในกายมนุษย์ต่อไป เมื่อโลกุตตรมรรคเกิดและเจริญขึ้น ย่อมละสัญญาชนกิเลสเครื่องร้อยรัดให้ติดอยู่กับโลก คือภพ ๓ นี้ได้โดยเด็ดขาด เป็นสมุจเฉทปหาน ก้าวล่วงโคตรปฏุชนขึ้นเป็นพระอริยบุคคล ตามระดับภูมิธรรมที่ปฏิบัติได้

ระดับโลกุตตรมรรค หรือได้ มรรคญาณ ผลญาณ

ในทางปฏิบัติภาวนาตามแนววิชาธรรมกายในช่วงนี้ผู้เจริญภาวนาอาจเลือกแนวทางปฏิบัติได้หลายวิธี แต่ละวิธีต่างก็ไปบรรจบกันทั้งหมด ดังต่อไปนี้

วิธีที่ ๑ เมื่อปฏิบัติได้ถึงธรรมกายโคตรภูหยาบ โคตรภูละเอียด เข้าถึงดวงอสีล อริจิต อธิปัญญาแล้ว ก็เจริญตามสมบัติพิจารณาสภาวะธรรม โดยเพ่งพิจารณาไปที่กลาง “**ดวงปฐมมรรค**” ของกายมนุษย์ กายมนุษย์ละเอียด ให้รู้แจ้งแห่งตลอดในพระไตรลักษณ์ พร้อมกับพิจารณาอริยสัจ ๔ อันมีทุกข์ สมุทัย นิโรธและมรรค ในกายมนุษย์นั้น ให้เห็นแจ้งแห่งตลอดในพระอริยสัจ อันเป็นไปในญาณ ๓ คือสัจจญาณ กิจจญาณ กตญาณ และมีรอบ รอบ ๑๒ และ

ให้ใจของธรรมกายโคตรภูละเอียดนั้นหยุดในหยุด กลางของหยุด นิ่งต่อไปที่กลางดวงวิมุตติและวิมุตติญาณทัศนะ แล้วธรรมกายโคตรภูละเอียดก็จะตกศูนย์ คือศูนย์กลางนั้นว่างออกไป จะปรากฏ**ธรรมกายพระโสดาปัตติมรรค** ซึ่งมีขนาดหน้าตัก ความสูงและเส้นผ่าศูนย์กลางดวงธรรม ๕ วา ปรากฏขึ้นมา ไสละเอียดและมีรัศมีสว่าง กัดับหายไปในหาละเอียดเป็นธรรมกายพระโสดาละเอียดนั้น และรวมใจหยุดนิ่งลงไปที่กลางของกลางดวงธรรมนั้น นี้อือ “**ปฐมมรรค**” ในระดับโลกุตตรมรรค เมื่อรวมใจหยุดในหยุด กลางของหยุด นิ่งลงไปที่กลางดวงปฐมมรรค ดวงอสีล ดวงอริจิต ดวงอธิปัญญาและวิมุตติปฐมมรรคก็จะยิ่งเจริญขึ้น และรวมกันเป็นเอกสมังคี ปหานสัญญาชนกิเลสเครื่องร้อยรัดให้ติดอยู่กับโลก ๓ ประการ คือสักกายทิฏฐิ วิจิกิจฉาและสีลพตปราคาสได้ ก็รวมใจหยุดในหยุด กลางของหยุด กลางของกลางดวงวิมุตติ ก็จะถึงดวงวิมุตติญาณทัศนะ แล้วธรรมกายพระโสดาปัตติมรรคก็จะตกศูนย์ และปรากฏ**ธรรมกายพระโสดาปัตติผล** ไสละเอียดยิ่งกว่าขั้นแทนที่ กัดับหายไปในหาละเอียด เป็นพระธรรมกายโสดาละเอียดอีกต่อไป

ก็ให้ใจของพระธรรมกายโสดาละเอียดเจริญตามสมบัติพิจารณาสภาวะธรรม โดยเพ่งพิจารณาไปที่ศูนย์กลาง “**ดวงทุติยมรรค**” ของกายทิพย์หยาบ ทิพย์ละเอียดอีกต่อไป ให้รู้แจ้งแห่งตลอด

ในพระไตรลักษณ์ และพระอริยสัจ ๔ อันเป็นไปในญาณ ๓ และมีรอบ ๑๒ แล้วรวมใจหยุดนิ่งลงไปที่กลางของกลางดวงอริสีล อริจิต อธิปัญญา ถึงวิมุตติและวิมุตติญาณทัศนะ ธรรมกายพระโสตาละเอียด ก็จะตกศูนย์ และปรากฏ ธรรมกายพระสกทาคามีมรรค ขนาดหน้าตัก ความสูงและเส้นผ่าศูนย์กลางดวงธรรม ๑๐ วา กัดับหยาบไปหาละเอียดเป็นธรรมกายพระสกทาคามีหยาบนี้คือ “ทุติยมรรค” ในระดับโลกุตตรมรรค ก็ให้รวมใจหยุดในหยุด กลางของหยุด กลางของกลางดวงทุติยมรรคนั้น ก็จะถึงดวงอริสีล อริจิต อธิปัญญา พร้อมกับเจริญฌานสมาบัติเพ่งพิจารณาพระอริยสัจในกายทิพย์นั้น เมื่อทุติยมรรคเจริญขึ้น และรวมกันเป็นเอกสมังคี ปหานกิเลสระดับกลาง ๆ ได้แก่ โลภะ โทสะและโมหะให้เบาบางลงได้แล้ว ก็จะถึงดวงวิมุตติและวิมุตติญาณทัศนะ แล้วธรรมกายพระสกทาคามีมรรค ก็จะตกศูนย์ ปรากฏเห็นธรรมกายพระสกทาคามีผล ไสละเอียด และมีรัศมีสว่างยิ่งไปกว่าเดิมปรากฏขึ้น กัดับหยาบไปหาละเอียดเป็นธรรมกายพระสกทาคามีละเอียดนั้น

ใจของธรรมกายพระสกทาคามีละเอียดก็รวมหยุดนิ่งลงไป ที่กลางของกลางดวงอริสีล อริจิต อธิปัญญา พร้อมด้วยเจริญฌานสมาบัติ เพ่งพิจารณาสภาวะธรรมในกลางดวง “ตติยมรรค” ของกายรูปพรหมหยาบ รูปพรหมละเอียด ให้รู้แจ้งแทงตลอดในพระ

ไตรลักษณ์ และให้รู้แจ้งแทงตลอดในพระอริยสัจ ๔ อันเป็นไปในญาณ ๓ มีรอบ ๑๒ อีกต่อไป เมื่อรวมใจหยุดนิ่งถูกส่วนเข้าก็จะถึงดวงวิมุตติและวิมุตติญาณทัศนะ แล้วธรรมกายพระสกทาคามีผลก็จะตกศูนย์ ปรากฏธรรมกายพระอนาคามีมรรค ขนาดหน้าตัก ความสูงและเส้นผ่าศูนย์กลางดวงธรรม ๑๕ วา ปรากฏขึ้น ก็ให้ดับหยาบไป หาละเอียด เป็นธรรมกายพระอนาคามีนั้น แล้วรวมใจหยุดในหยุด กลางของหยุด นิ่งลงไปที่ศูนย์กลางธรรมกายพระอนาคามีนั้น ก็จะเห็นดวงธรรมที่ทำให้เป็นพระอนาคามี คือ “ตติยมรรค” ในขั้นโลกุตตรมรรค รวมใจหยุดในหยุดอีกต่อไปถึงดวงอริสีล อริจิต อธิปัญญา พร้อมกับพิจารณาอริยสัจในกลางตติยมรรคของกายรูปพรหมละเอียด เมื่อ “ตติยมรรค” ของธรรมกายพระอนาคามีหยาบนั้นเจริญขึ้น และรวมกันเป็นเอกสมังคี ก็จะปหานสัญญาชนเบื้องต่ำได้อีกสองประการ คือปฏิฆานุสัยและกามราคานุสัย ล้วนอวิชชานั้นก็ยิ่งเบาบางลงไป และเมื่อใจหยุดในหยุดกลางของดวงปัญญา ก็จะถึงดวงวิมุตติและวิมุตติญาณทัศนะ แล้วธรรมกายพระอนาคามีมรรคนั้นก็จะตกศูนย์ ปรากฏธรรมกายพระอนาคามีผลขึ้นใสแจ่ม ก็ให้ดับหยาบไปหาละเอียดเป็นธรรมกายพระอนาคามีละเอียดนั้น

ก็ให้ใจของธรรมกายพระอนาคามีละเอียดนั้นหยุดนิ่งลงไป ที่กลางของกลางพระธรรมกาย ก็จะถึงดวงธรรม ดวงอริสีล อริจิต อธิปัญญา

พร้อมกับให้ใจของธรรมกายพระอนาคามีละเอียดนั้นเจริญผานสมบัติ
 เพ่งพิจารณาสภาวธรรมในกลางดวงจตุตถมรรคของอรุปรพหมหายาบ
 อรุปรพหมละเอียดอีกต่อไป จนรู้แจ้งแทงตลอดในพระไตรลักษณ์
 และพิจารณาพระอริยสัจทั้ง ๔ อันเป็นไปในญาณ ๓ มีรอบ ๑๒
 แล้วรวมใจหยุดในหยุดกลางของหยุดลงไปที่กลางดวงปัญญา วิมุตติ
 และวิมุตติญาณทัศนะ ธรรมกายพระอนาคามีละเอียดก็จะตกศูนย์
 ปรากฏธรรมกายพระอรหัตมรรค ขนาดหน้าตัก ความสูง และเส้น
 ผ่าศูนย์กลางดวงธรรม ๑๒ วา ขึ้นมาแทนที่ นี่คือ “จตุตถมรรค”
 ในระดับโลกุตตรมรรค ก็ให้ใจของพระธรรมกายอรหัตมรรคนั้น
 จรดหนึ่งลงไปที่ศูนย์กลางธรรมกายนั้น ก็จะถึงดวงธรรมคือ “จตุตถ-
 มรรค” ในระดับโลกุตตรนั้น แล้วต่อไปก็จะถึงดวงอิศีล อริจิต
 อริปัญญาชั้นละเอียด พร้อมกับธรรมกายพระอรหัตหายาบเจริญผาน
 สมบัติ พิจารณาพระอริยสัจในกายอรุปรพหมละเอียด ถูกส่วนเข้า
 “จตุตถมรรค” ก็จะเจริญขึ้น และรวมกันเป็นเอกสมังคี ปหาน
 สัญโญชน์เบื้องสูงอีก ๕ คือ รูปราคะ อรูปราคะ อุทธัจจะ มานะ และ
 อวิชชาลุสยชั้นละเอียดให้พินาศไปได้ ก็จะถึงดวงวิมุตติและวิมุตติ-
 ญาณทัศนะ ธรรมกายพระอรหัตหายาบก็จะตกศูนย์ และปรากฏ
 ธรรมกายพระอรหัตผลใสละเอียด และมีรัศมีสว่างยิ่งนัก กัดับ
 หยาบไปหาละเอียด เป็นธรรมกายพระอรหัตละเอียดนั้นอีกต่อไป

รวมใจหยุดในหยุด กลางของหยุดหนึ่งลงไปที่กลางธรรมกายนั้น ก็จะ
 ถึงดวงธรรม ดวงวิมุตติศีล วิมุตติจิต วิมุตติปัญญา และวิมุตติ วิมุตติ
 ญาณทัศนะชั้นละเอียด จนสุดละเอียด แล้วธรรมกายพระอรหัต-
 ผลก็จะตกศูนย์ ปรากฏธรรมกายพระนิพพาน ใสละเอียดยิ่งนัก ขึ้น
 มาแทนที่ กัดับหยาบไปหาละเอียด เป็นธรรมกายพระนิพพานที่
 ละเอียด ๆ นั้นต่อ ๆ ไปจนสุดละเอียดก็จะถึงอายตนะนิพพาน นี่เป็น
 สอุปาทิเสสนิพพาน ด้วยประการฉะนี้

วิธีที่ ๒ เมื่อเจริญภาวนาได้ถึงธรรมกายโคตรภูละเอียดแล้ว
 ก็ให้ใจของธรรมกายโคตรภูละเอียดนั้นเจริญภาวนาต่อไป โดยที่ยัง
 ไม่ต้องพิจารณาสภาวธรรมและพระอริยสัจก่อน รวมใจหยุดใน
 หยุดหนึ่งลงไปที่กลางของกลางธรรมกายนั้น ก็จะถึงดวงธรรม ดวง
 อิศีล ดวงอริจิต อริปัญญา วิมุตติและวิมุตติญาณทัศนะ ต่อไป
 จนสุดละเอียด ก็จะถึงธรรมกาย พระโสดาหายาบ ซึ่งมีขนาดหน้าตัก
 ความสูงและเส้นผ่าศูนย์กลางดวงธรรม ๕ วา ก็ให้ดับหยาบไปหา
 ละเอียด เป็นธรรมกายพระโสดานั้น แล้วให้ธรรมกายพระโสดาเจริญ
 ภาวนาสืบต่อไป โดยรวมใจหยุดในหยุด กลางของหยุด ก็จะถึง
 ดวงธรรม ดวงอิศีล อริจิต อริปัญญา วิมุตติและวิมุตติญาณทัศนะ
 ต่อไปจนสุดละเอียด ก็จะถึงธรรมกายพระโสดาละเอียด กัดับหยาบไป
 หาละเอียด เป็นธรรมกายพระโสดาละเอียด

ให้ใจของธรรมกายพระโสดาละเอียดเจริญภวนาต่อไปในแบบเดิม ถึงดวงธรรมดวงอิศีล อริจิต อธิปัญญา วิมุตติและวิมุตติญาณทัศนะ ก็จะถึงธรรมกายพระสกทาคามีหยาบ ขนาดหน้าตัก ความสูงและเส้นผ่าศูนย์กลางดวงธรรม ๑๐ วา ก็ดับหยาบไปหาละเอียดเป็นธรรมกายพระสกทาคามีหยาบนั้น ให้ใจของธรรมกายพระสกทาคามีหยาบนั้นเจริญภวนาไปในแบบเดิม ก็จะถึงดวงธรรม ดวงอิศีล อริจิต อธิปัญญา วิมุตติและวิมุตติญาณทัศนะ แล้วก็จะถึงธรรมกายพระสกทาคามีละเอียด ก็ดับหยาบไปหาละเอียด เป็นธรรมกายพระสกทาคามีละเอียด

ให้ใจของธรรมกายพระสกทาคามีละเอียดเจริญภวนาต่อไป ก็จะถึงดวงธรรม ดวงอิศีล อริจิต อธิปัญญา วิมุตติและวิมุตติญาณทัศนะ แล้วก็จะถึงธรรมกายพระอนาคามีหยาบ ขนาดหน้าตัก ความสูงและเส้นผ่าศูนย์กลางดวงธรรม ๑๕ วา ก็ให้ดับหยาบไปหาละเอียด เป็นธรรมกายพระอนาคามีหยาบนั้น และให้ใจของธรรมกายพระอนาคามีหยาบนั้นเจริญภวนา รวมใจหยุดในหยุด กลางของหยุดอีกต่อไป กลางของกลางธรรมกาย ก็จะถึงดวงธรรม ดวงอิศีล อริจิต อธิปัญญา วิมุตติ วิมุตติญาณทัศนะ ก็จะถึงธรรมกายพระอนาคามีละเอียดก็ดับหยาบไปหาละเอียด เป็นธรรมกายพระอนาคามีละเอียด

ให้ใจของธรรมกายพระอนาคามีละเอียดเจริญภวนาอีกต่อไป ก็จะถึงดวงธรรม ดวงอิศีล อริจิต อธิปัญญา วิมุตติ วิมุตติญาณทัศนะ ก็จะถึงธรรมกายพระอรหัตหยาบขนาดหน้าตัก ความสูงและเส้นผ่าศูนย์กลางดวงธรรม ๒๐ วา ก็ดับหยาบไปหาละเอียด เป็นธรรมกายพระอรหัตหยาบนั้น ก็ให้ธรรมกายพระอรหัตหยาบนั้นเจริญภวนาไปในแบบเดิม ก็จะถึงดวงธรรม ดวงอิศีล อริจิต อธิปัญญา วิมุตติและวิมุตติญาณทัศนะ ก็จะถึงธรรมกายพระอรหัตละเอียด ก็ดับหยาบไปหาละเอียดเป็นธรรมกายอรหัตละเอียดนั้น

เมื่อเจริญภวนาได้ถึงธรรมกายอรหัตละเอียด ๗ นี้แล้ว ก็รวมใจของทุกกายให้อยู่ ณ ศูนย์กลางกายพระอรหัตละเอียดนั้น แล้วให้ใจของธรรมกายพระอรหัตนั้นเจริญตามสมบัติเพ่งพิจารณาสภาวธรรมไปที่กลางดวงปฐมมรรคของกายมนุษย์หยาบและมนุษย์ละเอียดให้รู้แจ้งแทงตลอดในพระไตรลักษณ์ และพิจารณาอริยสัจ ๔ อันเป็นไปในญาณ ๓ มีรอบ ๑๒ ให้แจ้งแทงตลอดในพระอริยสัจนั้น “ปฐมมรรค” ในระดับโลกุตตรของธรรมกายพระโสดาปัตติมรรคเจริญขึ้น และรวมกันเป็นเอกสมังคี ก็ปหานสัญญาชนได้ ในทำนองเดียวกันกับวิธีที่ ๑ แล้วก็เพ่งพิจารณาสภาวธรรมและพระอริยสัจ ในกลางดวงทุติยมรรคของกายทิพย์ ทิพย์ละเอียด ต่อไปก็พิจารณาสภาวธรรมและพระอริยสัจในกลางดวงตติยมรรคของรูปพรหม รูป-

พรหมละเอียด และกลางดวงจตุตถมรรคของอรูปพรหม อรูปพรหม
ละเอียด ต่อไปที่ละกาย โดยนัยเดียวกันกับที่กล่าวไว้ในวิธีที่ ๑

เมื่อทุติยมรรคของกายพระสททาคามิ ตติยมรรคของกาย
พระอนาคา และจตุตถมรรคของกายพระอรหันต์เจริญขึ้น และรวมกัน
เป็นเอกสมังคี ก็จะสามารถปหานสัญญาชนิกิเลสเครื่องร้อยรัดให้ติด
อยู่กับโลกให้หมดสิ้นไป เป็นสมุจเฉตปหาน ตามระดับภูมิธรรมที่
ปฏิบัติได้

วิธีที่ ๓ เมื่อผู้ปฏิบัติธรรมได้เจริญภาวนาจนถึงธรรมกาย
อรหันต์ละเอียด ตามนัยที่กล่าวไว้ในวิธีที่ ๒ แล้ว รวมใจของทุกกาย
หยุดนิ่งที่ศูนย์กลางธรรมกายพระอรหันต์ละเอียดนั้น แล้วธรรมกาย
พระอรหันต์ละเอียดนั้นก็เจริญผานสมบัติ พิจารณาสภาวธรรม และ
พระอริยสัจธรรมทั้ง ๔ อันเป็นไปในญาณ ๓ และมีรอบ ๑๒ ณ
ที่ศูนย์กลางดวงปฐมมรรคของมนุษย์ ทุติยมรรคของทิพย์ ตติยมรรค
ของพรหม และจตุตถมรรคของอรูปพรหม พร้อมกันหมดทุกกาย สุด
หยาบสุดละเอียด ให้รู้แจ้งแทงตลอดในพระอริยสัจทั้ง ๔ นั้น เมื่อ
โลกุตตรมรรคในชั้นใดเจริญขึ้นและรวมกันเป็นเอกสมังคี ปหาน
สัญญาชนีได้เพียงใด ก็บรรลุมรรคและผลในชั้นนั้น ตามระดับภูมิธรรม
ที่ปฏิบัติได้

มีข้อสังเกตว่าการเจริญภาวนาตามแนววิชาธรรมกาย
พิจารณาสภาวธรรมและพระอริยสัจทั้ง ๔ อันเป็นไปในญาณ ๓
และมีรอบ ๑๒ เพื่อความบรรลุมรรค ผลและพระนิพพานนั้น
แต่ละท่านย่อมบรรลุมรรคผลไม่เท่ากัน เร็วช้าไม่เท่ากัน และบาง
ท่านก็อาจจะยังมิได้บรรลุมรรคผลใด ๆ คงเป็นแต่โคตรภูบุคคลอยู่
ก็มีมาก ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับบุญบารมีที่สร้างสมอบรมมาไม่เท่ากัน แต่ถึง
อย่างไรก็ตาม ผู้ที่ยังไม่บรรลุมรรคผลเป็นพระอริยบุคคลก็สามารถ
จะเจริญภาวนาให้ถึงธรรมกายที่ละเอียด ๆ ต่อไปได้ และสามารถ
เจริญภาวนาดับหยาบไปหาละเอียด เข้าสู่ธรรมกายอรหันต์ที่ละเอียด ๆ
ต่อไปจนสุดละเอียด และถึงอายตนิพพานได้ ด้วยการขมกิเลส
(วิกขัมภณวิมุตติ) ด้วยเช่นกัน

ความแตกต่างระหว่างธรรมกายของโคตรภูบุคคล กับของ
พระอริยบุคคลนั้น ก็คือว่าธรรมกายของโคตรภูบุคคลนั้น ธรรมกาย
อาจมัวหมอง หรือดับหายไปได้ เมื่อมีกิเลสเข้ามาเจือปนในจิตใจของ
ผู้นั้นมากเข้า ๆ แต่ส่วนธรรมกายของพระอริยบุคคลผู้บรรลุมรรคผล
ในชั้นใด ก็จะใสสว่างอยู่เช่นนั้น ไม่กลับมัวหมองหรือดับหายไป

กล่าวด้วยรายละเอียดของการเจริญภาวนาตามแนววิชา
ธรรมกาย พิจารณาสภาวธรรมและพระอริยสัจทั้ง ๔ อันเป็นไป

ในญาณ ๓ มีรอบ ๑๒ มีดังต่อไปนี้^(๒)

วิธีพิจารณาเห็นธรรมในธรรม : อริยสัจ ๔

ในลำดับนี้ก็จะได้นำการพิจารณาอริยสัจ ๔ ให้เห็นทุกขอริยสัจ สมุทัยอริยสัจ ทุกขนิโรธอริยสัจและมรรคอริยสัจ อีกต่อไป

พึงเข้าใจเสียก่อนว่า ทุกข์เป็นผล สมุทัยเป็นเหตุ นิโรธเป็นผล มรรคเป็นเหตุ

หรืออีกนัยหนึ่ง เพราะสมุทัย ทุกข์จึงเกิด แต่ถ้ามรรคเจริญขึ้นแล้ว นิโรธก็แจ้ง กล่าวคือเมื่อมรรคเจริญขึ้นแล้ว นิโรธคือสภาวะที่ทุกข์ดับเพราะสมุทัยอันเป็นเหตุดับก็แจ้ง เมื่อสมุทัยอันเป็นเหตุแห่งทุกข์ดับ ทุกข์ก็ดับลงตามโดยอัตโนมัติ

๑. ทุกขอริยสัจนั้นมีลักษณะสัณฐานกลม มีสีดำ ๆ ชุ่มฉ่ำ ไม่ผ่องใส ซ่อนอยู่ในกลางดวงอัญญาตาวิสุทธิ ในกลางชั้น ๕ ในกำเนิดธาตุธรรมเดิม มีซ่อนกันอยู่ ๔ ชั้น คือชาติทุกข์ (ทุกข์เพราะเกิด) ชราทุกข์ (ทุกข์เพราะแก่) พยาธิทุกข์ (ทุกข์เพราะ

ความเจ็บไข้ได้ป่วยต่างๆ) และมรณทุกข์ (ทุกข์เพราะความตาย)

ในดวงกลมของทุกข์นั้นยังมีหุ้มซ้อนกันอยู่เป็นชั้น ๆ อีก ๔ ชั้น คือ เห็น จำ คิด รู้ และขยายส่วนหยาบออกมาเป็นกาย ใจ จิต และวิญญาณของกายมนุษย์ ของทิพย์ ของรูปพรหม และของอรูปพรหม ทั้งหยาบและละเอียด ซึ่งเป็นกายโลภะทั้งหมด แต่ทุกข์ส่วนหยาบก็มีอยู่ในกายหยาบคือกายมนุษย์ ทุกข์ส่วนละเอียดก็มีอยู่ในกายที่ละเอียด ๆ คือกายทิพย์ รูปพรหม และอรูปพรหมต่อไปตามลำดับ

เฉพาะทุกข์ของมนุษย์นั้น ชาติทุกข์หรือสิ่งที่เรียกว่าเป็นความเกิดนั้น มีลักษณะเป็นดวงกลมใส ขนาดเล็กเท่าเมล็ดโพ ขนาคโตเท่าดวงจันทร์ สีขาวบริสุทธิ์ ดวงนี้เองเป็นดวงเริ่มเกิดของมนุษย์ทุกคน ถ้าดวงนี้ไม่มาจรดที่กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ กายมนุษย์ก็จะมาเกิดไม่ได้

ใช้ตาหรือญาณของธรรมกายดูความเกิด และเหตุที่จะทำให้เกิด ให้เห็นตลอด แล้วก็ดูความแก่ต่อไป

ความแก่ (ชราทุกข์) นี้ซ่อนอยู่ในกลางดวงเกิด (ชาติทุกข์) มีลักษณะกลม สีดำ เป็นนิล แต่ไม่ใส ขนาดโตเท่าดวงจันทร์ ขนาด

^(๒) จากหนังสือ ทางมรรคผลนิพพาน-รวมธรรมปฏิบัติตามแนววิชชาธรรมกาย หน้า ๕๒๘-๕๔๔

เล็กเท่าฟองไข่แดงของไข่ไก่ เวลาที่ดวงแก้นี้ยังเล็กอยู่ ก็เป็นเวลา
ที่เริ่มแก่ แต่ถ้าดวงนี้ยิ่งโตขึ้น กายก็แก่เข้าทุกที ดวงแก้นี้เองที่เป็น
เหตุให้ร่างกายทรุดโทรม เมื่อแก่มากขึ้นก็ต้องมีเจ็บ (พยาธิทุกข์)
เพราะดวงเจ็บนั่นซ่อนอยู่ในกลางดวงแก้นั่นเอง เป็นดวงกลม ขนาด
เท่า ๆ กันกับดวงเกิด ดวงเจ็บนี้นี้มีสีดำเข้มกว่าดวงแก่ ขณะเมื่อ
ดวงเจ็บนี้นี้มาจรดเข้าในศูนย์กลางดวงแก่เข้าเวลาใด กายมนุษย์ก็
จะต้องเจ็บไข้ทันที เมื่อดวงเจ็บนี้นี้มาจรดหนักเข้า ดวงตาย (มรณทุกข์)
ก็จะเข้ามาซ่อนอยู่ในกลางดวงเจ็บบ้างเป็นดวงกลมขนาดเท่า ๆ กับดวง
เจ็บบ้าง แต่มีสีดำใสประดุจนิลทีเดียว เมื่อดวงนี้เข้ามาจรดกลางดวงเจ็บบ้าง
แล้ว ถ้ามาจรดตรงหัวต่อของกายมนุษย์กับกายทิพย์ พอมาจรด
เข้าเท่านั้นหัวต่อของมนุษย์กับทิพย์ก็จะขาดจากกัน เมื่อกายมนุษย์
ไม่เนื่องกับกายมนุษย์ก็ต้องตายทันที

กายมนุษย์เป็นทุกข์นั้น ก็เพราะอุปาทาน คือความยึดมั่น
ถือ มั่นในขั้นทั้ง ๕ อันได้แก่รูป เวทนา สัญญา สังขารและวิญญาณ
ว่าเป็นตัวตน บุคคล เรา เขา ของเรา ของเขา จึงได้ชื่อว่า รูปอุปาทาน
นักขันโธ เวทनुอุปาทานนักขันโธ สัญญูปาทานนักขันโธ สังขารูปาทาน
นักขันโธ และวิญญาณูปาทานนักขันโธ ทั้งนี้ก็เพราะว่าในขั้นทั้ง
๕ คือในรูป เวทนา สัญญา สังขารและวิญญาณนั้น ต่างก็มีเห็น จำ
คิดและรู้ซ่อนประจำอยู่ แล้วขยายส่วนหยาบออกมาเป็นกาย ใจ จิต

และวิญญาณ เจริญเติบโตขึ้นมาเป็นกายเนื้อและใจนั่นเอง

ขั้นทั้ง ๕ นั้น เป็นประจักษ์ชัดว่าบ้านเรือนที่อาศัยของเห็น จำ
คิด รู้ เมื่อมีอะไรเกิดขึ้นที่ตัวบ้านเรือนที่อาศัย ผู้อาศัยอยู่ คือเห็น จำ
คิด รู้ ซึ่งยึดติดอยู่กับรูป เวทนา สัญญา สังขารและวิญญาณนั่นเอง
ที่รู้สึกเดือดร้อนเป็นทุกข์ เพราะเข้าไปยึดขั้นแต่ละขั้นนั้นนั้นว่าเป็น
ตัวเรา เราเป็นนั่น นั่นมีในเรา นั่นเป็นของเรา ซึ่งรวมเรียกว่า
สัkkายทิฏฐิ ๒๐ (คือแต่ละขั้นนี้มีสัkkายทิฏฐิ ๔ ขั้น ๕ ขั้น จึงเป็น
สัkkายทิฏฐิ ๒๐)

กล่าวโดยย่อ อุปาทานในขั้น ๕ เป็นทุกข์ ดังบาลีพระพุทธร
ภาษิตที่ว่า สงฺขิตเตน ปญฺจุปาทานกฺขณฺธา ทุกฺขา ซึ่งแปลความว่า
ความเข้าไปยึดถือขั้น ๕ เป็นทุกข์ ซึ่งก็คือเห็น จำ คิด รู้นั่นเอง
ที่เข้าไปยึดถือในขั้น ๕ จึงเป็นทุกข์

อนึ่ง ทุกข์ที่เกิดขึ้นก็ได้แต่เพียงกำหนดรู้ไว้ว่าเป็นทุกข์เท่านั้น
จะดับทุกข์ก็ยังไม่ได้ ถ้าจะดับทุกข์ก็ต้องละสมุทัย คือเหตุแห่ง
ทุกข์เสียก่อน ทุกข์จึงจะดับ เพราะทุกข์นี้เกิดขึ้นและตั้งอยู่ได้ก็
เพราะอาศัยสมุทัยเป็นเหตุ คือทุกข์นั้นอยู่ชั้นนอก สมุทัยซ่อนอยู่ชั้น
ใน ชั้นนอกจะเกิดขึ้นได้และเจริญอยู่ได้ก็เพราะอาศัยชั้นในรักษา
ถ้าชั้นในซึ่งเป็นใจกลางดับ ชั้นนอกซึ่งเป็นเสมือนเปลือกหุ้มอยู่ก็

ต้องดับตามไปด้วย เพราะเหตุนั้น การดับทุกข์จึงต้องดับตัวสมุทัย ซึ่งเป็นตัวเหตุเสียก่อน ทุกข์ซึ่งเป็นตัวผลจึงจะดับตาม

เมื่อเห็นแจ้งด้วยตาพระธรรมกาย และรู้แจ้งด้วยญาณ พระธรรมกายว่าความเกิด แก่ เจ็บ และตายนี้ไม่เที่ยง เป็นทุกข์จริง (ทุกข์ขอรียสัจ) เรียกว่าสัจจญาณ และเห็นแจ้งรู้แจ้งด้วยตา และญาณพระธรรมกายว่า ทุกข์ขอรียสัจนี้ควรกำหนดรู้ เรียกว่า กิจจญาณ และว่าความทุกข์ทั้งหลายเหล่านี้เราได้พิจารณา เห็นชัดแจ้ง รู้ชัดแจ้งแล้ว ชื่อว่าบรรลุกตญาณ เช่นนี้เรียกว่า พิจารณาทุกข์สัจซึ่งเป็นไปในญาณ ๓

๒. สมุทัยขอรียสัจ เหตุให้เกิดทุกข์นั้น มีลักษณะสัณฐานกลม สีดำ ชุ่มมัว ไม่ผ่องใส ซ่อนอยู่ในกลางดวงทุกข์สัจ ที่ในกลางชั้น ๕ ในกำเนิดธาตุธรรมเดิมนั้นแหละ ขนาดเล็กเท่าเมล็ดโพ ขนาดโตเท่าดวงจันทร์ มีซ้อนกันอยู่ ๓ ชั้น คือ ดวงกามตัณหา ภาวตัณหา และวิภาวตัณหา มีความละเอียดและดำมากกว่ากันเข้าไปเป็นชั้น ๆ ในดวงสมุทัยนี้ยังมีหุ้มซ้อนกันอยู่ ๕ ชั้น คือเห็น จำ คิดและรู้ ซึ่งขยายส่วนขยายออกมาเป็นกาย ใจ จิตและวิญญาณของกายทิพย์ หยาบ ทิพย์ละเอียด รูปพรหมหยาบ รูปพรหมละเอียด และอรูปพรหม หยาบ อรูปพรหมละเอียด ซึ่งเป็นกายโลเกียะ แต่สมุทัยในแต่ละ

กายนี้หยาบละเอียดตามความหยาบละเอียดของกายแต่ละกาย เข้าไปตามลำดับ

ส่วนรูป เสียง กลิ่น รสและสัมผัสทางกาย ซึ่งเรียกว่า กามคุณ หรือพัสดุกาม และธัมมารมณ ทั้ง ๖ อย่างนี้เป็นของทิพย์ เพราะเกิดขึ้นแล้วก็ดับหายไป คงทิ้งไว้แต่ความยินดี-ยินร้ายให้ปรากฏฝังใจอยู่เท่านั้น กามตัณหา คือความทะยานอยากในกามคุณ ทั้ง ๕ ภาวตัณหา คือความปรารถนาที่จะให้กามคุณที่พึงพอใจที่ตน มีอยู่แล้วให้ดำรงอยู่ และความทะยานอยากในความอยากมี อยากเป็น โนเนเป็นนี้ และวิภาวตัณหา คือความปรารถนาที่จะให้สิ่งที่ไม่เป็นที่พึงพอใจพินาศไป หรือไม่อยากจะได้พบได้เห็น หรือความทะยานอยากที่จะไม่มีไม่เป็นที่ตนไม่พึงปรารถนาทั้งหลาย เหล่านี้มีอยู่ในกอนกายทิพย์ ด้วยเหตุนี้ สิ่งที่เป็นทิพย์ เป็นต้นว่า รูป เสียง กลิ่น รส โผฏฐัพพะ คือสัมผัสทางกาย และธัมมารมณ เหล่านี้ จึงเต็มไปด้วยตัณหา และชุ่มโชกสดชื่นไปด้วยตัณหา

สิ่งที่เป้นทิพย์นั้น เมื่อจุติแล้วก็จะไปแสวงหาที่เกิดใหม่ เรียกว่ากายสัมภเวสี ถ้าแสวงหาที่เกิดได้แล้วก็เรียกว่ากายทิพย์ ซ่อนอยู่ภายในกายมนุษย์ละเอียดนั้นแหละ จึงกล่าวว่า ทุกข์เกิดขึ้น ตั้งอยู่และเจริญอยู่ได้ ก็เพราะอาศัยสมุทัยซึ่งมีอยู่ในกอนกายทิพย์

เป็นเหตุ

และถ้าใครจะขออย่าว่า กำเนิดเดิมของทิพย์ รูปพรหม อรูปพรหม ทั้งหยาบและละเอียดนั้น ก็มีใช้อื่นไกล ก็คือเห็น จำ คิดและรู้ ซึ่งขยายส่วนหยาบออกมาจากขั้น ๕ ที่กลางกำเนิดธาตุธรรมเดิม ซึ่งตั้งอยู่ที่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์นั่นเอง

โดยเหตุนี้ กายทั้ง ๘ คือ กายมนุษย์ มนุษย์ละเอียด กายทิพย์ ทิพย์ละเอียด กายรูปพรหม รูปพรหมละเอียด และกายอรูปพรหม อรูปพรหมละเอียด ซึ่งเป็นกายโลกียะจึงต้องตกอยู่ในอาณัติแห่งพระไตรลักษณ์ คือความเป็นอนิจจัง ทุกขัง และอนัตตา

เมื่อเห็นด้วยตาและรู้แจ้งด้วยญาณพระธรรมกายว่า กาม ตัณหา ภวตัณหาและวิภวตัณหา ซึ่งรวมเรียกว่าสมุทัยนี้ เป็นเหตุให้เกิดทุกข์จริง (สมุทัยอริยสัจ) ชื่อว่าได้บรรลุสัจจญาณ เห็นแจ้งด้วยตาธรรมกาย รู้แจ้งด้วยญาณธรรมกายว่า สมุทัยอริยสัจนี้ควรละ ชื่อว่าได้บรรลุกิจจญาณ และเห็นแจ้งรู้แจ้งด้วยญาณธรรมกายว่า สมุทัยอริยสัจนี้เราจะได้แล้ว ชื่อว่าได้บรรลุทุกตญาณ ดังนั้นเรียกว่า พิจารณาสมุทัยอริยสัจเป็นไปในญาณ ๓

๓. ทุกขนิโรธอริยสัจ เมื่อเห็นแจ้งรู้แจ้งในสมุทัยอริยสัจแล้ว

ก็ต้องดูให้รู้ถึงสภาวะที่ทุกข์ดับเพราะเหตุดับ ที่เรียกว่าทุกขนิโรธอริยสัจนี้ เป็นดวงกลมใสซ้อนอยู่ในสมุทัยอริยสัจ ในกลางขั้น ๕ ในกำเนิดธาตุธรรมเดิม ซึ่งตั้งอยู่ที่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์นั้นแหละ มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๕ วา มีหุ้มซ้อนกันอยู่ ๔ ชั้น คือเห็น จำ คิดและรู้ ซึ่งขยายส่วนหยาบออกมาเป็นกาย ใจ จิต และวิญญาณ (คือญาณ) ของกายธรรม

ขณะเมื่อมีนิโรธแล้ว สมุทัยย่อมหมดไป เหมือนรัศมีของพระอาทิตย์ที่ขจัดความมืดให้หายไปฉะนั้น

อนึ่ง ใครจะขอทบทวนไปถึงที่เคยได้แนะนำวิธีพิจารณาเห็นจิตในจิต คืออาสวกิเลสซึ่งเอบ อาบ ซึม ซาบ ปน เป็น อยู่ในเห็น จำ คิดและรู้ ของกายโลกียะทั้ง ๘ ว่า เมื่อเจริญภาวนาได้ถึงธรรมกายแล้วนั้น ใจของธรรมกายอันประกอบด้วยเห็น จำ คิด รู้ ย่อมสิ้นรส สิ้นชาติจากอาสวะจนจิตสนิท และเห็น จำ คิด รู้ นั้น ก็กลับเป็นอาสวกิเลสญาณ ส่วนอวิชชาเครื่องหุ้มรู้ นั้น ก็กลับเป็นตัววิขา ให้รู้แจ้งในสัจธรรมขึ้นมาทันที เห็น จำ คิดและรู้ จึงเบิกบานเต็มที่ ขยายโตขึ้นเต็มส่วน ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางเท่าหน้าตักของพระธรรมกาย เห็น จำ คิดและรู้ ในก่อนทุกข์และสมุทัยของกายโลกียะเดิมจึงดับหมด เมื่อเจริญภาวนาถึงธรรมกาย นับตั้งแต่กายลำดับที่ ๙ ซึ่งเป็นกาย

โลกุตตระเป็นต้นไป จนสุดธรรมกายพระอรหันต์ละเอียด

กายธรรม หรือธรรมกาย ซึ่งเป็นกายโลกุตตระจึงพ้นจาก
อาณัติแห่งพระไตรลักษณ์ กลับเป็นนิจัง สุขังและอิตตา ด้วยประการ
ดังนี้ .

เมื่อได้เห็นด้วยตาพระธรรมกาย รู้แจ้งด้วยญาณพระธรรมกาย
ว่า สภาวะที่ทุกข์ดับเพราะเหตุดับ คือนิโรธอริยสัจ มีได้ เป็นได้จริง
เรียกว่าได้บรรลุสัจจญาณ และเห็นด้วยตาพระธรรมกาย และรู้แจ้ง
ด้วยญาณพระธรรมกายว่า นิโรธอริยสัจนี้ควรทำให้แจ้ง ชื่อว่าได้บรรลุ
กิจจญาณ และเห็นด้วยตาพระธรรมกาย รู้แจ้งด้วยญาณพระธรรมกาย
ว่า นิโรธอริยสัจนี้เราได้กระทำให้แจ้งแล้ว ชื่อว่าได้บรรลุกตญาณ

ดังนั้นคือการพิจารณานิโรธอริยสัจ เป็นไปในญาณ

๔. มรรคสัจ หรือทุกข์นิโรธคามินีปฏิปทาอริยสัจ ทางดำเนิน
เพื่อความดับทุกข์เมื่อเห็นแจ้งรู้แจ้งในนิโรธอริยสัจแล้ว ก็พึงพิจารณา
และกระทำมรรคให้เกิดขึ้น ให้เจริญขึ้นอีกต่อไป

มรรคอริยสัจนั้น เป็นดวงกลมใสสะอาดบริสุทธิ์ยิ่งนัก มีขนาด
เส้นผ่าศูนย์กลางเท่าหน้าตักและความสูงของพระธรรมกาย ช้อนอยู่ใน
กลางนิโรธอริยสัจ ที่ในกลางชั้น ๕ ในกลางกำเนิดธาตุธรรมเดิม ซึ่ง

ตั้งอยู่ที่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์นั่นเอง มรรคอริยสัจ
นี้ก็คือ

ดวงศีล ซึ่งมีช้อนกันอยู่ ๓ ชั้น คือ สัมมาวาจา วาจาชอบ
สัมมากัมมันโต การงานชอบ สัมมาอาชีโว การเลี้ยงชอบ

ดวงสมาธิ ซึ่งมีช้อนกันอยู่อีก ๓ ชั้นเข้าไปข้างใน คือ
สัมมาวายาโม ความเพียรชอบ สัมมาสติ ความระลึกชอบ และ
สัมมาสมาธิ ความตั้งใจมั่นชอบ

ดวงปัญญา ซึ่งมีช้อนกันอยู่อีก ๒ ชั้นเข้าไปข้างในอีก คือ
สัมมาทิฐิ ปัญญาอันเห็นชอบในอริยสัจ และสัมมาสังกัปปो ความ
ดำริชอบ

และในมรรคอริยสัจแต่ละดวงนั้นก็ยังมีช้อนอีก ๔ ชั้น คือ
เห็น จำ คิดและรู้ ซึ่งขยายส่วนหยาบออกมาเป็น กาย ใจ จิต วิญญาณ
(ญาณ) ของพระธรรมกายตั้งแต่พระโสดาหยาบ (ปัตติมรรค) ขึ้นไป
กล่าวคือ กายเป็นพระพุทธรัตตะ ใจเป็นพระธรรมรัตตะ จิตเป็นพระ
สังขารัตตะ และวิญญาณซึ่งขยายเต็มส่วนแล้ว กลับเป็นญาณ คือ
ญาณรัตตะ

เมื่อได้เห็นด้วยตาพระธรรมกาย รู้แจ้งด้วยญาณพระธรรมกาย

ว่า มรรคอรียสัจนี้เป็นทางดับทุกข์ได้จริง (ทุกข์นิโรธคามินีปฏิปทา อรียสัจ) ชื่อว่าได้บรรลุสัจจญาณ เห็นแจ้งด้วยตาพระธรรมกาย รู้แจ้งด้วยญาณพระธรรมกายว่า มรรคอรียสัจนี้ควรเจริญ ชื่อว่าได้บรรลุกิจจญาณ และเห็นแจ้งด้วยตาพระธรรมกาย รู้แจ้งด้วยญาณพระธรรมกายว่า ทุกขนิโรธคามินีปฏิปทาอรียสัจนี้ เราได้เจริญแล้ว ชื่อว่าได้บรรลุตญาณ

นี่คือการพิจารณามรรคอรียสัจ เป็นไปในญาณ ๓

ญาณ หรือ ปรีชาญาณ ๓ นี้ เมื่อเป็นไปในอรียสัจ ๔ จึงมีอาการ ๑๒

เจริญฌานสมาบัติเข้ามรรคผล

๑. ใช้ตา (ญาณ) พระธรรมกายแทงตลอดอรียสัจที่กลางกายมนุษย์ เห็นอรียสัจเหล่านี้พร้อมกับเดินสมาบัติ เมื่อถูกส่วนเข้าพระธรรมกายก็ตกศูนย์เป็นดวงใส วัดผ่าศูนย์กลาง ๕ วา ในไม่ช้าศูนย์นั้นก็กลับเป็นพระธรรมกายหน้าตักกว้าง ๕ วา สูง ๕ วา เกตุดอกบัวตูม นี่เป็นพระโสดาปัตติมรรค ธรรมกายพระโสดาปัตติมรรคเจริญฌานสมาบัติหยุดในหยุด กลางของหยุดนิ่งลงไปที่กลางดวงธรรม

ดวงอริสีล อริจิต อธิปัญญา วิมุตติ วิมุตติญาณทัศนะ แล้วจะตกศูนย์ปรากฏธรรมกายพระโสดาปัตติผล ไสแจ่มและมีรัศมีสว่างขึ้น ก็ดับหายเข้าไปหาละเอียดเป็นธรรมกายพระโสดาละเอียดนั้น

เมื่อผู้ปฏิบัติภาวนาสามารถเจริญปัญญาารู้แจ้งในพระสัจธรรมดังกล่าว จนถึงละสัญญาชนีเปื้องต่ำ คือสัkkายาทิฏฐิ วิจิกิจจาและสิลพตปราคาสได้แล้ว ก็ได้บรรลุมรรคผลเป็นพระโสดาบัน และก็จะเห็นธรรมกายพระโสดาใสละเอียดอยู่ตลอดเวลา ไม่กลับมัวหมองหรือเล็กเข้ามาอีก

๒. แล้วธรรมกายพระโสดาปัตติผล (ละเอียด) นั้นเข้าฌานดูอรียสัจของกายทิพย์ให้เห็นจริงในทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค ทำนองเดียวกับที่กล่าวมาแล้ว เมื่อถูกส่วนเข้าธรรมกายพระโสดาก็ตกศูนย์เป็นดวงใส วัดเส้นผ่าศูนย์กลางได้ ๑๐ วา ในไม่ช้าศูนย์นั้นก็กลับเป็นพระธรรมกายหน้าตักกว้าง ๑๐ วา สูง ๑๐ วา เกตุดอกบัวตูม นี่เป็นพระสกทาคามีมรรค ก็ให้ใจของธรรมกายพระสกทาคามีมรรคเจริญฌานสมาบัติรวมใจหยุดนิ่งลงไปที่ศูนย์กลางดวงธรรม อริสีล อริจิต อธิปัญญา ถึงวิมุตติ วิมุตติญาณทัศนะ ก็จะตกศูนย์ปรากฏธรรมกายพระสกทาคามีผล ไสแจ่มและมีรัศมีสว่างขึ้น ก็ดับหายเข้าไปหาละเอียดเป็นธรรมกายพระสกทาคามีผลนั้น

เมื่อพระอริยบุคคลนั้นสามารถละโลภะ โทสะ และโมหะ จนเบาบางลงมากแล้ว ก็ได้รับบรรลุผลเป็นพระสกทาคามี และท่านก็จะเห็นธรรมกายพระสกทาคามีใสละเอียดยู่ตลอดเวลา

๓. แล้วธรรมกายพระสกทาคามีผล (ละเอียดย) นั้นเข้ามาตามดูอริยสัจของกายรูปพรหมให้เห็นจริงในทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค เมื่อถูกส่วนเข้า ธรรมกายพระสกทาคามีก็ตกศูนย์เป็นดวงใส วัดเส้นผ่าศูนย์กลางได้ ๑๕ วา ในไม่ช้าศูนย์นั้นก็กลับเป็นพระธรรมกาย หน้าตักกว้าง ๑๕ วา สูง ๑๕ วา เกตุดอกบัวตูม นี่เป็นพระอนาคามีมรรค ก็ให้ใจของธรรมกายพระอนาคามีมรรคนั้นเจริญตามสมาบัติ รวมใจหยุดนิ่งลงไปที่กลางดวงธรรมอริสัจ อริจิต อธิปัญญา วิมุตติและวิมุตติญาณทัศนะต่อไป ก็จะตกศูนย์และปรากฏธรรมกายพระอนาคามีผลใสแจ่มและมีรัศมีสว่างยิ่งขึ้นไปอีก ก็ดับหายเข้าไปหาละเอียดยเป็นธรรมกายพระอนาคามีผลนั้น

เมื่อพระอริยบุคคลนั้นละกามราคานุสัยและปฏิฆานุสัยได้อีก ก็ได้รับบรรลุผลเป็นพระอนาคามี และก็จะเห็นธรรมกายพระอนาคามีของท่านใสละเอียดยู่ตลอดเวลา

๔. แล้วธรรมกายพระอนาคามีผลนั้นเข้ามาตามดูอริยสัจของกายรูปพรหมให้เห็นจริงในทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค เมื่อถูกส่วนเข้า

ธรรมกายพระอนาคามีก็ตกศูนย์เป็นดวงใส วัดเส้นผ่าศูนย์กลางได้ ๒๐ วา ในไม่ช้าศูนย์นั้นก็กลับเป็นพระธรรมกายหน้าตักกว้าง ๒๐ วา สูง ๒๐ วา เกตุดอกบัวตูม นี่เป็นพระอรหัตมรรคแล้ว ก็ให้ใจของธรรมกายพระอรหัตมรรคเจริญตามสมาบัติ รวมใจหยุดในหยุดนิ่งลงไปที่กลางดวงธรรม อริสัจ อริจิต อธิปัญญา วิมุตติ วิมุตติญาณทัศนะ ก็จะตกศูนย์ปรากฏธรรมกายพระอรหัตผลใสแจ่มและมีรัศมีสว่างยิ่งนัก ขึ้นมาก็ให้ดับหายเข้าไปหาละเอียดยเป็นธรรมกายพระอรหัตผลนั้น

สำหรับพระอริยบุคคลที่สามารถละสัญญาชนเบื้องสูงอีก ๕ ประการ คือรูปราคะ อรูปราคะ มานะ อุทธัจจะ และอวิชชาได้โดยเด็ดขาดแล้วก็บรรลุผล เป็นพระอรหันต์ขีณาสพ และจะเห็นธรรมกายพระอรหัตของท่านใสละเอียดยและมีรัศมีสว่างอยู่ตลอดเวลา ไม่กลับมัวหมองหรือเล็กลงอีก และก็จะมีความหยั่งรู้ว่าท่านได้บรรลุพระอรหัตผลแล้ว

เมื่อได้ธรรมกายพระอรหัตผลนี้แล้ว ใจของธรรมกายอรหัตผลนั้นก็จรดนิ่งลงที่ศูนย์กลางกายอีกต่อไป หยุดนิ่งถูกส่วนเข้า ศูนย์กลางนั้นกว้างออก ธรรมกายที่บรรลุอรหัตผลแล้วที่ละเอียดย ๆ ชื่อว่า “พระนิพพาน” ก็จะปรากฏขึ้น ก็ดับหายเข้าไปหาละเอียดยเป็นธรรมกายพระนิพพานที่ละเอียดย ๆ ต่อ ๆ ไป จนสุดละเอียดยนับไม่ถ้วน ก็จะตก

ศูนย์เข้าสู่อายตณนิพพาน กล่าวคือธรรมกายพระนิพพานที่สละละเอียด
จะไปปรากฏในอายตณนิพพาน ก็ให้ซ้อนสลับทับทวิกับธรรมกายพระ
นิพพานของพระพุทธเจ้าถึงองค์ต้น ๆ ไปจนสละละเอียดแล้วหยุด
ตรึกนิ่ง เพื่อฟังตรัสรู้ในธรรมที่ควรรู้อีกต่อไป

ในการเจริญสมาบัติพิจารณาพระอริยสัจทั้ง ๔ นี้ เมื่อกำหนด
รู้ทุกข์ สมุทัย นิโรธและมรรค ทั้งในแง่สัจจญาณ กิจจญาณและ
กตญาณแล้ว ญาณทั้งสามกลุ่มนี้เองที่เป็นปัญญาที่ผุดขึ้นมาเองใน
ระหว่างปฏิบัติ เป็นปัญญาที่ทำให้รู้ว่าสัจธรรมนั้นมีจริง ถ้าเพียร
ปฏิบัติอย่างถูกต้องไม่ทอดทิ้งก็จะพ้นจากทุกข์ได้ ญาณทั้งสามกลุ่ม
รวม ๑๒ ญาณของอริยสัจในตอนนี้อยู่เปรียบเหมือนจอบเสียมที่นำมา
ใช้ในการขุดพื้นดิน เพื่อกระแสรบปัญหาจะสามารถไหลไปนิพพิทา-
ญาณ ที่นั่นญาณทั้ง ๑๒ ญาณของอริยสัจจะวิวัฒนาการเป็นปฏิจ-
สมุปบาทธรรม ๑๒ (โปรดดูปฏิสัมภิทามรรค มหาวรรค ญาณกถา ข้อ
๑๐ ถึงข้อ ๒๙) ทำให้สามารถกำหนดรู้อนิจจังและสมุทัย ซึ่งเป็นต้นทาง
ให้กำหนดรู้อริยสัจและพระไตรลักษณ์ขึ้นละเอียดซึ่งเป็นธรรมาวุธ
อันคมกล้าปราบหนัสญ์พินาศไปในพริบตา

ญาณทั้งสามกลุ่ม คือ สัจจญาณ กิจจญาณ และกตญาณ หรือ
อริยสัจ ๑๒ นี้ จะเห็นและกำหนดรู้ได้ก็โดยทางเจโตสมาธิ หรือวิชา

ธรรมกายเท่านั้น ในพระไตรปิฎกมีระบุอย่างชัดเจนไว้ในธรรม
จักกัปวัตตตนสูตรปฐมเทศนา พระวินัยปิฎกข้อ ๑๕ และ ๑๖ ว่า
เป็นญาณทัสนะมีรอบ ๓ มีอาการ ๑๒

ผู้ปฏิบัติวิปัสสนาแบบไตรลักษณ์ที่เคยปฏิบัติสมถะมาก่อน
กำหนดรู้ญาณทั้งสามนี้ได้เมื่ออุทัยพยานเกิด จะต้องแทงตลอด
อริยสัจขั้นหยาบนี้ก่อน วัณณญาณจึงจะเกิดตามมา

มงคลชีวิต ข้อ ๓๘ เขม-จิตเกษมจากโยคะ เป็นมงคลอันประเสริฐสุด

โดย

พระภวนาโกศลเถร (วีระ คณุตตโม)

รองเจ้าอาวาสและอาจารย์ใหญ่ฝ่ายวิปัสสนา

วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ

รองประธาน สถาบันพุทธภวนาวิชชาธรรมกาย

ดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี

.....

เจริญพร ท่านสาธุชนผู้ฟังทุกท่าน

วันนี้อาตมาภาพจักได้แสดงมงคลชีวิต ข้อ ๓๘ ตามที่สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้แสดงไว้ว่า เขม เอตมม คมุตตม ซึ่งแปลความว่า “จิตเกษมจากโยคะ เป็นมงคลอันประเสริฐสูงสุด” ความจริงมงคลข้อที่ ๓๘ นี้พระพุทธองค์ได้แสดงรวมอยู่ในพระคาถาที่ ๑๐

ซึ่งมี ๔ มงคลด้วยกันคือ จิตไม่หวั่นไหว ๑ จิตไม่มีความโสภ ๑ จิตปราศจากธุลี ๑ และจิตเกษมจากโยคะ ๑ เป็นมงคลอันประเสริฐ เพราะเป็นจิตชั้นโลกุตตระหรือจิตที่พ้นโลก ผู้ปฏิบัติธรรมที่บรรลู่ถึงจิตชั้นโลกุตตระแล้ว ย่อมไม่พ่ายแพ้แก่ข้าศึกศัตรูทุกแห่งหน และย่อมถึงซึ่งความสวัสดิมีชัยในทุกสถานโดยแท้

คำว่า “โยคะ” นั้นเป็นธรรมชาติของกิเลสประเภทที่เป็นเครื่องประกอบ หรือผูกสัตว์โลกให้ติดอยู่ในโลภียวิสัย หรือในภพภูมิต่าง ๆ มีอยู่ ๔ ประการใหญ่ ๆ ด้วยกันคือ

(๑) กามโยคะ คือกิเลสประเภทที่เป็น ความยินดี พอใจ ยึดติดอยู่ในกามคุณทั้ง ๕ ได้แก่ความยินดี พอใจ ยึดติดอยู่ในรูป เสียง กลิ่น รส และสัมผัสผัสสทางกาย

(๒) ภวโยคะ คือกิเลสประเภทที่เป็นความยินดี พอใจ ยึดติดอยู่ในภพภูมิต่าง ๆ นับตั้งแต่ผู้ที่มักฉุนเฉียวเกรี้ยวกราดด้วยอำนาจโทสะ หรือมักมากในกามคุณ หรือมีความโลภ ทะยานอยากได้ อยากมี อยากเป็น หรือมักหลงไหลในสิ่งใด ๆ ที่ไร้สาระ เหล่านี้ย่อมมีผลให้ติดอยู่ในกามภพในระดับทุกคติ ความโลภในระดับกลางขึ้นไปอีก เช่นว่าประกอบทานกุศล ศีลกุศล ด้วยความปรารถนาที่จะเสวยสุขอยู่ในกามภพในระดับสุคติ เช่น ทำทานปรารถนาวิมานในเทวโลก หรือ

ปรารถนาทรัพย์สมบัติในมนุษย์โลก โดยไม่เจริญปัญญาเพื่อความหลุดพ้นจากภพภูมิเหล่านี้ หรือความยินดีพอใจยึดติดอยู่ในรูปฌานหรือในรูปฌานที่ละเอียดยิ่งขึ้นไปอีก โดยไม่เจริญปัญญาเพื่อความหลุดพ้นจากภพภูมิเหล่านี้ เป็นต้น

(๓) **ทกฺขิโยคะ** คือกิเลสประเภทที่เป็นความยินดี พอใจหลงยึดติดอยู่ในความเห็นผิด เช่นว่า บาป บุญ คุณ โทษ ไม่มี คุณพระพุทธรูป พระธรรม พระสงฆ์ หรือคุณพระรัตนตรัยไม่มี หรือความเห็นผิดว่าทุกสิ่งทุกอย่างในโลกนี้ไม่มีอะไรสูญ ที่เรียกว่า “สัสสตทกฺขิ” หรือเห็นว่าอะไร ๆ ในโลกล้วนแต่สูญหมด ที่เรียกว่า “อจุเจททกฺขิ”

(๔) **อวิชชาโยคะ** คือกิเลสประเภทความยินดี พอใจ ยึดติดอยู่กับความไม่รู้จักสภาวะของธรรมชาติตามที่เป็นจริง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความไม่รู้จักทุกข์ที่แท้ เหตุแห่งทุกข์ สภาวะที่ทุกข์ดับเพราะเหตุดับ และทางปฏิบัติสายกลางเพื่อความพ้นทุกข์อันถาวร และความไม่รู้เหตุในเหตุ ถึงต้น ๆ เหตุแห่งทุกข์ที่สัมพันธ์กันดุจลูกโซ่ ก็ปิดใจปิดปัญญาตนเอง ไม่ยอมรับรู้แม้จะมีผู้แนะนำสั่งสอน จมดิ่งอยู่ในความมืดมนนั้น

จิตของบุคคลจะเกษมจากโยคะ คือ กิเลสที่เป็นธรรมชาติเครื่องประกอบสัตว์หรือผูกสัตว์ให้ติดอยู่กับโลก หรือติดอยู่ในโลกีย-

วิสัย เวียนว้ายตายเกิดอยู่ในภพภูมิต่าง ๆ ได้ พันโลกียวิสัยหรือพันโลกไปได้โดยเด็ดขาดก็แต่โดยการเข้าถึงพระรัตนตรัยคือพระพุทธรัตตะ พระธรรมรัตตะและพระสังฆรัตตะ และปฏิบัติพระสัทธรรมอันพระพุทธรเจ้าได้ทรงตรัสไว้ดีแล้ว คือพระอริยมรรคมีองค์ ๘ อันเชื่อว่าเป็นทางสายกลางได้แก่

ปัญญาอันเห็นชอบในพระอริยสัจทั้ง ๔ แห่ง ความดำริชอบ กล่าวคือดำริออกจากกามคุณและความพยายาบท เป็นต้น หนึ่ง ซึ่งสองประการนี้สงเคราะห์เข้าในการอบรม “ปัญญา”

การกล่าวแต่จากที่ชอบ ไม่โกหกหลอกลวงผู้อื่น ไม่ยุให้ร้าย ดำให้ร้าย ให้เกิดความแตกแยกสามัคคี ไม่กล่าวคำหยาบคาย หรือเพื่อเจ้าในเรื่องที่ไร้สาระ อีกหนึ่ง การประกอบกิจการงานที่ชอบ หนึ่ง และการหาเลี้ยงชีพโดยชอบ ไม่หลอกลวงเขาเลี้ยงชีพ อีกหนึ่ง สามประการนี้สงเคราะห์เข้าในการอบรม “ศีล”

ประกอบความเพียรโดยชอบเพื่อกำจัดกิเลสที่เกิดขึ้นแล้ว ระวังกิเลสที่ยังไม่เกิดมิให้เกิดขึ้น เพียรสร้างบุญกุศล ให้เกิดขึ้นในสันดาน และเพียรระวังรักษากุศลที่เกิดขึ้นแล้วมิให้เสื่อม นี่อีกประการหนึ่ง การตั้งสติมั่นไว้โดยชอบ กล่าวคือ ความมีสติพิจารณาเห็นกายในกาย เห็นเวทนาในเวทนา เห็นจิตในจิต และเห็นธรรมใน

ธรรม เป็นทั้ง ณ ภายในและ ณ ภายนอก อีกหนึ่ง และการมีสมาธิชอบ กล่าวคือเจริญปฐมฌาน ทุติยฌาน ตติยฌาน และ จตุตถฌาน เพื่อเจริญปัญญาารู้แจ้งในพระสัจธรรมตามที่เป็นจริง อีกหนึ่ง สาม ประการนี้สังเคราะห์เข้าในการอบรม “สมาธิ” หรือการอบรม “จิต”

การปฏิบัติพระสัทธรรมเพื่อความเข้าถึงพระรัตนตรัยนั้น แต่ละบุคคลย่อมอบรมกาย วาจาและใจของตนโดยศีล สมาธิและ ปัญญา อันมีนัยอยู่ในพระปริยัตถมืองค์ ๘ ประการนั่นเอง แต่ความ เข้าถึงนั้นอาจแตกต่างกันตามระดับภูมิธรรมของแต่ละท่านที่ปฏิบัติได้ กล่าวคือ

เบื้องต้น ก็อาจจะถึงพระรัตนตรัยแต่เพียงในฐานะเป็นที่ระลึก เคารพบูชา กราบไหว้พอเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ

เบื้องกลาง ก็จะได้ถึงพระรัตนตรัยโดยถือเป็นแนวดำเนินชีวิต ไปสู่ความเจริญรุ่งเรืองและสันติสุขในระดับโลก ๆ หลีกเลี่ยงการ ดำเนินชีวิตไปสู่ความเสี่ยงที่เป็นความทุกข์เดือดร้อนได้

เบื้องสูง ก็จะได้ถึงพระรัตนตรัย โดยเป็นธรรมเครื่องกำจัดกิเลส เหตุแห่งทุกข์ทั้งในระดับกิเลสหยาบ กิเลสระดับกลาง ๆ และระดับ ละเอียด จนสุดละเอียดถึงขั้นรักษาโรคทางใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโยคะ

คือกิเลสเครื่องผูกติดกับโลก และสัญญาชนกิเลสเครื่องร้อยรัดให้ ติดอยู่กับโลกให้หมดสิ้นไป ได้บรรลุมรรค ผล นิพพาน ตามระดับ ภูมิธรรมที่ปฏิบัติได้

วิธีปฏิบัติพระสัทธรรมเพื่อเข้าถึงพระรัตนตรัยดังกล่าว โดย ทางปฏิบัติก็ให้มีสติพิจารณาเห็นกายในกาย เห็นเวทนาในเวทนา เห็น จิตในจิต และเห็นธรรมในธรรม เป็นทั้ง ณ ภายใน และ ณ ภายนอก ซึ่งสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ทรงยกย่องว่าเป็น “เอกายนมรรค” หนทางไปอันเอก กล่าวคือให้รวมใจหยุดในหยุดไว้เสมอ ณ ตรงกลาง กำเนิดธาตุธรรมเดิม ต่อตรงศูนย์กลางกาย เห็นระดับราวสะดือ ประมาณ ๒ นิ้วมือ ซึ่งเป็นที่ตั้งถาวรของ “ใจ” เมื่อใจหยุดนิ่ง ถูกส่วนเข้า ก็จะได้ถึงและเห็นดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ ไส บริสุทธิ์ประมาณเท่าฟองไข่แดงของไข่ไก่ อย่างโตเท่าดวงจันทร์ ดวง อาทิตย์ รวมใจหยุดในหยุด ตรงกลางของดวงธรรมนั้น ก็จะได้ถึง และเห็นดวงศีลเป็นศีลบริสุทธิ์ในพระกัมมัฏฐาน ตราบใจที่ใจจรดอยู่ ที่กลางของกลางดวงศีลนี้ไว้เสมอแล้ว เจตนา ความคิด อารมณ์ทางใจ เป็นอันบริสุทธิ์หมด หยุดนิ่ง กลางของหยุด ที่ตรงกลางดวงศีลนี้ ก็ จะถึงและเห็นดวงสมาธิที่ใสละเอียดยิ่งนัก เมื่อจิตจรดนิ่งอยู่ที่กลาง ของกลางดวงสมาธินี้แล้ว อารมณ์คือ วิตก วิचार ปีติ สุข และ เอกัคคตารมณ์ย่อมเกิดขึ้นปหานกิเลสนิวรณ์ให้หมดสิ้นไป จึงเชื่อว่า

เป็นอธิจิตหรือจิตยิ่ง สมายิยัง กล่าวคือสมาธิในระดับนี้เองที่จัดว่าเป็นฌานจิตในขั้นปฐมฌานซึ่งจะพัฒนาไปสู่ทุติยฌาน ตติยฌาน และจตุตถฌานได้สะดวก เมื่อรวมใจหยุดในหยุดกลางของหยุด ที่ตรงกลางของกลางดวงสมาธินี้แล้วก็จะถึงดวงปัญญา วิมุตติ และวิมุตติญาณทัสสนะต่อไปตามลำดับ แล้วก็จะถึงกายมมนุษย์ละเอียด ซึ่งเป็นกายในกาย ณ ภายในชั้นที่สอง นับต่อจากกายมมนุษย์หยาบ

ก็ให้กายมมนุษย์ละเอียดนั้นเองเจริญภวนาไปในแบบเดียวกัน คือจรตใจของกายมมนุษย์ละเอียดลงไปที่กลางของกลางกำเนิดธาตุธรรมเดิมอีกต่อไป ก็จะถึงดวงธรรม ดวงศีล ดวงสมาธิ ดวงปัญญา ดวงวิมุตติ และวิมุตติญาณทัสสนะ อีกต่อไปก็จะถึงกายในกาย ณ ภายในละเอียดเข้าไปตามลำดับ คือถึงกายทิพย์หยาบ ทิพย์ละเอียด กายรูปพรหมหยาบ รูปพรหมละเอียด กายอรูปพรหมหยาบ อรูปพรหมละเอียด

พอสุดละเอียดต่อไปอีก ก็จะถึงกายธรรม หรือธรรมกาย ซึ่งเป็นกายโลกุตระหรือเป็นกายที่พ้นโลก เป็นธาตุล้วน ธรรมล้วน ที่ไม่ประกอบด้วยปัจจัยปรุงแต่ง และไม่ต้องตกอยู่ในสามัญลักษณ์ คือความเป็นอนิจจัง ทุกขัง และอนัตตา

ธรรมกาย มีพุทธลักษณะเหมือนพระพุทธปฏิมากร เกตุ

ดอกบัวตูม ขาวใส บริสุทธิ์ และรัศมีปรากฏสว่างมาก ขนาดมาตรฐานเบื้องต้น ๔ วาครึ่ง และสุดละเอียดขึ้นไปถึง ๒๐ วาขึ้นไป ธรรมกายนี้เองคือพระพุทธรัตตะที่พระพุทธรองค์ได้แสดงแก่วาเสฏฐะ มีปรากฏในพระสูตรตันตปิฎก ทิฆนิกาย ปาฎิกวรรค อัครัญญสูตร พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับหลวงเล่มที่ ๑๑ หน้า ๗๕ - ๗๖ ความว่า “ดูกร วาเสฏฐะและภราทวาชะ ก็ผู้ใดแลมีศรัทธาตั้งมั่นเกิดขึ้นแล้ว แต่รากแก้ว คืออริยมรรค ประดิษฐานมั่นคง อันสมณพราหมณ์ เทวดา มาร พรหม หรือผู้ใดผู้หนึ่งในโลก ไม่พรากไปได้ ควรเรียกผู้นั้นว่าเป็นบุตรเกิดแต่พระอุระ เกิดแต่พระโอษฐ์ของพระผู้มีพระภาค เป็นผู้เกิดแต่พระธรรม เป็นผู้ที่มีพระธรรมเนรมิตขึ้น เป็นผู้รับมรดกพระธรรม ข้อนั้นเพราะเหตุไร ก็เพราะว่า คำว่าธรรมกายก็ดี ว่าพรหมกายก็ดี ว่าธรรมภูตก็ดี เป็นชื่อของตถาคต”

ธรรมกายนั้นเอง คือพระพุทธรัตตะ ธรรมที่ทำให้เป็นธรรมกาย คือพระธรรมรัตตะ และธรรมกายที่ละเอียด คือพระสังฆรัตตะ ผู้ปฏิบัติ และรักษาพระสัทธรรมของพระพุทธเจ้าไว้

เมื่อถึงพระรัตนตรัยนี้แล้ว อาศัยตาและญาณของพระธรรมกายที่เข้าถึงนั้น พิจารณาสภาวะของธรรมชาติ ทั้งที่ประกอบด้วยปัจจัยปรุงแต่ง และที่ไม่ประกอบด้วยปัจจัยปรุงแต่ง ให้เห็นแจ้งตาม

ธรรมชาติที่เป็นจริง เป็น “วิปัสสนาปัญญา” แล้วพัฒนาสูงขึ้นเป็น “โลกุตตรปัญญา” คือเห็นแจ้งในพระอริยสัจทั้ง ๔ ด้วย ญาณ ๓ กลุ่ม คือสังขญาณ กิจญาณ และกตญาณ รวมเป็นรอบ ๑๒ และสามารถละสัญญาชน กิเลสเครื่องร้อยรัดให้ติดอยู่กับโลกอย่างน้อย ๓ ประการ (คือ สักกายทิฏฐิ วิจิกิจณาและสัสสัพทปราคาส) ขึ้นไปได้ ก็จะบรรลุ มรรคผลเป็นพระอริยบุคคลตามระดับภูมิธรรมที่ปฏิบัติได้ จิตของพระอริยบุคคลนั้นย่อมเกษมจากโยคะได้โดยประการนี้

เจริญพร

จากหนังสือ พุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย เล่ม ๒

การมีสติเห็นธรรมในธรรม คืออริยสัจ ๔ ตามแนววิชชาธรรมกาย

พิมพ์ที่ศรีเมืองการพิมพ์ กรุงเทพฯ พ.ศ.๒๕๒๘

กำหนดการทำบุญฉลองอายุวัฒนมงคล ๗ รอบ (๘๔ ปี)

พระภาวนาโกศลเถร (วีระ คณุตตโม)

รองเจ้าอาวาสวัดปากน้ำ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

วันอาทิตย์ ที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖

๑. วัตถุประสงค์ของการจัดงานบุญ

- เพื่อให้คณะศิษยานุศิษย์ของหลวงพ่พระภาวนาโกศลเถร ได้มีโอกาสแสดงมุทิตาสักการะในโอกาสพิเศษ ที่หลวงพ่มีอายุวัฒนมงคล ๗ รอบ
- เพื่อให้หลวงพ่พระภาวนาโกศลเถร ได้ทำบุญในโอกาสคล้ายวันเกิดและทำบุญอุทิศถวายแด่หลวงพ่วัดปากน้ำ ฯ
- เพื่อจัดหาทุนไว้เป็นค่ารักษาพยาบาล สำหรับหลวงพ่พระภาวนาโกศลเถร ในยามอาพาธ

๒. กำหนดการ

ภาคเช้า

- ๐๗.๓๐ น. พระภาวนาโกศลเถร เข้าสู่ศาลาหอนฉัน
รับมุทิตาสักการะจากคณะศิษยานุศิษย์
- ๐๙.๐๐ น. พระสงฆ์ ๙๕ รูป เจริญพระพุทธมนต์ธัมมจักกัปปวัตตนสูตร
- ๑๑.๐๐ น. ถวายภัตตาหารเพลแด่พระสงฆ์-สามเณรวัดปากน้ำทั้งวัด
- ๑๑.๓๐ น. เปิดโรงทานเลี้ยงอาหารสาธุชนผู้มาร่วมงาน

ภาคเย็น

- ๑๘.๐๐ น. พระสงฆ์ ๑๐ รูป สวดพระอภิธรรมถวายหลวงพ่อดปากน้ำ
 ๑๘.๓๐ น. สามเณรวัดปากน้ำทั้งวัด สวดมาติกา-บังสุกุล
 ๑๙.๐๐ น. พระสงฆ์ ๑๐ รูป สวดพระพุทธมนต์อุทิศแด่
 โยมบิดามารดา และญาติมิตร.

๓. งบประมาณการใช้จ่าย ๑.๑๔๕.๐๐๐ บาท ประกอบด้วย

- ถวายพระสงฆ์ที่เจริญพระพุทธมนต์ธัมมจักกัปปวัตตนสูตร ๑๐๐ รูป รายการของที่จะถวายพระต่อ ๑ รูป ดังต่อไปนี้

๑. ผ้าไตร ๑ ชุด (มีเฉพาะพระเถระผู้ใหญ่) มีเจ้าภาพแล้ว
๒. ปัจจัย
๓. ย่าม มีเจ้าภาพแล้ว
๔. หนังสือธรรมะ มีเจ้าภาพแล้ว

รวมเป็นจำนวนเงิน ๔๗๕,๐๐๐.- บาท

- ถวายพระสงฆ์ที่สวดพระอภิธรรมถวายหลวงพ่อดปากน้ำ ๑๐ รูป รายการของที่จะถวายพระต่อ ๑ รูป ดังต่อไปนี้

๑. ปัจจัย
๒. ย่าม มีเจ้าภาพแล้ว
๓. หนังสือธรรมะ มีเจ้าภาพแล้ว

รวมเป็นจำนวนเงิน ๑๐๐,๐๐๐.- บาท

ทั้งสองรายการนี้จะต้องใช้จ่ายดังต่อไปนี้

๑. ผ้าไตร ๑๒๐ ชุด พระภาวนาวิสุทธิคุณ เป็นเจ้าภาพ
๒. ถวายปัจจัยพระ ๑๒๐ รูป เป็นเงิน ๕๔๐,๐๐๐.- บาท
๓. ค่าพาหนะถวายพระที่เดินทางมาจากต่างจังหวัด ๑๑๐,๐๐๐.- บาท
๔. ย่ามและหนังสือธรรมะ มีเจ้าภาพแล้ว

รวมเป็นจำนวนเงิน ๗๑๐,๐๐๐.- บาท

- ถวายพระสงฆ์ที่สวดพระพุทธมนต์อุทิศส่วนกุศลให้โยมบิดามารดาและญาติมิตรที่อยู่ในวิหารคดทั้งหมด ๑๐๐ รูป รายการของที่จะถวายต่อ ๑ รูป ดังต่อไปนี้

๑. ผ้าไตร
๒. ปัจจัย
๓. ย่าม
๔. หนังสือธรรมะ

- ถวายสามเณรวัดปากน้ำทั้งวัด ที่สวดมาติกา-บังสุกุล ๕๐ รูป รายการของที่จะถวายต่อ ๑ รูป ดังต่อไปนี้

๑. ย่าม มีเจ้าภาพแล้ว
๒. หนังสือธรรมะ มีเจ้าภาพแล้ว
๓. ปัจจัย

รวมเป็นจำนวนเงิน ๒๕,๐๐๐.- บาท

• ถวายแม่ชี

๑. แม่ชีธรรมกาย ๒๐ ท่าน ๆ ละ ๕๐๐.- บาท

๒. แม่ชีโรงครัว ๓๐ ท่าน ๆ ละ ๓๐๐.- บาท

๓. แม่ชีดึกอนาลัย ๘๕ ท่าน ๆ ละ ๒๐๐.- บาท

รวมแม่ชีทั้งหมด ๑๓๕ ท่าน เป็นจำนวนเงินทั้งหมด ๓๖,๐๐๐.- บาท

• ค่าถวายภัตตาหารเพลแด่พระสงฆ์-สามเณรวัดปากน้ำ ทั้งวัด ๓๐,๐๐๐.- บาท

• ค่าอาหารโรงทานเลี้ยงญาติโยม ๕๐,๐๐๐.- บาท

• ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด เช่น ค่าดอกไม้-ธูปเทียน เป็นต้น ๒๕,๐๐๐.- บาท

• สร้างหอทำวิชชาธรรมกาย วิหารพุทธภาวนา อ.ดำเนินฯ จ.ราชบุรี

เป็นเงิน ๖๐,๐๐๐.- บาท

๔. ทุนทรัพย์ใช้ในการจัดงานและเจ้าภาพร่วม

• คณะศิษย์หลวงพ่อบุญมาโกศลเถร ได้จัดเตรียมสร้างพระจักรพรรดิทองคำหนักประมาณ ๖ สลึง ขณะนี้มีผู้แสดงความจำนงจองและจ่ายเงินครบแล้ว ๑๘๗ องค์ ๆ ละ ๑๕,๐๐๐.- บาท เป็นเงินในบัญชีเงินฝากธนาคาร และดอกเบี้ยรวม ๒,๘๐๕,๐๐๐.- บาท

หักยอดเงินที่จะต้องหล่อพระทองคำจำนวน ๑๘๗ องค์ รวมเป็นเงินทั้งหมด

๑,๖๐๖,๒๐๐.- บาท

คงเหลือเงินเป็นค่าใช้จ่าย ๑,๑๙๘,๘๐๐ บาท.

• วัดหลวงพ่อบุญมาโกศลเถรแสดงความจำนงรับเป็นเจ้าภาพผ้าไตร ๑๒๐ ไตร

• วัดหลวงพ่อบุญมาโกศลเถร แสดงความจำนงรับเป็นเจ้าภาพพิมพ์หนังสืออนุสรณ์และธรรมปฏิบัติตามแนวมหาสติปัฏฐาน ๔ เรียบเรียงโดยหลวงพ่อบุญมาโกศลเถร ๒,๐๐๐ เล่ม แจกพระภิกษุสงฆ์สามเณรและผู้มาร่วมงาน

• คุณสุทัศน์-คุณสุนิรัตน์ นิมกุลรัตน์ และคุณกฤษดา-คุณพรทิพย์ ชิมพัฒนานนท์ แสดงความจำนงรับเป็นเจ้าภาพยาม ถวายพระที่เจริญพระพุทธรมณฑ์ ๑๒๐ ใบ (ประมาณ ๓๐,๐๐๐.- บาท)

• คุณรสพร นิเวตวงศ์ ภ.ญ.อรสา อารยพัฒน์ คุณสุนทร วัฒนเสนีธรรม คุณศิริรัตน์ วัฒนการ คุณสมิตร์ เพชรภริชต์ คุณธวัชชัย ปิยะอัจริยะ คุณฉลวีย์ จินอัยยงค์ คุณสมชาย-วราภรณ์ สันตมนัส พ.ญ.กาญจนา ชัยกิตติศิลป์ คุณจิตติรี อรุณไพโรจน์ คุณปราณี ภิญโญวัฒนาการ คุณกุลณี ธรรมสุริยะ คุณกุลยิต จันทร์ศรีชวลา แสดงความจำนงรับเป็นเจ้าภาพยาม ถวายพระที่เจริญพระพุทธรมณฑ์ ๑๓๐ ใบ

• คุณรสพร นิเวตวงศ์ คุณสุนทร วัฒนเสนีธรรม คุณศิริรัตน์ วัฒนการ คุณสมิตร์ เพชรภริชต์ และคุณประวีติ ปิ้ววัฒนพานิช แสดงความจำนงรับเป็นเจ้าภาพจัดทำภาพหลวงพ่อบุญมาโกศลเถร เพื่อแจกแก่ผู้มาร่วมงาน

• คุณแม่สี แซ่หวู่ และคุณอัครพล-คุณฉลวยพันธ์ ทิสุธิวงศ์ แสดงความจำนงรับเป็นเจ้าภาพอาหารเช้า-ถ้วยเตี้ยวน้ำตก เพล-กระเพาะปลา

• คุณทองหล่อ เตชะวิเศษ และครอบครัว แสดงความจำนงรับเป็นเจ้าภาพกาแฟเย็น

• บัจฉยที่ได้รับเมื่อหักค่าใช้จ่ายแล้ว มีเงินเหลือประมาณ ๒๖๘,๐๐๐.- บาท จะแบ่งเพื่อวัตถุประสงค์ ๒ ประการ คือ

๑. ตั้งทุนภัตตาหารในนามพระภวนาโกศลเถร

๒. เก็บไว้เป็นค่ารักษาพยาบาลยามฉุกเฉิน

๕. การเตรียมงาน

• เตรียมพระจักรพรรดิต้นแบบ สำหรับการหล่อพระทองคำหนักประมาณ ๖ สลึง เรียบร้อยแล้ว

• ติดต่อเจ้าภาพจัดพิมพ์หนังสือและกระเป๋าน้ำใส่เอกสาร

• ขอความเมตตาจากเจ้าพระคุณสมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า มังคลาจารย์ เขียนสัมโมทณียกถา เพื่อพิมพ์ลงในหนังสือที่จะแจกในงาน

• ขอความกรุณาจากอาจารย์ตรีธา เนียมขำ นายกสมาคมศิษย์หลวงพ่อดุสิต วัดปากน้ำ ดูแลการจัดโรงทานเลี้ยงอาหาร

• เตรียมหนังสือนิมนต์พระเถรานุเถระ ที่เป็นศิษย์หลวงพ่อดุสิต วัดปากน้ำและคุ้นเคยกับวัดปากน้ำทั้งในกรุงเทพฯ ต่างจังหวัด และในวัดปากน้ำ

รายชื่อเจ้าภาพร่วมจัดงานฉลองอายุวัฒนมงคล ๗ รอบ (๘๔ ปี)

หลวงพ่อดุสิตพระภวนาโกศลเถร (วีระ คุณุตตโม)

รองเจ้าอาวาสและอาจารย์ใหญ่ฝ่ายวิปัสสนาธุระ วัดปากน้ำ

เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

อาทิตย์ที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖

รายละเอียด ๑๕,๐๐๐ บาท มีดังนี้

๑. คุณอุไร พลพัฒนาฤทธิ์ ๑๓. คุณสมศรี พนมวัฒนากุล

๒. ครอบครัวนี้มกุลรัตน์ ๑๔. คุณคำณ - โสภา ทองโย

๓. พระครูไกรสรวิลาส ๑๕. คุณคมสัน ทองโย

(ณัฐนันท์ กุลสิริ) ๑๖. ทน.พรศิริ, คุณศุภโชค

๔. พระมหาพนธกมล อุตตมโท ๑๗. ทน.พรศิริ, คุณศุภโชค

๕. พระวรพจน์ กนฺตวฑฺฒโน ๑๘. ทน.พรศิริ, คุณศุภโชค

๖. พระตา สุเนตโต ๑๙. คุณสุตเสงี่ยม เพ็ชรกุล

๗. พระวิวรธรรมชัย รุกขิตตมโม ๒๐. คุณสุตเสงี่ยม เพ็ชรกุล

และคณะ และครอบครัว

๘. คุณวิวรธรรม ไรจนวานิช ๒๑. คุณสุตเสงี่ยม เพ็ชรกุล

๙. คุณอุดม - สุดา ตรีชั้น ๒๒. คุณปาริณท์ เมฆบุตร

๑๐. รศ.ดร.พัฒน ภาวนันท์ ๒๓. คุณโกวิท เมฆบุตร

๑๑. รศ.ดร.ธีระ เกรอด ๒๔. คุณดารินทร์ เมฆบุตร

๑๒. คุณส่วน พนมวัฒนากุล ๒๕. คุณวัฒนา อุดมภักดีพงศ์

๑๐๓. คุณมาลัย จาตุรัส
๑๐๔. คุณพิมลรัตน์ รัตนโสภณ
๑๐๕. คุณเยาว์ ศิริโท
๑๐๖. คุณประทีน สุขปรุง
๑๐๗. คุณชนิษฐา ประทักษิธร
๑๐๘. คุณอาคม ลาภบริสุทธิ์ศักดิ์
๑๐๙. คุณสุวิช - วิไลวรรณ
นิวัตวงศ์ และบุตรธิดา
๑๑๐. คุณกรแก้ว สีมานนท์
และบุตร
๑๑๑. คุณมานะ คุณอรรพรรณ
พงษ์ารัตน์ และครอบครัว
๑๑๒. คุณมานะ คุณอรรพรรณ
พงษ์ารัตน์ และครอบครัว
๑๑๓. คุณมานะ คุณอรรพรรณ
พงษ์ารัตน์ และครอบครัว
๑๑๔. คุณมานะ คุณอรรพรรณ
พงษ์ารัตน์ และครอบครัว
๑๑๕. ด.ช.ดิศนิติ ไตวิวัฒน์
๑๑๖. ด.ช.ปัญชนิติ ไตวิวัฒน์
๑๑๗. ด.ช.สันต์นิติ ไตวิวัฒน์
๑๑๘. คุณอนุชิต คุณเมทินี

พัฒนเสนีธรรม ๑๕๐. คุณสุจินตนา ชลวิจารณ์

๑๓๕. คุณอภิรักษ์ คุณกัลยาณี ๑๕๑. คุณสุกัญญา ตันตราธิวุฒิ

พัฒนเสนีธรรม และครอบครัว ๑๕๒. คุณอมร โททอง

๑๓๖. ด.ช.ปัทมวิษณุ พัฒนเสนีธรรม ๑๕๓. คุณจารุ คงด้วง

๑๓๗. คุณลาวัลย์ จินอยุ่ยงค์ ๑๕๔. คุณนวนิต สิงห์เสนี

และบุตรธิดาหลาน ๑๕๕. คุณธนสาร ประทุมรัตน์

๑๓๘. คุณลาวัลย์ จินอยุ่ยงค์ ๑๕๖. คุณอุทัย ตรงวัฒนรังสี

และบุตรธิดาหลาน ๑๕๗. คุณชวัล บุญประกอบศักดิ์

๑๓๙. คุณลาวัลย์ จินอยุ่ยงค์ ๑๕๘. คุณชัยวัฒน์ สุทธิวิเศษย์

และบุตรธิดาหลาน ๑๕๙. คุณสุรทิณ ไพฑูรย์ศศิธร

๑๔๐. ทนายภาสินี-เศรษฐวศิน-ศิริภัสสร ๑๖๐. คุณบุญเรือง ชะนะปาโมกข์

ผจก. ธีระบัญชาศักดิ์ ๑๖๑. คุณสุธีรา อนันตวรสกุล

๑๔๑. คุณสุวิทย์ พัฒนาประทีปกุล ๑๖๒. คุณจุฑามาศ บุญมา

๑๔๒. คุณสุวิทย์ พัฒนาประทีปกุล ๑๖๓. คุณณัฐฐาพร มั่นชุกานนท์

๑๔๓. คุณชัยโรจน์ ๑๖๔. คุณศิริรัตน์ วัฒนากร

๑๔๔. คุณเหรียญ อ่อนเกิด ๑๖๕. คุณกอบแก้ว-แม่พิน

๑๔๕. คุณประจวบ-จันทนา สุวรรณแสง นายสำเริง พงษ์เมตต์

๑๔๖. ร.อ.ผิต - ร.อ.หญิง ขนภาร - ๑๖๖. คุณอนันต์ อัครวิชัย

ดช.พิรัช วัฒนะภูติ ๑๖๗. คุณพัชรีย์ ลิ้มเสถียร

๑๔๗. ร.ต.นพ. วิจิต สุวรรณแสง ๑๖๘. คุณรัญพร ลิ้มเสถียร

๑๔๘. คุณชูพงษ์ โรจนวานิช ๑๖๙. คุณมงคล-ลัดดา-มาลินี

๑๔๙. พ.ญ.คุณสรวรยา เดชอุดม ภ.ญ.อรสา อารยพัฒน์

๑๗๐. คุณธงชัย วัฒนารเวทย์
 ๑๗๑. คุณศรุตติ - คุณอภิษฐา ตีร์ชัน
 ๑๗๒. คุณวิไลลักษณ์ จวีรัตน์
 ๑๗๓. คุณกฤษณา วิจิฐานนท์
 ๑๗๔. คุณอุดมชัย ตนาการ
 ๑๗๕. ไม่ทราบนาม
 ๑๗๖. คุณธนาภ สายสิทธิ์
 ๑๗๗. ครอบครัวปิยะอัจฉริยะ
 ๑๗๘. คุณไพศาล อัครโสภณ
 และครอบครัว
 ๑๗๙. น.พ.สุพงษ์ - พ.ญ.เตือนใจ
 วงศ์วรเศรษฐ
๑๘๐. คุณเปี่ยมเดช - จันจิรา
 ปิ่นโทระ
 ๑๘๑. คุณสมศักดิ์ - จูติรัตน์
 รุ่งอนันต์ชัย
 ๑๘๒. คุณสมจินตนา ชื่นเฉลิมพงษ์
 - คุณชัชวาลย์ ฮวดหลี่
 ๑๘๓. คุณบุญเลิศ เลิศสิทธิมงคล
 ๑๘๔. คุณสมชัย เลิศโสภาภรณ์
 ๑๘๕. คุณชญาตา ธรรมาภานนท์
 ๑๘๖. พระบุญชัย ปุณฺณชโย
 ๑๘๗. พระมหาบุพผา ที่ปทุมโม

รายนามคณะกรรมการจัดงาน

- ประธานที่ปรึกษา สมเด็จพระมหาธีรราชังคลาจารย์
 รองประธานที่ปรึกษา พระภวนาวิสุทธิคุณ
 พระปริยัติกวี
 คณะกรรมการดำเนินงาน พระมหาศุภฤกษ์ สุภชโย
 นายสุทัศน์ นิมกุลรัตน์
 นายอุดม ตีร์ชัน
 นายสมโพธิ ฌานวังสะ
 นายสมชาย เทียมบุญประเสริฐ
 คณะจัดทำหนังสืออนุสรณ์
 บรรณาธิการ พระภวนาวิสุทธิคุณ
 กองบรรณาธิการ นายอุดม ตีร์ชัน
 นายสมโพธิ ฌานวังสะ
 นายสมชัย เลิศโสภาภรณ์
 น.ส.พรทิพย์ พุนธิ์ระกุล
 ภาพ นายสมโพธิ ฌานวังสะ
 นายสมชัย เลิศโสภาภรณ์
 พิมพ์ น.ส.พรทิพย์ พุนธิ์ระกุล
 คุณณภาพร สุริยันธ์
 คุณพิกุล แซ่อึ้ง
 คุณสุวิทย์ สายพันธ์
 ศิลปกรรม/รูปเล่ม นายสมโพธิ ฌานวังสะ

ท้ายเล่ม

คำว่า **อุปัชฌาย์** แปลว่าผู้เข้าไปเพ่ง คือพระเถระที่ทำหน้าที่เป็นประธานในการบวชกุลบุตรในพระพุทธศาสนา และคอยดูแล แนะนำพร่ำสอน ตักเตือนสัทธินิหิริ (ลูกศิษย์) ของตน หน้าที่ของพระอุปัชฌาย์มีสองอย่าง คือ รับผิดชอบและรับรองผู้บวช ๑ เป็นผู้ปกครองดูแลสอดส่อง แนะนำตักเตือน ติดตามความเป็นอยู่ ของ สัทธินิหิริ เหมือนพ่อปกครองดูแลลูก ๑

ส่วน **สัทธินิหิริ** แปลว่าผู้อยู่ด้วย หมายถึงอาศัยอยู่ด้วยกัน ใช้เรียกผู้บวชที่บวชกับพระเถระที่ทำหน้าที่บวชให้สัทธินิหิริ จะต้องปฏิบัติต่อพระอุปัชฌาย์ของตน ตามพระวินัยเรียกว่า อุปัชฌายวัตร ในปัจจุบันสัทธินิหิริเมื่อลาสิกขาไปแล้ว มักจะไม่ค่อยกลับมาเยี่ยมพระอุปัชฌาย์ที่เคยบวชให้ตนเลย ส่วนมากก็จะให้คำตอบว่า ไม่มีเวลา จะต้องประกอบอาชีพหน้าที่การงาน แต่โดยความเป็นจริงแล้ว สัทธินิหิริ คือลูกศิษย์นั้น ส่วนใหญ่ จะไม่รู้เลยว่าวันเกิดของพระอุปัชฌาย์ตนนั้นเกิดวัน เดือน ปีใด ซึ่งท่านทั้งหลายที่บวชไปแล้วนั้น น่าที่จะทราบกัน เพราะปีหนึ่ง ๆ จะมีวันเดียวเท่านั้น ควรที่จะเอาวันนี้มาแสดงความรัก เคารพ สักการะต่อพระอุปัชฌาย์สักครั้งหนึ่ง และเป็นการพบปะเพื่อนสมัยที่เคยบวชอยู่ด้วยกันในช่วงระหว่างพรรษาที่เรียกกันว่า พระนวกะ(พระบวชใหม่)

จึงอยากฝากท่านทั้งหลายที่เคยบวชมาแล้วได้พิจารณา ก็จะเป็นการบูชาคุณผู้ที่เคยบวชให้กับตน เป็นพระภิกษุในพระพุทธศาสนามาแล้ว เปรียบเสมือนพ่อผู้ให้กำเนิดในพระพุทธศาสนาแก่เรา ไม่ว่าท่านจะเคยบวชอยู่ที่ใด วัดใด ควรที่ในวันนี้เป็นวันที่มาแสดงความเคารพ สักการะ กราบไหว้ ต่อท่านปีละครั้งหนึ่ง ก็ยิ่งดีกว่าที่ท่านทั้งหลายไม่มาหาท่านเลย

ก่อนจบบทความนี้ขอกราบขอบพระเดชพระคุณเจ้าพระคุณ **หลวงพ่อดมดีเจ้พระมหารัชมังคลาจารย์** เจ้าอาวาสวัดปากน้ำ อย่างสูงสุด ที่อนุญาตให้จัดงานนี้ขึ้น และพระเดชพระคุณพระภาวนาวิสุทธิคุณที่เป็นเจ้าภาพผ้าไตร ๑๒๐ ชุด หนังสือ ๒,๐๐๐ เล่ม รวมทั้งขออนุโมทนาแก่ญาติโยมทุก ๆ ท่านที่เป็นเจ้าภาพพระจักรพรรดิทองคำ เจ้าภาพ ย่าม อาหาร เครื่องดื่ม มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ด้วยอานุภาพของคุณพระศรีรัตนตรัย คือคุณพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ และบารมีธรรม รัศมี กำลังฤทธิ์ของพระเดชพระคุณพระมงคลเทพมุนี (หลวงพ่อดมดี) จงมาดลบันดาลดลอภิบาลคุ้มครองรักษา ขอให้ท่านทั้งหลายจงปราศจากทุกข์ โศก โรคภัย ไข้เจ็บ อุบัติวันตรายต่าง ๆ ขอให้เจริญด้วยอายุ วรรณะ สุขะ พละ ขอให้เข้าถึงพระธรรมกายของหลวงพ่อดมดีโดยเร็วพลัน ทุกท่านทุกคนเทอญ

พระมุนี

พระมหาศุภกฤษณ์ สุขขโย

ยพนิจจํ ตํ ทุกขํ ยํ ทุกขํ ตทนต์ตา.

(สํ. ข. ๑๗/๔๒/๒๘.)

สิ่งใดไม่เที่ยง สิ่งนั้นเป็นทุกข์ สิ่งใดเป็นทุกข์ สิ่งนั้นเป็นอนัตตา

รูปํ ภิกขเว อนตฺตา. รูปญจ ํ หิ ํ ภิกขเว อตฺตา อภิสฺส นยิํ
รูปํ อาพาธาย สํวตฺเตยฺย, ลพฺภถ จ รูปे เอวํ เม รูปํ โหตุ เอวํ เม รูปํ
มา อโหสีติ.

ยสฺมา จ ไข ภิกขเว รูปํ อนตฺตา ตสฺมา รูปํ อาพาธาย
สํวตฺตติ, น จ ลพฺภติ รูปे เอวํ เม รูปํ โหตุ, เอวํ เม รูปํ มา
อโหสีติ.

(วินย. ๔/๒๐/๒๔-๒๕.)

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย **รูป** เป็น “อนัตตา” ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย
ก็ถ้ารูปนี้จักได้เป็น “อตฺตา” แล้วไซ้ **รูป** นี้ต้องไม่เป็นไปเพื่ออาพาธ
และใครๆ พึงได้ในรูปว่า **รูป** ของเราจะเป็นอย่างนี้เกิด **รูป** ของเรา
อย่าได้เป็นอย่างนี้เลย’

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ก็เพราะ**รูป** เป็นอนัตตา ฉะนั้น**รูป** จึงเป็น
ไปเพื่ออาพาธ และใครๆ จึงไม่ได้ในรูปว่า **รูป** ของเราจะเป็นอย่างนี้
เกิด **รูป** ของเราอย่าได้เป็นอย่างนี้เลย’